

Szczecin

**Sprawozdanie z realizacji
w roku 2017
Strategii Rozwiązywania
Problemów Społecznych
dla Gminy Miasto Szczecin
na lata 2015-2020**

- Szczecin 2017 r. -

Spis treści

WPROWADZENIE	4
1 RAPORT MONITORINGOWY	6
1.1. Obszar I - Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz wyrównywanie szans w starcie życiowym dzieci i młodzieży	7
Cel operacyjny 1 - Wspieranie rodziny poprzez działania na rzecz dzieci i młodzieży	8
Cel operacyjny 2 - Podnoszenie kompetencji rodzicielskiej.....	23
Cel operacyjny 3 - Wyrównywanie szans w dostępie do dóbr, usług publicznych dla rodzin z dziećmi	30
Cel operacyjny 4 - Udzielanie wsparcia materialnego rodzinom.....	34
Cel operacyjny 5 - Doradztwo, mediacje i terapie dla rodzin doświadczających trudności	38
Cel operacyjny 6 - Ograniczanie kierowania dzieci do form pieczy zastępczej i reintegracja rodzin	47
Cel operacyjny 7 - Monitorowanie sytuacji rodzin z dziećmi, promocja i popularyzacja rozwiązań wspierających prawidłowe funkcjonowanie tych rodzin	55
Cel operacyjny 8 - Zapewnienie opieki zastępczej dzieciom pozbawionym okresowo lub stale środowiska rodzinnego.....	59
Cel operacyjny 9 - Udzielanie wszechstronnego wsparcia rodzinnym formom pieczy zastępczej.....	66
Cel operacyjny 10 - Przygotowanie do samodzielności młodzieży i osób pełnoletnich z rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej i rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze w ramach budowanego systemu wsparcia.....	70
1.2. Obszar II - Solidarność pokoleń, aktywizacja i wsparcie osób starszych	78
Cel operacyjny 1 - Promocja wiedzy dot. procesów starzenia się, utrzymania dobrej kondycji psychofizycznej popularyzacja wiedzy o potrzebach osób starszych uwrażliwianie innych pokoleń na te potrzeby	79
Cel operacyjny 2 - Rozszerzanie dostępności do usług opiekuńczych i wspierających dla seniorów	81
Cel operacyjny 3 Poprawa warunków do utrzymania i rozwoju aktywności własnej seniorów... ..	96
1.3. Obszar III - Przeciwdziałanie dysfunkjom	106
Kierunek działania III.1. - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i redukcja skutków	106
Cel operacyjny 1 – Intensyfikacja działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Szczecinie.....	107
Cel operacyjny 2 – Zwiększenie skuteczności ochrony i wsparcia osób doznających przemocy w rodzinie w Szczecinie.....	109
Cel operacyjny 3 - Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w Szczecinie.....	112
Cel operacyjny 4 - Zwiększenie poziomu kompetencji oddziaływań przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i skuteczności świadczonych usług na terenie Szczecina.....	115

Kierunek działania III.2. - Profilaktyka uzależnień i redukcja skutków	118
Cel operacyjny 1 – Profilaktyka ze szczególnym uwzględnieniem dzieci młodzieży i nowych zagrożeń z obszaru uzależnień.....	119
Cel operacyjny 2 - Dostosowanie infrastruktury i pakietu usług dla osób uzależnionych do zdiagnozowanych potrzeb i nowych zjawisk w obszarze uzależnień	128
1.4. Obszar IV - Integracja i wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	139
Kierunek działania IV.1. - Rehabilitacja, aktywizacja i wsparcie osób i rodzin z niepełnosprawnością	139
Cel operacyjny 1 - Kształtowanie świadomości społecznej na temat niepełnosprawności, zmiana postaw wobec niepełnosprawności z dyskryminacyjnej na integracyjną.....	140
Cel operacyjny 2 - Usuwanie barier w przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych	155
Cel operacyjny 3 - Poprawa dostępu i rozszerzenie zakresu informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin	159
Kierunek działania IV.2. - Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin	160
Cel operacyjny 1 - Promocja zdrowia psychicznego.....	161
Cel operacyjny 2 - Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym	166
Kierunek działania IV.3. - Aktywizacja zawodowa jako przeciwdziałanie bezrobociu i ubóstwu oraz łagodzenie ich skutków	171
Cel operacyjny 1 - Łagodzenie skutków ubóstwa poprzez pomoc materialną i pracę socjalną na rzecz przezwyciężania ubóstwu.....	172
Cel operacyjny 2 - Aktywizowanie i motywowanie do zmiany swojej sytuacji poprzez usuwanie kluczowych przyczyn trudnej sytuacji życiowej	174
Cel operacyjny 3 – Kreowanie rozwiązań dedykowanych szczególnie grupom na rynku pracy:	176
Cel operacyjny 4 – Współpraca i współdziałanie w poprawie przepływu informacji i budowie rozwiązań na rzecz wzrostu aktywności zawodowej osób bezrobotnych	178
Kierunek działania IV.4. - Zapobieganie bezdomności i reintegracja osób bezdomnych ...	181
Cel operacyjny 1 - Zapobieganie bezdomności	182
Cel operacyjny 2 - Wspieranie i reintegracja osób bezdomnych	183
2. EWALUACJA	188
Obszar III	200
Przeciwdziałanie dysfunkjom	200
3. REKOMENDACJE	209
SPIS MAP	212

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 17 oraz art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nałożony został na Gminę Miasto Szczecin, jako miasta na prawach powiatu, obowiązek opracowania i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W związku z tym opracowana została Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miasto Szczecin na lata 2015-2020 zwana dalej Strategią, przyjęta Uchwałą Nr XVI/384/19 Rady Miasta Szczecin z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miasto Szczecin na lata 2015-2020.

Strategia została sporządzona na podstawie diagnozy sytuacji społecznej. Prace nad dokumentem miały charakter interdyscyplinarne, uczestniczyli w nich przedstawiciele reprezentujący różne obszary społeczne: pomoc społeczna, oświata, ochrona zdrowia, wymiar sprawiedliwości, sfera mieszkalnictwa komunalnego, rynek pracy, policja, kultura, sektor pozarządowy, w procesie badawczym uczestniczyli również odbiorcy dedykowanych im działań. Dokument został również poddany konsultacjom społecznym, a raport z konsultacji posłużył do przygotowania ostatecznej wersji Strategii.

MISJA Strategii: Szczecin miastem równych szans dla wszystkich mieszkańców, dbającym o tworzenie warunków sprzyjających przeciwdziałaniu marginalizacji osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz zapewniających ciągłość w dostępie do trwałej aktywizacji społecznej i zawodowej.

WIZJA Strategii: Dobra jakość życia mieszkańców Szczecina poprzez realizację 2 celów strategicznych w 4 obszarach działań zgodnie z wytyczonymi kierunkami.

Cele strategiczne Strategii:

- I. Interdyscyplinarne podejmowanie działań w rozwiązywaniu kluczowych problemów społecznych. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Przywracanie społeczności osób wykluczonych.
- II. Funkcjonalna i dostosowana do zdiagnozowanych potrzeb infrastruktura aktywizacji i oparcia społecznego

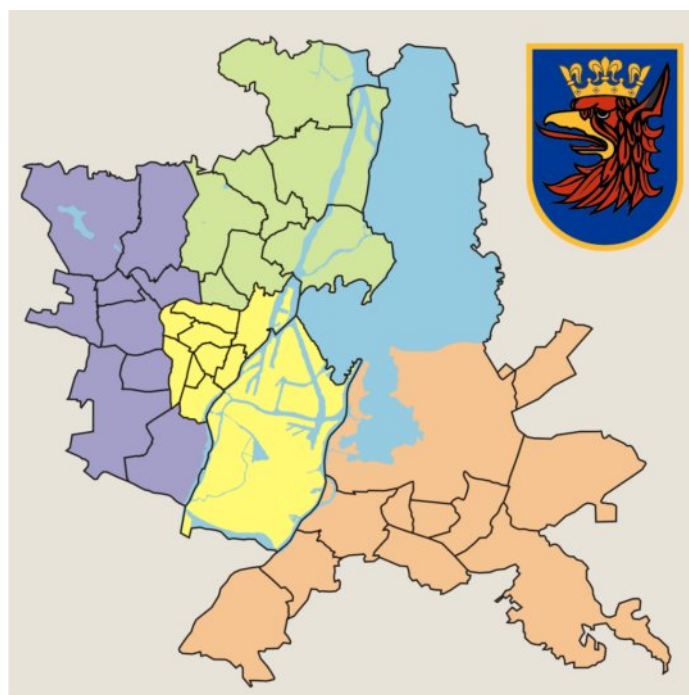
Obszary działań:

1. Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wyrównywanie szans w starcie życiowym dzieci i młodzieży.
2. Solidarność pokoleń, aktywizacja i wsparcie osób starszych.
3. Przeciwdziałanie dysfunkcjom.
4. Integracja i wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Miasto Szczecin jest podzielone na 4 dzielnice:

1. Północ.
2. Prawobrzeże.
3. Śródmieście.
4. Zachód

Mapa Nr 1 Dzielnice Szczecina

■ Zachód; ■ Śródmieście; ■ Północ; ■ Prawobrzeże¹

W Szczecinie na dzień 31 grudnia zamieszkiwało:

- 2016 r. - **404 878** mieszkańców²;
- 2017 r. – **403 883** mieszkańców;
- spadek liczby mieszkańców o **995** osób.

Z ogólnej liczby osób korzystających z pomocy w 2017 r. – **13 977** osób³, z pomocy według dzielnic Szczecina korzystało:

- Północ – 29,76%;
- Prawobrzeże – 15,58%;
- Śródmieście – 26,55%
- Zachód – 19,56%;
- osoby bezdomne – 8,55%

¹ Źródło: www.wikipedia.org

² Źródło: stat.gov.pl

³ Źródło: sprawozdanie MPiPS-03-R

1 RAPORT MONITORINGOWY

Głównym założeniem monitoringu jest zapewnienie zgodności realizacji Strategii z wcześniej przyjętymi celami i kierunkami. W ramach monitoringu działań opisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miasto Szczecin za 2017 rok gromadzono i analizowano dane ilościowe i jakościowe pozyskane od realizatorów poszczególnych działań. Na podstawie analizy zebranej dokumentacji z wykorzystaniem określonych w Strategii wskaźników określono stopień realizacji. Roczny monitoring dostarczył również danych faktycznych pozwalających na przeprowadzenie ewaluacji, która odnosi się do oceny jakości w realizowaniu działań objętych Strategią w stosunku do wcześniejszych założeń.

Nie wszyscy realizatorzy/ partnerzy przekazali sprawozdanie z podejmowanych i realizowanych w ramach Strategii działań. Dowodzi to braku świadomości niektórych podmiotów rangi, jaką mają dokumenty strategiczne dla miasta ich realizacja i sprawozdawczość. Jednak zgromadzony, poddany analizie i uporządkowany materiał sprawozdawczy za 2017 rok przez Koordynatora Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie ukazuje ogrom działań, które zostały podjęte w celu zachowania ciągłości, poprawy dostępności, uzyskania jeszcze lepszej jakości oraz gospodarności finansowej w ramach realizacji szeroko rozumianej polityki społecznej Miasta.

1.1. Obszar I - Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz wyrównywanie szans w starcie życiowym dzieci i młodzieży

Kierunek działania - Wspieranie systemu wsparcia dziecka, młodzieży, rodziny oraz osób usamodzielnianych

W tym obszarze za wiążące i aktualne przyjmuje się cele i działania przyjęte w „Programie wspierania rodziny Gminy Miasto Szczecin na lata 2014-2016” (*przyjętym Uchwałą Nr XVI/1356/14 Rady Miasta Szczecin z dnia 3 listopada 2014 r.*) i „Programem rozwoju pieczy zastępczej Gminy Miasto Szczecin na lata 2013-2015 (*przyjętym Uchwałą Nr XXX/872/13 Rady Miasta Szczecin z dnia 27 maja 2013 r.*) uzupełnione wnioskami i ustaleniami wypracowanymi w toku prac grup fokusowych nad Strategią

W oparciu o zaktualizowane i zidentyfikowane potrzeby i deficyty zostały opracowane:

- w 2016 r. - „**Program rozwoju pieczy zastępczej Gminy Miasto Szczecin na lata 2016-2018**” (*przyjęty Uchwałą Nr XV/360/16 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 stycznia 2016 r.*);
- w 2017 r. - „**Program wspierania rodziny Gminy Miasto Szczecin na lata 2017-2019**” (*przyjęty Uchwałą Nr XXVI/166/17 Rady Miasta Szczecin z dnia 24 stycznia 2017 r. w sprawie „Programu wspierania rodziny Gminy Miasto Szczecin na lata 2017-2019”*)

Cel operacyjny 1 - Wspieranie rodziny poprzez działania na rzecz dzieci i młodzieży

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	prowadzenie placówek wsparcia dziennego, w tym opiekuńczych i specjalistycznych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba placówek, w tym opiekuńczych i specjalistycznych, w tym spełniających standardy określone w planowanym nowym rozporządzeniu, <li style="padding-left: 20px;">– liczba miejsc, <li style="padding-left: 20px;">– liczba korzystających, – wysokość dotacji ze środków publicznych

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta w Szczecinie

W I półroczu wszystkie placówki kontynuowały swoją działalność, w II półroczu 3 placówki zostały zlikwidowane (2 placówki ze względu na wypowiedzenie umowy najmu, 1 placówka ze względu na brak zainteresowania wśród mieszkańców osiedla), powstały jednocześnie 2 nowe placówki.

Łączna liczba miejsc w placówkach 1 070.

Organizacje realizujące zadanie pn. „Prowadzenie placówek wsparcia dziennego”

- 1) Towarzystwo Salezjańskie Dom Zakonny;
- 2) Towarzystwo Salezjańskie Dom Zakonny pw. św. Józefa;
- 3) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny;
- 4) Polski Czerwony Krzyż Zachodniopomorski Oddział Okręgowy;
- 5) Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży;
- 6) Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej;
- 7) Związek Harcerstwa Polskiego Chorągwi Zachodniopomorskiej;
- 8) Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”;
- 9) Stowarzyszenie „Zrozumieć”;
- 10) Stowarzyszenie Przyjaciół Duszpasterstwa Akademickiego „Razem”;
- 11) Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej;
- 12) Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Jana Bosko;
- 13) Fundacja Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej „Prawobrzeże”;

- 14) Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego (placówka funkcjonuje w strukturach Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza).
- placówki dysponowały 1 070 miejscami;
 - wysokość dotacji na prowadzenie niepublicznych placówek wsparcia dziennego w 2017 r. wyniosła 1 998 980,00 zł, w tym środki w ramach GPPiRPA: 972 180,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta w Szczecinie

2	<p>organizowanie wypoczynku wakacyjnego dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin z występującym problemem uzależnień, finansowanego ze środków publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb i możliwości oddziaływań profilaktycznych i promocyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień, promocji zdrowego trybu życia, rozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci korzystająca z wypoczynku, <ul style="list-style-type: none"> - liczba turnusów, - liczba podmiotów z którymi zawarto umowy, - liczba turnusów o charakterze specjalistycznym dla dzieci o specjalnych potrzebach, <ul style="list-style-type: none"> - liczba uczestników tych turnusów, - wysokość dotacji ze środków publicznych
---	--	--

W 2017 roku MOPR w Szczecinie zakwalifikował **585** dzieci w wieku 7-17 rok życia, na **kolonie letnie**, których organizatorami były organizacje pozarządowe wyłonione w drodze otwartego konkursu ogłoszonego przez Urząd Miasta Szczecin na wypoczynek letni z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci rodzin objętych wsparciem MOPR, w tym przebywających w środowisku pieczy zastępczej.

Organizatorzy:

- Polskie Towarzystwo Krajoznawcze – 255 miejsc;
- TPD Zachodniopomorski Oddział Regionalny – 240 miejsc;
- „Caritas” Archidiecezji Szczecińsko – Kamieńskiej – 9 miejsc;

Podczas tegorocznej Akcji „Lato - 2017 r.” w 11 turnusach wzięło udział **576 dzieci**.

Półkolonie dla dzieci z placówek wsparcia dziennego – 256 dzieci.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania - 715 742,00 zł, w ramach zawartych umów z organizacjami pozarządowymi.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza

1. Obóz socjoterapeutyczny – Darłówko – 20 dzieci.
2. Ferie zimowe – FERIE W MIEŚCIE – 15 dzieci.
3. Kolonie letnie oraz 1 turnus kolonii zimowej – 129 dzieci.

Źródło: materiał opracowany przez Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie

Zorganizowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną.

Liczba uczestników – 20 osób.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin, subwencja Oświatowa – 20 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie

3	prowadzenie programów profilaktycznych, korekcyjnych i terapeutycznych, grup wsparcia realizowanych dla dzieci i młodzieży poza placówkami wsparcia dziennego, budowanie adekwatnego do zidentyfikowanych potrzeb systemu reagowania na szczególne potrzeby np. dla dzieci z FAS, zaburzeniami więzi, dzieci z problemem uzależnień, dzieci jako ofiary przemocy i cyfrowego uzależnienia itp. dzieci zdiagnozowanych w kierunku ADHD, problemów wieku dojrzewania,	<ul style="list-style-type: none">– liczba zrealizowanych edycji programów korekcyjnych i terapeutycznych,– liczba uczestników grup wsparcia,– wysokość dotacji ze środków publicznych
---	---	--

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

1. „**Złość nie jest zła – czyli jak sobie radzić z negatywnymi emocjami**” w Punkcie Konsultacyjnym przez pracowników MOPR”:
 - dwie edycje programu
 - **I grupa** rozwoju osobistego dla osób doznających przemocy w rodzinie, 6-9 lat – liczba osób - **22**;
 - **II grupa** rozwoju osobistego dla osób doznających przemocy w rodzinie. 10-14 lat – liczba osób – **27**;
 - **III grupa** – program edukacyjno-profilaktyczny- warsztaty dla kobiet doznających przemocy w rodzinie – 24 kobiety;
 - **IV grupa** – warsztaty dla rodziców „Bunt nastolatka – jak sobie radzić”, program edukacyjno-profilaktyczny dla rodziców dzieci w okresie dorastania – liczba osób 30.

2. **Hostel dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie** – udzielający bezpiecznego schronienia i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, organizujący i prowadzący grupy wsparcia.

W 2017 r. w Hostelu łącznie znalazło schronienie **46** osób, w tym 22 kobiet, 3 mężczyzn i 21 dzieci.

Poniższa tabela przedstawia źródło uzyskania informacji o Hostelu przez osoby doznające przemocy.

Źródło uzyskania informacji	
Pracownik socjalny	3
Dział Interwencji Kryzysowej	20
Kurator zawodowy	1
Policja	1
Ofiara handlu ludźmi	0

W 2017 r. z powodu doznawania przemocy:

- 1 osoby musiały opuścić własne mieszkanie;
- 2 osób opuściło mieszkanie, które było wspólną własnością z partnerem;
- 9 osoby opuściły mieszkanie, które wynajmowały wspólnie z partnerem;
- 7 osoby opuściły mieszkanie, które było wyłączną własnością ich partnera;
- 6 osób opuściło mieszkanie, które należące do członka ich rodziny (rodziców, rodzeństwa).

Osoby przebywające w Hostelu zostały objęte indywidualnym programem pomocowym. Miały możliwość skorzystania ze wsparcia psychologicznego, spotkań indywidualnych i grupowych, jak również z indywidualnej terapii krótkoterminowej.

W celu rozwiązania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w przypadku każdego mieszkańca Hostelu powoływano grupy robocze, których celem było opracowywanie i realizowanie indywidualnego planu pomocy rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin dotkniętych przemocą i efektów tych działań.

W 2017 r. Hostel opuściły **20 osób** (18 kobiet i 2 mężczyzn).

Ze wszystkich osób, które opuściły placówkę, **12** osób wyszło z sytuacji kryzysu i usamodzielniało się:

- 4 osoby wynajęły mieszkanie;
- 7 osób znalazło schronienie u rodziny;

- 1 osoba powróciła do własnego mieszkania.

Natomiast 8 osobom nie udało się wyjść z sytuacji kryzysu:

- 6 osób wróciło do osoby wskazanej jako sprawca przemoc, tj. partner/mąż/żona/rodzice/syn;
- 2 osoby zostały skierowane do innego ośrodka na terenie Szczecina.

Pięć osób przyjętych w 2017 r. nadal przebywa w Hostel, starając się znaleźć wyjście z sytuacji kryzysowej, w której się znalazły.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

1. Wspieranie opieki paliatywnej na rzecz nieuleczalnie i terminalnie chorych pacjentów (dzieci i dorosłych i ich rodzin w trakcie choroby i w okresie żałoby):
 - zwiększono dostępność do świadczeń domowej rehabilitacji ruchowej i psychologicznej;
 - udzielano wsparcia psychologicznego chorym i ich rodzinom w trakcie choroby i w okresie żałoby;
 - podejmowano działania integracyjne środowiska hospicyjnego;
 - wzmacniano wolontariat hospicyjny;
 - podejmowano działania edukacyjne na temat działalności hospicyjnej
 - realizatorzy:
 - Zachodniopomorskie Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych w Szczecinie;
 - Fundacja Dom Hospicyjny Hospicjum Św. Jana Ewangelisty w Szczecinie.
 - liczba beneficjentów – 1 123;
 - środki finansowe - budżet gminy Miasto Szczecin - 58 128 zł.
2. Zdrowie Naszych Dzieci - programy polityki zdrowotnej adresowane do uczniów klas I, II i VI szkół podstawowych:
 - przeciwdziałanie nadwadze i otyłości wśród dzieci w wieku 8 lat uczęszczających do szczecińskich szkół podstawowych;
 - zapobieganie próchnicy wśród dzieci klas VI uczęszczających do szczecińskich szkół podstawowych;
 - wykrywanie wad i schorzeń narządu wzroku wśród uczniów klas II szkół podstawowych;
 - realizatorzy:
 - Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 PUM w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, "Szkolmed";
 - Poradnia Stomatologii Dziecięcej Uniwersyteckiej Kliniki Stomatologicznej PUM Sp. z o.o.;
 - II Klinika Okulistyki Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 2 PUM w Szczecinie.;

- liczba beneficjentów – 3 371.;
 - środki finansowe – budżet Gminy Miasto Szczecin - 349 979 zł.
3. Współpraca z Pomorskim Uniwersytetem Medycznym w Szczecinie na rzecz dzieci i młodzieży:
- Dziecięcy Uniwersytet Medyczny przy Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie (w skrócie DUM-PUM) – 100 uczniów szkół podstawowych i gimnazjum w wieku 6-15 lat;
 - Młodzieżowa Akademia Medyczna przy Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie (w skrócie MAM-PUM) – 120 uczniów trzecich klas ponadgimnazjalnych.

Celem projektów było nabycie umiejętności praktycznych związanych z postawą prozdrowotną u dzieci oraz zainteresowanie młodzieży medycyną

i naukami pokrewnymi, w tym studiowaniem na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie.

- środki finansowe:
 - DUM_PUM - 26 500 - środki Gminy Miasto Szczecin oraz 223 000,00 - środki Europejskiego Funduszu Społecznego - Wiedza Edukacja - Rozwój - pozyskane przez Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie;
 - MAM_PUM: 27 000,00 - środki Gminy Miasto Szczecin.

4. Współpraca z organizacjami pożytku publicznego na rzecz dzieci i młodzieży:

Program polegający na zapobieganiu stresowi i jego negatywnym konsekwencjom, którego celem było zdobycie umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz umiejętności pracy:

- program polegający na realizacji oddziaływań edukacyjno - terapeutycznych (PET), którego celem było wzmocnienie komunikacji dzieci z zaburzeniami lękowymi typu mutyzm wybiórczy, jąkanie czy chorobliwą nieśmiałością.
- realizator: Fundacja Wspierania Mowy i Komunikacji Halo w Szczecinie;
- Stowarzyszenie "Zrozumieć" w Szczecinie
- liczba beneficjentów – 44 uczniów;
- środki finansowe – budżet Gminy Miasto Szczecin – 15 805,13 zł .

5. Współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w Szczecinie w zakresie promocji i profilaktyki zdrowia.

Działania promujące zdrowy styl życia z udziałem dzieci i młodzieży szkolnej, w tym: konkurs wiedzy o szkodliwości palenia tytoniu, przedszkolny przegląd małych sztuk teatralnych „Mamo, Tato nie pal; propagowanie zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej - Trzymaj Formę:

- liczba beneficjentów – 2 234 uczniów;
- środki finansowe – budżet gminy Miasto Szczecin - 11 999 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

1. Opracowanie i wdrożenie „szkolnego” programu wychowawczo-profilaktycznego – 155 jednostek, 51 384 dzieci.
2. Szkolne programy pracy z uczniem z trudnościami w nauce – 1 110 uczniów
3. Program adaptacja dzieci do warunków przedszkolnych – 1 105 dzieci.
4. Program adaptacyjny integrujący uczniów – 120 uczniów.
5. Program terapeutyczny dot. umiejętności uczenia się – 479 uczniów.
6. Program terapeutyczny dot. funkcjonowania szkolnego i ogólnorozwojowego (np. Metoda Ruchu Rozwijającego W. Sherborne, terapia SI Biofeedback, misy dźwiękowe) – 81 uczniów.
7. Program Wspomagania Rozwoju Mowy dzieci w Wiekach Przedszkolnych – 667 dzieci.
8. Socjoterapia/terapia indywidualna uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi/ trening ART. – 2 028 uczniów.
9. Program pracy z uczniem ADHD/FAS – 195 uczniów.
10. Program profilaktyki zdrowia psychicznego dzieci przedszkolnych:
 - „Spójrz inaczej” – wspieranie obszaru społeczno-moralnego u dzieci przedszkolnych;
 - „Przyjaciele Zippięgo” – program promocji zdrowia psychicznegoŁącznie 2 229 dzieci.
11. Program „Trzymaj formę” dotyczący zdrowych nawyków aktywnego stylu życia – 1 009 uczniów

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1

1. Program „Mały Uczeń-Pierwsza klasa - 7 szkół, 51 uczniów.
2. Zajęcia psychoedukacyjne – 7 szkół, 75 osób.
3. Badanie przesiewowe mowy i słuchu – 13 placówek, 1 218 dzieci.
4. Program socjoterapeutyczny dla dzieci – wspomagający rozwój umiejętności szkolnych – 30 dzieci.
5. Zajęcia wspomagające rozwój emocjonalno-społeczny z elementami Kinezylogii Edukacyjnej – 32 osoby.
6. Program edukacyjno-terapeutyczny „Ortografitti” – 10 osób.
7. Program „Zajęcia integracyjne” – 160 osób.
8. Psychoterapia psychodynamiczna – 80 osób.
9. „Magia pisania” – 40 osób.
10. Glottodydaktyka – 30 osób.

11. Trening ładnego pisania – 30 osób.
12. Trening twórczego myślenia – 12 osób.
13. Programy profilaktyczno-wychowawcze – 180 osób.
14. Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej – 60 osób.
15. Program diagnostyczno-terapeutyczny dla uczniów z zaburzeniami kompetencji emocjonalno-społecznych – 200 osób.
16. Program terapeutyczny dla uczniów z trudnościami w matematyce – 3 osoby.
17. Program „Kuźnia serc” – 40 osób.
18. Terapia zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych – 162 osoby.
19. Profilaktyka uzależnień – 50 osób.

Źródło: materiał opracowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 1 w Szczecinie

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3

1. „Mały uczeń – Pierwsza klasa” – poprawa funkcjonowania emocjonalno-społecznego, na terenie szkół, opieką objęto:
 - logopedyczną – 155 uczniów;
 - psychologiczną, zajęciami psychoedukacyjnymi – 69 uczniów.
2. „Widzę”, jedna edycja – wykrywanie wad wzroku u uczniów i kierowanie ich do lekarza okulisty – badaniem objęto 161 uczniów.
3. „Słyszę”, jedna edycja – wykrywanie wad słuchu, kierowanie do lekarza laryngologa – badaniem objęto 406 uczniów.
4. Program socjoterapeutyczny dla dzieci nieśmiałych – poprawa funkcjonowania emocjonalnego i społecznego w grupie rówieśniczej – 6 dzieci.
5. Program korekcyjny dla dzieci 6 i 7 letnich, uczniów klas I-III – wyrównywanie deficytów rozwojowych – 45 dzieci.
6. Program integracyjny dla klas – zwiększenie integracji, polepszenie kontaktów interpersonalnych w klasie oraz pogadanka dla rodziców uczniów, edukacja rodziców w zakresie oddziaływań wychowawczych – 32 osoby.
7. Program socjoterapeutyczny dla dzieci i klas młodszych wraz z rodzicami – dwie edycje, polepszenie relacji dziecko-rodzice – 13 uczniów, 13 rodziców.
8. Program terapii logopedycznej – stymulowanie rozwoju mowy i wyrównywania opóźnień, podniesienie sprawności języka – 601 dzieci.
9. Program edukacyjno-terapeutyczny „Ortografitti – dwie edycje – poprawa w zakresie znajomości zasad pisowni i ich stosowanie – 8 uczniów.
10. Program terapeutyczny dla uczniów z trudnościami w matematyce – poprawa umiejętności w zakresie matematyki – 8 uczniów.
11. Program Kinezylogii edukacyjnej – dwie edycje – poprawa funkcji wzrokowo-słuchowo-ruchowych – 14 uczniów.
12. Program profilaktyczny „Psycholog w przedszkolu” – obserwacja dzieci, porady dla rodziców, pomoc w rozwiązywaniu problemów

dydaktycznych

i wychowawczych, popularyzacja wiedzy psychologicznej i pedagogicznej, rozwijanie umiejętności wychowawczych, inicjowanie różnorodnych form pracy wychowawczej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.

13. Zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów klas I-szych – 69 dzieci.
14. Terapia logopedyczna dla uczniów klas I-szych – 155 uczniów.
15. Zajęcia integracyjne dla klas – 87 uczniów.
16. Warsztaty aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu – 163 uczniów.
17. Punkty konsultacyjne psychologiczne i pedagogiczne w trakcie Dni Otwartych szkół – 32.
18. Psycholog w przedszkolu – 70 rodziców.

Źródło: materiał opracowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 3

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 4

1. Zajęcia terapeutyczne na terenie szkół związane z eliminowaniem nawarstwiania się trudności w uczeniu się:
 - warsztaty – liczba uczestników – 362 uczniów;
2. Przesiewowe badania logopedyczne:
 - badania w 25 placówkach
 - liczba uczestników – 660 dzieci;

Źródło: materiał opracowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 4

Miejski Ośrodek Kultury

1. „Ściegi ścieżki życia” – warsztaty rozwijające sprawność motoryczną i manualną:
 - motywowanie do bezpiecznego spędzania czasu wolnego, zapobieganie uzależnieniom;
 - liczba beneficjentów 120 osób;
 - źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin;
 - koszt – 40 500 zł.
2. Warsztaty profilaktyczne scenariuszowo/filmowo/aktorskie:
 - aktywizacja i motywowanie do działania i zmiany swojej sytuacji życiowej młodzieży;
 - liczba uczestników – 70 osób;

- źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin;
- koszt- 55 200 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Kultury

Dom Kultury „Słowianin”

1. Dziecięce Pogotowie Lekcyjne;
 - a) podniesienie poziomu wiedzy nt. działania szkodliwości substancji psychoaktywnych w kontekstach: zdrowym, społecznym i ekonomicznym;
 - b) podwyższenie wieku inicjacji, obniżenie ilości okazjonalnych konsumentów oraz pijących ryzykownie i szkodliwie;
 - c) poszerzenie i wspieranie dotychczas dostępnej oferty alternatywnego spędzania wolnego czasu dla dzieci;
 - d) uatrakcyjnienie oferty zajęć pozaszkolnych dla dzieci – adekwatnych do zainteresowań dzieci;
 - e) popularyzowanie abstynencji wśród dzieci oraz ich rodzin;
 - f) korygowanie zachowań ryzykownych w środowisku rodzinnym i rówieśniczym;
 - g) promowanie nowatorskich metod przeciwdziałania alkoholizmowi;
 - liczba uczestników – 20;
 - poniesione wydatki – 23 720,10 zł (w tym budżet Gminy Miasto Szczecin 20 000zł).

Źródło: materiał opracowany przez Dom Kultury „Słowianin”

Miejska Biblioteka Publiczna

1. XVI Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom – promocja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży – 836 uczestników.
2. Ferie zimowe w bibliotece – promocja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, zapewnienie różnych form spędzania wolnego czasu – 151 osób.
3. Wakacje w bibliotece - promocja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, zapewnienie różnych form spędzania wolnego czasu – 180 osób.
4. Przedświąteczne spotkanie przy choince – propagowanie tradycji świątecznych – 27 osób.
5. „Ekopaka” – zajęcia dla dzieci, propagowanie postaw i zachowań proekologicznych wśród najmłodszych – 114 dzieci.
6. Cykl spotkań „Taktownie O Komiksie” – integracja młodzieży z różnych środowisk, organizacja czasu wolnego – 31 dzieci.
7. Cykl spotkań „Zaczytany Maluch” – promowanie wartości rodzinnych o zasad dobrego wychowania, organizowanie czasu wolnego – 156 dzieci.
8. „Uczymy się szanować i pomagać starszym ludziom” – kierunkowanie dzieci na potrzeby osób starszych – 21 dzieci.

9. Warsztaty „Kim chciałbym zostać w przyszłości” – uświadomienie potrzeby racjonalnego wyboru przyszłego zawodu, zgodnego z zainteresowaniami i predyspozycjami – 7 dzieci.
10. Warsztaty „Podróż do Krainy Emocji” – akceptacja siebie i umiejętność radzenia sobie z własnymi emocjami – 10 dzieci.
11. „Dbamy o bezpieczeństwo i zdrowie” – rozwinięcie tematu szeroko rozumianego bezpieczeństwa w kontekście życia społecznego – 20 uczestników.
12. Spotkanie integrujące dzieci i ich rodziców „Szukamy Wiosny” – integracja dzieci i rodziców, budowanie więzi rodzinnych – 28 uczestników.
13. Różnorodne zajęcia dla dzieci i młodzieży – popularyzacja książek, czytelnictwa i postaw społecznych, organizowanie czasu wolnego, wspieranie zainteresowań – 1 041 uczestników.

Źródło: materiał opracowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną

Szczecińska Agencja Artystyczna

1. „Różanka Dzieciom” – cykl warsztatów artystycznych z zakresu teatru, literatury, plastyki, dresingu i muzyki:
 - liczba uczestników – około 8 000;
 - środki finansowe:
 - budżet Gminy Miasto Szczecin – 80 000,00 zł;
 - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 62 000,00 zł;
 - Sponsor – ZWiK Sp. z o.o. – 32 000,00 zł;
 - Kurier Szczeciński – 7 804,88 zł.
2. „Różany Ogród Sztuki” – program kierowany nie tylko do dzieci i młodzieży, ale również do dorosłych mieszkańców miasta – południowe kameralne koncerty plenerowe w wykonaniu uczniów i studentów szczecińskich szkół muzycznych oraz artystów lokalnych scen, plenery im wystawy prac szczecińskich klas artystycznych, także artystów niepełnosprawnych:
 - liczba uczestników – około 70 000;
 - środki finansowe:
 - budżet Gminy Miasto Szczecin – 100 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Szczecińską Agencję Artystyczną

Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza

1. Autorski program zajęć profilaktyczno-wychowawczych dla dzieci starszych „Jak żyć” – 20 uczestników.
2. „Rejs ku dorosłości” – realizacja warsztatów, a trakcie których uczestnicy zdobywają wiedzę na temat procesu usamodzielniania, sporządzania Indywidualnego Programu Usamodzielniania, pisania CV oraz listów motywacyjnych – realizacja projektu od września 2017 r. do czerwca 2018 r. – 14 niepełnoletnich wychowanków, 1 wychowanek pełnoletni.

Źródło: materiał opracowany przez Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie

1. Wspieranie rozwoju 20 dzieci w wieku do 7 roku życia z wieloraką niepełnosprawnością z upośledzeniem umysłowym, ze sprzężeniami, z zaburzeniem rozwoju psychoruchowym oraz ich rodziców/opiekunów.
2. Opracowanie i wdrożenie 20 indywidualnych, kompleksowych programów stymulujących i usprawniających beneficjentów zadania. Zwiększa to kompetencje, ponieważ programy opracowano w porozumieniu oraz pełną akceptacją rodziców/opiekunów.
3. 85 konsultacji medycznych, dające rodzicom realny monitoring rozwoju ich dzieci.
4. 42 bloki zajęć „Mama, Tata i Ja”, zajęcia stymulacji wielozmysłowej w połączeniu z terapią w Sali Doświadczenia Świata, zajęcia fizjoterapii z elementami Ruchu Rozwijającego wg Weroniki Sherborne, zajęcia muzykoterapii.
43 bloki zajęć „Mamo, tato bądźmy razem”, zajęcia z psychologiem, pedagogiem, z elementami terapii ręki, zajęcia fizjoterapeutyczne, muzykoterapia.
43 bloki zajęć „Mamo, Tato baw się ze mną”, zajęcia pedagogiczne z elementami e elementami Metody Dobrego Startu, zajęcia fizjoterapii ogólnie usprawniającej, zajęcia muzykoterapii.
5. 12 zajęć wsparcia dla rodziców/opiekunów dzieci – zajęcia z psychologiem mające na celu wypracowanie systemu rodzinnego i umiejętności radzenia sobie z trudnościami, zmęczeniem oraz stresem, wynikającymi z problemów zdrowotnych dzieci.
6. 4 spotkania integracyjne dla całych rodzin – wspieranie i integracja, wymiana doświadczeń związanych nie tylko z rehabilitacją dziecka, ale także postaw rodzicielskich w różnych aspektach życia rodzinnego.
7. 20 indywidualnych ocen funkcjonowania dziecka przygotowanych przez Zespół Terapeutyczny.
8. Bloki zajęć terapeutycznych dla dzieci – zwiększenie umiejętności wchodzenia w relacje z innymi ludźmi, ukształtowanie właściwych relacji społecznych między rówieśnikami, umiejętności nawiązywania kontaktów oraz funkcjonowania w grupie.

Liczba beneficjentów – 20 OSÓB.

Źródło finansowania:

- Gmina Miasto Szczecin – 23 000,00 zł;

– Narodowy Fundusz Zdrowia – 6 320,00 zł.

9. Poprawa funkcjonowania społecznego wychowanków Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego z niepełnosprawnością intelektualną.
10. Wyrównywanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną.
11. Zwiększenie dostępności do specjalistycznych usług edukacyjno-rehabilitacyjnych.

Liczb beneficjentów – 60 osób

Źródło finansowania:

– subwencja Oświatowa – 2 908 945,45 zł

11. Poprawa jakości życia dzieci na rzecz ich lepszego psychoruchowego i społecznego rozwoju oraz zapobieganie pogłębiania się ich niepełnosprawności, a także postępowanie podtrzymujące i edukacyjne w stosunku do dziecka i jego rodziny.

Liczba beneficjentów – 401 osób.

Źródło finansowania:

– Gmina Miasto Szczecin – 141 976,53 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie

Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”

„Porozmawiajmy” - projekt działań z zakresu profilaktyki selektywnej skierowany do dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów.

Cele programu:

1. Realizacja kompleksowego systemu pomocy rodzinom w zmaganiu się z problemem alkoholizmu i negatywnymi skutkami zażywania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.
2. Kształtowanie wśród rodziców i opiekunów aktywnej postawy wobec zjawisk niepożądanych społecznie oraz podnoszenie ich wiedzy na temat szkodliwości środków psychoaktywnych i ryzyka wystąpienia uzależnienia dzieci i młodzieży.

Liczba osób, które skorzystały z Programu – 85

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin, środki własne Fundacji.

Łączny koszt realizacji programu – 58 056,55 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Zachodniopomorską Fundację Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”

4	zapewnianie opieki dzieciom do lat 3 rodziców godzących zatrudnienie z pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zwiększenie dostępności do różnych form opieki nad dzieckiem do lat 3, w tym ‘bon opiekuńczy’, co pozwoli na godzenie życia zawodowego ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem, umożliwi udział w programach aktywizacji społecznej i zawodowej rodzicom samotnie wychowującym dziecko	<ul style="list-style-type: none"> – liczba miejsc opieki żłobkowej o regulowanej dostępności finansowej (dotyczy żłobków miejskich, żłobków niepublicznych korzystających z dotacji ze środków publicznych na bieżącą działalność, dofinansowanych miejsc opieki w formie tzw. opiekuna), <p>nakłady i koszty jednostkowe ze środków publicznych</p>
---	---	--

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

1. Zwiększenie liczby miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez uruchomienie nowych niepublicznych form opieki. Ponadto dofinansowano miejsca opieki w niepublicznym żłobku oraz pozyskano środki finansowe na dofinansowanie w ramach resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 " Maluch- edycja 2017 r.
2. Pozyskanie środków finansowych na realizację Projektu pn. "Zwiększenie liczby i dostosowanie miejsc opieki dla dzieci do lat 3 w trzech publicznych żłobkach na terenie Szczecina w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.
3. Pozyskanie środków finansowych na realizację projektu z EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na adaptację i wyposażenie pomieszczeń dla 60 dzieci - osiedle mieszkaniowe "Wrzosowe Wzgórze".

Wzrost ilości miejsc nastąpił:

- w klubach dziecięcych liczba miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wzrosła o 69;
- w ramach nowych miejsc opieki u 4 opiekunów dziennych - o 20 miejsc.

Łącznie w 2017 r. liczba miejsc opieki nad dzieckiem do lat 3 wzrosła o 61 miejsc.

Dofinansowanie miejsca opieki dla dzieci w niepublicznym żłobku w okresie od 01.01.2017 r. do 31.08.2017 r. dofinansowanie z budżetu Gminy Miasto Szczecin obejmowało 4 miejsca.

W ramach resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 " Maluch- edycja 2017" dofinansowane zostały miejsca w żłobkach publicznych: - w okresie od 1.01.2017 r. do 31.12.2017 r. - 170 miejsc.

Środki finansowe:

- budżet Gminy Miasto Szczecin – dofinansowanie niepublicznego żłobka - 16 000 zł;
- środki w ramach resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 " Maluch- edycja 2017" - 285 600 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

24 miejsca w pełni wyposażonym żłobku w północnej części Szczecina – udział w kosztach budowy budynku – 90 759,96 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

5	zwiększenie dostępu do opieki przedszkolnej w zakresie stymulowania rozwoju dzieci w wieku 3-5 lat w szczególności dla dzieci z rodzin objętych programami aktywizacji społecznej i zawodowej	– liczba miejsc opieki przedszkolnej o regulowanej odpłatności; – liczba dzieci korzystających z rodzin objętych programami aktywizacji społecznej i zawodowej.
---	---	--

Liczba przedszkoli – 95.

Liczba miejsc w przedszkolach – 10 710.

Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków - 0

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Miasto Szczecin za 2017 r.

6	wzmocnienie aktywności szkół w procesie identyfikacji problemów społecznych rodzin ze środowiska lokalnego i podejmowaniu działań stymulujących rozwój społeczny dzieci poprzez poszerzenie oferty zajęć świetlic szkolnych, zajęć ogólnorozwojowych, sportowych prowadzonych w szkołach w ramach realizacji programów wychowawczych)	– liczba szkół realizujących taką działalność, – liczba i rodzaje oferowanych zajęć, – liczba dzieci uczestniczących
---	---	--

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

1. Szkolne koła pracy z uczniem zdolnym – na bieżąco w ciągu całego roku, w zależności od potrzeb – liczba uczestników 442 uczniów.
2. Szkolne zajęcia pozalekcyjne „koła zainteresowań – liczba uczestników – 12 100 uczniów.
3. Szkolne zajęcia pozalekcyjne – sportowe, rekreacyjne, turystyczne – liczba uczestników 4 242 uczniów.
4. Zajęcia dodatkowe dla wychowanków przedszkoli - liczba uczestników – 7 674 dzieci.
5. „Miejskie Programy Jakościowe” realizowane w placówkach oświatowych. Źródło finansowania Gmina Miasto Szczecin, koszt 2 091 802,54 zł.
6. Miejski Program Wspierania w Edukacji Uczniów z „Trudnościami w Procesie Ucznienia Sie” – realizowany w 72 placówkach oświatowych. Źródło finansowania Gmina Miasto Szczecin. Koszt realizacji programu 476 172,66 zł.

7. Miejski Program Pracy z Uczniem Zdolnym (Międzyszkolne Koła Przedmiotowe, Szkolne Koła Pracy z Uczniem Zdolnym, Indywidualne Programy Nauki, Indywidualne Toki Nauki, Edukacja Informatyczna, Matematyczny Szczecin – realizowany w 54 placówkach oświatowych. Źródło finansowania Gmina Miasto Szczecin. Koszt realizacji programu – 665 979,25 zł.
8. Miejski Program Wspierania Nauki Języków Obcych – realizowany w 51 placówkach oświatowych. Źródło finansowania Gmina Miasto Szczecin. Koszt realizacji programu – 326 087,58 zł.
9. Miejski Program Pracy z Wychowankiem Przedszkola „Ogrody Wyobraźni” – realizowany w 35 placówkach oświatowych (przedszkola i oddziały przedszkolne). Źródło finansowania Gmina Miasto Szczecin. Koszt realizacji programu 106 000,85 zł.
10. Zajęcia dodatkowe w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych – realizowane w 103 placówkach. Źródło finansowania Gmina Miasto Szczecin. Koszt realizacji zadania 484 213,74 zł.
11. Miejski Program Kształcenia dla Szczecińskiego Rynku Pracy – realizowany w 4 placówkach oświatowych. Źródło finansowania Gmina Miasto Szczecin. Koszt realizacji programu – 33 348,46 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Cel operacyjny 2 - Podnoszenie kompetencji rodzicielskiej

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	inicjowanie rozwiązań przygotowujących do roli rodziców, świadomego i planowanego rodzicielstwa i przeprowadzanie tego typu przedsięwzięć w celu lepszego przygotowania do pełnienia ról rodzinnych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zrealizowanych edycji i programów, – liczba kategorii osób objętych programami (np. uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, podopieczni placówek wsparcia rodziny, studenci), <ul style="list-style-type: none"> – liczba uczestników, – wysokość dotacji ze środków publicznych, <ul style="list-style-type: none"> – liczba innych wydarzeń

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 4

1. Pogadanki na temat gotowości do nauki – pogadanka dla rodziców w przedszkolach:
 - 14 przedszkoli;
 - 250 rodziców.
2. Warsztaty świadomego rodzicielstwa i spraw związanych z handlem ludźmi:

Liczba uczestników – 250 rodziców, 15 klas.

Źródło: materiał opracowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 4

2	popularyzacja i upowszechnianie udziału warsztatowych formach podnoszenia kompetencji rodzicielskich (przedsięwzięciach typu Szkoła dla Rodziców i przeprowadzanie tego typu szkoleń i warsztatów)	<ul style="list-style-type: none">– liczba edycji,– liczba spotkań,– liczba godzin,– liczba uczestników, liczba rodzin,– liczba realizowanych programów, w tym specjalnie dedykowanych dla grup z określonym typem problemów,– koszt realizacji z budżetu Miasta,– liczba organizatorów
---	--	---

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

„Szkoła dla Rodziców” to program napisany i realizowany przez asystentów rodzin zatrudnionych w Rejonowych Ośrodku Pomocy Rodzinie, realizujących zadania w ramach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, skierowany do rodzin objętych pomocą w formie asystentury rodzinnej.

Program jest jednym z bardziej skutecznych form pracy asystentów rodzin z rodzinami niewydolnymi wychowawczo.

Głównym jego celem było podwyższenie kompetencji wychowawczych rodziców oraz poprawa relacji pomiędzy rodzicami a dziećmi.

Program był realizowany pod jednym wspólnym tytułem ”Szkoła dla Rodziców”, każdy Rejonowy Ośrodek realizował go we własnym zakresie i pod własnym wewnętrznym tytułem:

Bezpośrednim celem programu było nabycie przez uczestników warsztatów umiejętności wychowawczych:

- aktywne, wspierające słuchanie;
- nawiązanie efektywnej współpracy z dzieckiem;
- modyfikowanie niepożądanych zachowań dziecka bez stosowania przemocy;
- wyrażania oczekiwań i ograniczeń, tak by były przez dziecko respektowane;
- rozpoznawanie, wyrażanie i akceptowanie uczuć;
- radzenie sobie z „trudnymi” uczuciami;
- rozwój pozytywnego i realistycznego obrazu siebie, swoich możliwości i zdolności, wzrost zaufania do siebie samego;
- mądre wspieranie procesu usamodzielniania się dziecka.

Wyznaczono również cele długofalowe:

- uświadomienie rodzicom, że skuteczność wychowania w znacznym stopniu zależy od osoby wychowującej – aby zmienić dziecko, należy zacząć od siebie;
- ukazanie prawdy, że skuteczne wychowanie nie może mieć miejsca, jeśli wychowujący nie opiera się na jasnych i czytelnych wartościach, które sam posiada i realizuje;
- pogłębienie samoświadomości i refleksji na temat skuteczności określonych metod wychowawczych, ułatwienie zakwestionowania niektórych funkcjonujących stereotypów i mitów w zakresie wychowania;
- umacnianie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez naprawę i ochronę już istniejących więzi emocjonalnych, budowanie klimatu zaspokajającego potrzeby miłości, bezpieczeństwa i akceptacji.

Łącznie w programie uczestniczyły **54** osób dorosłych i **58** dzieci.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

W 2017 r. realizowane było przez organizacje pozarządowe, na zlecenie Gminy Miasta Szczecin, zadanie publiczne pn. Szkoła dla rodziców. Celem zadania było podnoszenia umiejętności i kompetencji rodzicielskiej, poszerzania wiedzy o psychofizycznych i społecznych uwarunkowania rozwoju dziecka, z elementami edukacji ekonomicznej, szeroko rozumianego planowania budżetu gospodarstwa domowego, podnoszenia umiejętności rodzicielskiej szczególnie w zakresie motywowania, wzmocnienia postaw pozytywnych bez udziału przemocy, mediacji i umiejętności konstruktywnego rozwiązywania sporów i konfliktów, wyznaczania celów wychowawczych, umiejętności wytyczania granic i jasnego stawiania wymagań, rozpoznawania, wyrażania i akceptacji uczuć, modyfikowania niepożądanych zachowań dziecka, stymulowania rozwoju i budowania poczucia własnej wartości członków rodziny, a także nabywania oraz pogłębiania wiedzy i umiejętności w zakresie przygotowania do porodu, zdrowego stylu życia w okresie ciąży oraz czynności opiekuńczo-pielęgnacyjno-higienicznych w stosunku do dziecka.

Adresatami zadania byli rodzice małych dzieci, bądź osoby spodziewające się dzieci, w szczególności osoby pozostające pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie.

W przeprowadzonych przez 2 organizacje pozarządowe (Fundację "Rodzina-Rozwój-Sukces" i Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Mediatorów) w warsztatach udział wzięły łącznie **63** osoby.

Przeprowadzonych zostało 5 cykli warsztatów, w ciągu 200 godzin.

Środki finansowe – budżet Gminy Miasto Szczecin - 24 000 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

1. Program edukacyjny „ARS – czyli jak dbać o miłość” dot. szkodliwości używania substancji psychoaktywnych w wieku prokreacyjnym – 962 osoby.
2. Program „Między nami kobietami” dot. szerzenia wiedzy na temat zmian fizycznych i emocjonalnych okresu dojrzewania oraz zasad i roli stosowania higieny osobistej w tym czasie – 135 osoby.
3. Prelekcje dla rodziców oraz grupowe spotkania z rodzicami – 6 825 rodziców.
4. Punkty konsultacyjne, zajęcia warsztatowe dla rodziców – 785 rodziców.
5. „Szkola dla rodziców” 4 szkoły, 345 rodziców.
6. „Szkola dla rodziców” – prowadzone w 3 publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych – 278 rodziców.
7. Kursy przedmałżeńskie dla uczniów/warsztaty świadomego macierzyństwa – 3 szkoły, 316 uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1

1. Szkoła dla Rodziców I stopień – 17 spotkań, 6 grup, 1 700 osób.
2. Szkoła dla Rodziców – Nastolatków – 10 spotkań, 2 grupy, 1 500 osób.
3. Absolwenci Szkoły dla Rodziców – 5 spotkań, 2 grupy, 500 osób.
4. Porady dla rodziców i opiekunów – 2 000 osób.
5. Psychoedukacja rodziców – 600 osób.
6. Udział w zebraniach dla rodziców „Wsparcie dziecka w przeżywaniu żałoby” – 100 osób.

Źródło: materiał opracowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 1 w Szczecinie

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3

1. „Rodzeństwo bez rywalizacji” – 8 osób (1 grupa rodziców).
2. Warsztaty wychowawcze – 4 grupy – 45 osób.
3. Program profilaktyczny „Psycholog w przedszkolu” – 70 osób.
4. Konsultacje, porady dla rodziców – bez badań – 302 osoby, konsultacje – 1 272 osoby.
5. Terapia rodzinna – 5.
6. Prelekcje, pogadanki – 155.

7. Konsultacje dla rodziców w trakcie trwania „Dni otwartych szkół” – 30.
8. Punkt konsultacyjny dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym – 149 osób.

Źródło: materiał opracowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 3

Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza

1. Organizacja konferencji – „Wspólnie wspieramy rodziny” – 100 uczestników.
2. Rodzinne „Warsztaty Wielkanocne” – 30 uczestników.

Źródło: materiał opracowany przez Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza

3	promocja wartości, zasad i metod wychowania bez przemocy	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wydarzeń, działań realizowana w danym okresie, – liczba adresatów, – zidentyfikowane koszty realizacji ze środków publicznych
---	--	--

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

- 1. Kampania społeczna „Biała wstążka”** – zorganizowana i prowadzona przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

W 2017 r. VIII edycja Kampanii Społecznej „Biała wstążka” odbyła się pod hasłem:

„W sieci przemocy”

- kampania odbyła się w dniach od 25 listopada do 6 grudnia;
- inauguracja Kampanii miała miejsce w dniu 23 listopada konferencją skierowaną do przedstawicieli placówek ochrony zdrowia, oświaty, wymiaru sprawiedliwości, kurateli sądowych, policji, prokuratury oraz osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy – w konferencji udział wzięło 185 osób;
- 28 listopada w kinie Pionier 1907 dla uczniów szczecińskich szkół ponadgimnazjalnych odbyła się projekcja filmu „Sala Samobójców” w reżyserii Jana Komasy, po projekcji odbyła się dyskusja uczniów z ekspertami na temat przeciwdziałania zjawisku przemocy, uczestniczyło 82 osób;
- w czasie trwania Kampanii wprowadzono dodatkowe dyżury prawników, terapeutów, psychologów, policjantów, kuratorów sądowych, pracowników socjalnych w Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie przy al. Papieża Jana Pawła II 42 i w filiach terenowych;
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie przygotował również plakaty-kalendarze informujące o działaniach w trakcie Kampanii, oraz zawierające dane kontaktowe do instytucji, które udzielają pomocy osobom doznającym przemocy, a także pracują z osobami stosującymi przemoc.

- patronat honorowy nad kampanią objął Prezydent Miasta Szczecin;
- patronat medialny objęli: TVP Szczecin, Kurier Szczeciński, Radio Plus;
- partnerami kampanii byli: Komenda Miejska Policji w Szczecinie, kino „Pionier 1907”, Techno Park Pomerania.

Wkład finansowy Gminy Miasto Szczecin na kampanię wyniósł – **15 027,12 zł.**

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

1. Rozmowy indywidualne z rodzicami i uczniami – 1 473 uczniów i rodziców.
2. Zajęcia warsztatowe oraz debaty dot. podnoszenia świadomości w obszarze przeciwdziałania dyskryminacji i związanej z nią przemocy – 205 uczniów.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 4

Podnoszenie kompetencji rodzicielskiej poprzez promocję wychowania bez przemocy – Szkoła dla rodziców:

- 4 edycje programu;
- 120 rodziców.

Źródło: materiał opracowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 4

Teatr Lalek „Pleciuga”

Promocja wartości, zasad i metod wychowania bez przemocy, poszerzenie oferty edukacyjnej w zakresie kompetencji rodzicielskiej, wychowywanie przez uczestnictwo w edukacji teatralnej:

- rodziny z dziećmi w wieku od 1 do 14 lat;
- 4 premiery o różnicowanych wartościach edukacyjnych.

<i>Źródło: materiał opracowany przez Teatr Lalek „PLECIUGA”</i>		
4	poszerzenie oferty edukacyjnej dla rodziców w zakresie kompetencji rodzicielskiej, z zapewnieniem równoległe opieki dla dzieci w trakcie trwania zajęć dla rodziców)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba kursów i szkoleń zapewniających równoległe opiekę nad dziećmi, – liczba uczestników takich szkoleń, – liczba dzieci z zapewnioną opieką
Cel operacyjny 3 - Wyrównywanie szans w dostępie do dóbr, usług publicznych dla rodzin z dziećmi		
Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	upowszechnianie instrumentu kart rodzinnych w celu wyrównywania szans i ułatwiania dostępu do usług publicznych dla rodzin z dziećmi, wspierania rodzin wielodzietnych, promocji wartości dużych rodzin, przeciwdziałania stereotypom towarzyszącym wielodzietności, zwiększania gotowości do posiadania dzieci	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wydanych kart, – liczba rodzin korzystających, – liczba dających się zidentyfikować usług dóbr i ulg pozyskanych dzięki karcie, – liczba podmiotów oferujących ulgi dla posiadaczy kart, dająca się zidentyfikować – wartość udzielonych ulg i rabatów
<u>Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin</u>		
<p>W roku 2017 r.;</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba nowych rodzin, które złożyły wniosek o wydanie SKR - 1954; – ilość wydanych kart wyniosła 6617, co stanowi 16 % ogólnej ilości wydanych kart na przestrzeni lat 2012-2017; – liczba posiadaczy Szczecińskiej Karty Rodzinnej na dzień 31.12.2017 r. wynosi 41 528 osób; – porozumienie w sprawie współpracy przy realizacji Programu SPR podpisało 41 partnerów, w następujących kategoriach: <ul style="list-style-type: none"> • dom i ogród - 5; • edukacja i szkolenia - 2; • kultura i rozrywka - 3; 		

- sport, wypoczynek i turystyka - 7;
- zdrowie i uroda - 13;
- usługi różne - 20.

Łączna liczba partnerów Programu SPR na dzień 31.12.2017r. wynosiła 301.

Łączna liczba wydanych kart w 2017r. - 6 617.

Liczba posiadaczy Szczecińskiej Karty Rodziny na dzień 31.12.2017r. - 41 528 osób.

Wydatki poniesione przez Gminę Miasto Szczecin dotyczą wyrobienia SKR, kosztów związanych z realizacją zadania.

Ponadto wydatki obejmują wysokość ulg i zniżek udzielonych przez Instytucje Kultury oraz obiekty sportowe, realizujące Program na mocy zawartych porozumień, co stanowi kwotę łączną ok. 5 825 000,00 zł. w 2017 r., w tym 5 061 863,00 zł z tytułu ulgi na zakup biletów.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Szczecińska Agencja Artystyczna

Szczecin Przyjazny Rodzinie:

1. Wydawanie oraz rozpowszechnianie Informatora „Szczecin Przyjazny Rodzinie”.
2. Wydawanie oraz rozpowszechnianie ulotki „Bom opiekuńczy”.
3. Przekazywanie komunikatów dotyczących aktualnych wydarzeń i działań w ramach programu „Szczecin Przyjazny Rodzinie”.
4. Współredagowanie serwisu internetowego przyjaznyrodzinie.szczecin.pl.
5. Realizacja kampanii reklamowej na Facebooku.
6. Prowadzenie kampanii promocyjno-informacyjnej wśród partnerów Programu, pozyskiwanie nowych partnerów.
7. Promocja programu „Szczecin Przyjazny Rodzinie” podczas imprez masowych i wydarzeń miejskich.

Źródło finansowania – budżet Gminy Miasto Szczecin – 90 000,00 zł

Źródło: materiał opracowany przez Szczecińską Agencję Artystyczną

2	wydawanie rekomendacji dla uzyskania lokalu mieszkalnego z zasobów komunalnych w celu poprawy warunków mieszkaniowych dla rodzin z dziećmi, usamodzielnianych podopiecznych dorastających w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wniosków rekomendowanych o preferencje w uzyskaniu lokalu mieszkalnego dla rodzin z dziećmi z zasobów Gminy, <li style="padding-left: 20px;">– liczba rodzin z dziećmi. – liczba osób pełnoletnich opuszczających pieczę zastępczą, które otrzymały mieszkanie z zasobów komunalnych
---	---	---

Miejsko Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

– w 2017 r. Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych w Szczecinie rozpatrywał wnioski dla osób zainteresowanych wynajęciem mieszkania od Gminy Miasto Szczecin, nabór dotyczył mieszkań socjalnych, lokali do remontu, oraz lokali z zasobów TBS.

Wystawiono 52 zaświadczenia:

- 5 – o okresach pobytu w mieszkaniach chronionych;
 - 17 – o realizacji programu usamodzielnienia;
 - 30 – o okresach pobytu w pieczy zastępczej;
- 26 osób (w tym 16 z rodzinnej pieczy zastępczej i 10 z instytucjonalnej pieczy zastępczej) uzyskało wystarczającą ilość punktów do otrzymania umowy najmu lokalu socjalnego;
- 17 osób (15 z rodzinnej pieczy zastępczej i 2 z instytucjonalnej pieczy zastępczej) zakwalifikowano do zawarcia umowy najmu mieszkania do remontu na koszty przyszłego najemcy, w tym 10 osób podpisało umowę udostępniającą taki lokal;
- 2 wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej zawarło umowy najmu do samodzielnych lokali socjalnych w ramach programu mieszkaniowego „Dom na Start”;
- 1 osoba podpisała umowę najmu lokalu mieszkalnego z zasobów Towarzystwa Budownictwa Społecznego;

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Wydawanie rekomendacji oraz wskazanie rodzin do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego w ramach realizacji Programu "Dom dużej Rodziny", realizowanego przez Gminę Miasto Szczecin we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie oraz Szczecińskim Towarzystwem Budownictwa Mieszkaniowego Spółką z o. o. i Towarzystwem Budownictwa Mieszkaniowego Prawobrzeże Spółką z o. o. w Szczecinie.

Budżet Gmina Miasto Szczecin oraz środki Szczecińskiego Towarzystwa Budownictwa Mieszkaniowego Spółki z o. o. i Towarzystwa Budownictwa Mieszkaniowego Prawobrzeże Spółki z o. o. w Szczecinie.

Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych

1. Opracowanie zasad programu „Dom dużej rodziny” – dla lokali z mieszkaniowego zasoby Gminy Miasto Szczecin.
2. Preferencje dla rodzin z dziećmi w ilości punktów uzyskanych w wyniku weryfikacji wniosków o najem lokalu.

3. Preferencje dla wychowanków pieczy zastępczej ilości punktów uzyskanych w wyniku weryfikacji wniosków o najem lokali oraz przeznaczenie lokali jako inkubatory dla wychowanków.

Źródło: materiał opracowany przez Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych w Szczecinie

Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Prawobrzeże” sp. z o.o.

- remont wraz z wyposażeniem pomieszczenia kuchennego mieszkania przeznaczonego na potrzeby programu „Dom Dużej Rodziny”;
- środki własne – 106 395 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Towarzystwo Budownictwa Społecznej „Prawobrzeże” Spółka z o.o.

Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

Wsparcie dla usamodzielniających się wychowanków rodnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej „Dom na start”:

- w pełni wyposażony lokal mieszkalny chroniony tzw. Inkubator – 4 wychowanków, poniesione koszty – 33 116,17 zł;
- 2 pokojowe lokale mieszkalne – 2 wychowanków – poniesione koszty 3 484,39 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

3	<p>prowadzenie mieszkalnictwa chronionego dla bezdomnych rodzin z dziećmi co pozwoli na utrzymanie opieki rodzicielskiej przez osoby nieposiadające odpowiednich warunków mieszkaniowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba mieszkań chronionych dla tej kategorii odbiorców, – liczba miejsc, – liczba korzystających – koszt realizacji z budżetu Miasta
---	--	--

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

W 2017 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie prowadził 4 mieszkania chronione dla osób i rodzin dotkniętych bezdomnością, w tym jedno mieszkanie chronione dla osób znajdujących się w kryzysie:

- liczba miejsc – 24;
- liczba osób korzystających – 24.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy przygotowującą pod okiem specjalistów, osoby tam przebywające do samodzielnego życia lub zastępują pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Cel operacyjny 4 - Udzielanie wsparcia materialnego rodzinom

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	udzielanie świadczeń z pomocy społecznej w celu lepszego zaspokojenia potrzeb i motywowania do zmiany sytuacji poprzez warunkowanie pomocy w ramach dostępnych rozwiązań prawnych,	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń, - rodzaje świadczeń ich liczba i wartość

Pomoc przyznana na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

Rodziny z dziećmi korzystające w 2017 r. z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W TYCH RODZINACH
0		1	2
RODZINY Z DZIEĆMI ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)		1 445	5 051
o liczbie dzieci	1	2	703
	2	3	449
	3	4	180
	4	5	74
			433

	5	6	23	161
	6	7	9	72
	7 i więcej	8	7	67
RODZINY NIEPEŁNE ogółem		9	757	2 239
(wiersz 17+18+19+20)				
o liczbie dzieci	1	10	406	913
	2	11	230	747
	3	12	82	352
	4 i więcej	13	39	227

Formy pomocy przyznanej w 2017 r. rodzinom z dziećmi

Formy pomocy	Liczba rodzin z dziećmi	Liczba świadczeń	Kwota przyznanej pomocy w zł
Zasilek stały	82	662	187 473,83
Zasilek okresowy	966	4 946	1 903 320,19
Zasilek celowy i w naturze	1 112	3 188	810 354,02
Usługi opiekuńcze	7	2 618	53 991,80
„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	1 157	126 946	1699 170,60

Pomoc przyznana na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. pomoc państwa w wychowywaniu dzieci

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Pomoc materialna w ramach Programu 500+

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie:

wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
dodatek wychowawczy	6 815	4 033 646
dodatek do zryczałtowanej kwoty	184	110 914
Razem	6 999	4 144 560
Koszty obsługi		41 553
Łącznie koszt realizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. pomoc państwa w wychowaniu dzieci		4 186 113

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Szczecińskie Centrum Świadczeń:

ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE	
Liczba rodzin	21 000
Kwota świadczeń w złotych	171 540 272

Źródło: materiał opracowany przez Szczecińskie Centrum Świadczeń

2	udzielanie świadczeń z dodatkami: rodzinnych, opiekuńczych, alimentacyjnych, dodatków mieszkaniowych i energetycznych dla rodzin z dziećmi w celu poprawy kondycji ekonomicznej rodzin z dziećmi, w szczególności wielodzietnych, z dzieckiem o specjalnych potrzebach z tytułu niepełnosprawności,	<ul style="list-style-type: none"> – liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń, – rodzaje świadczeń, – ich liczba i wartość świadczeń ze wskazaniem ich rodzaju
---	---	--

WYSZCZEGÓLNIENIE		2017
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH		
Liczba rodzin	1	5 818

Kwota świadczeń w złotych	2	22 059 091
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA		
(ujmowany w pozycji „Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych“)		
Liczba świadczeń	3	875
Kwota świadczeń w złotych	4	727 735
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA		
Liczba świadczeń	5	2 671
Kwota świadczeń w złotych	6	2 671 000
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO		
Liczba osób	7	2 763
Liczba rodzin	8	1 930
Kwota świadczeń w złotych	9	14 094 920
DODATKI MIESZKANIOWE		
Liczba gospodarstw domowych	10	4 436
Kwota świadczeń w złotych	11	10 239 820
DODATKI ENERGETYCZNE		
Liczba gospodarstw domowych	12	1 738
Kwota świadczeń w złotych	13	208 485

Źródło: dane wykorzystane z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2017 na podstawie danych Szczecińskiego Centrum Świadczeń

3	świadczenie pomocy materialnej dla dzieci i młodzieży na podstawie ustawy o systemie oświaty w celu wyrównywania szans edukacyjnych, wspierania potrzeb związanych z edukacją, eliminacja „wykluczenia edukacyjnego”	<ul style="list-style-type: none"> – liczba uczniów korzystających ze stypendiów edukacyjnych i socjalnych, – liczba osób korzystających z ulg za odpłatne usługi opiekuńczo-edukacyjne, – wysokość nakładów na formy pomocy materialnej, wysokość udzielonych ulg
---	--	---

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

1. Stypendia edukacyjne i socjalne:
– 2 926 uczniów;

- kwota – 3 610 205 zł.
- 2. Przyznawanie uczniom ulg za odpłatne usługi opiekuńczo-edukacyjne:
 - 423 dzieci;
 - kwota - 162 300,36 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

4	stypendia socjalne	– liczba studentów korzystających z systemu stypendialnego
---	--------------------	--

Informacja ujęta w działaniu nr 3

Cel operacyjny 5 - Doradztwo, mediacje i terapie dla rodzin doświadczających trudności

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	świadczenie usług w zakresie doradztwa, mediacji i terapii dla rodzin z dziećmi,	– liczba udzielonych porad i innych usług z rozbiciem na kategorie, np. diagnozy pedagogiczne i psychologiczne, porady prawne, mediacje rodzinne, terapie z opisem rodzaju i grupy klientów (małżeństwo, partnerzy, osoba samotna)

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie Dział Interwencji Kryzysowej

W roku 2017 Dział Interwencji Kryzysowej przyjął łącznie **1 776** osób, w tym 1 182 kobiet i 594 mężczyzn.

Kategorie zgłaszanych problemów

kategorie zgłaszanych problemów	2016 r.	2017 r.
		<i>Liczba zgłoszeń</i>

	<i>Ogółem Dział Interwencji Kryzysowej</i>	<i>Sekcja Interwencji kryzysowej</i>	<i>Sekcja Terapii i Profilaktyki</i>	Ogółem Dział Interwencji Kryzysowej	<i>Sekcja Interwencji kryzysowej</i>	<i>Sekcja Terapii i Profilaktyki</i>
przemoc w rodzinie	1 019	661	358	968	627	341
przemoc poza rodziną	34	17	17	42	18	24
uzależnienia i współuzależnienia	476	363	113	507	402	105
problemy socjalne	379	347	32	628	584	44
kryzysy rodzinne	520	328	192	713	464	249
kryzys partnerski	183	54	129	191	71	120
problemy wychowawcze	200	68	132	225	117	108
problemy zdrowotne i emocjonalne	568	346	222	651	435	216
inne kryzysy sytuacyjne	92	64	28	119	90	29
katastrofy i wypadki	19	14	5	62	50	12
poszukiwanie informacji	849	813	36	892	864	28

Podjęte działania

Lp.	Podjęte działania	Dział Interwencji kryzysowej	Sekcja Interwencji Kryzysowej	Sekcja Terapii i Profilaktyki
1.	Pomoc psychologiczna	4 847	1 396	3 451
2.	Pomoc pedagogiczna	95	35	60
3.	Poradnictwo rodzinne	90	35	55
4.	Skierowanie do miejsca schronienia	533	532	1

5.	Interwencja w środowisku	552	552	x
6.	Udzielanie podstawowych informacji w zakresie prawa	271	253	18
Ogółem		6 388	2 803	3 585

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Działanie realizowane m.in. w ramach zadania publicznego pn. "Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym rodziny z problemem przemocy".

Zadanie to polegało w szczególności na wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zapewnieniu specjalistycznego poradnictwa, wykonywaniu diagnoz psychofizycznych dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, sporządzaniu pisemnych opinii dotyczących dziecka i rodziny, przeprowadzeniu szkolenia skierowanego do par małżeńskich i partnerskich posiadających dzieci, w szczególności par objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym przed decyzją o rozwodzie, a pragnących uchronić rodzinę przed rozpadem.

W ramach zadania przeprowadzone zostały następujące świadczenia:

- poradnictwo specjalistyczne, w tym prawnik, pedagog, psycholog, psychiatra, terapeuta, specjalista ds. przemocy, doradca rodzinny, seksuolog, neurolog i specjalista ds. metod planowania rodziny oraz poradnictwo duchowe:
 - łącznie 3 685 godzin;
 - udzielono 1 806 porad, dla 2 429 osób
- grupa wsparcia:
 - łącznie 58 godzin dla 18 osób;
- warsztaty dla par i małżeństw w kryzysie:
 - łącznie 193 godziny warsztatów dla 60 osób;
- mediacji rodzinnych:
 - łącznie 124 godziny;
 - 87 porad/spotkań;
 - 42 osób;
- dyżury pierwszego kontaktu:
 - łącznie 860 godzin;
 - 186 porad;

- 910 osób;
- terapie intergracji bilateralnej:
 - 68 godzin;
 - 66 zajęć;
 - 22 osoby;
- psychologiczne i pedagogiczne:
 - 790 godzin;
 - 434 porad;
 - 560 osób
- terapie indywidualne i rodzinne:
 - łącznie 583 godziny;
 - 403 terapii;
 - 229 osób;
- diagnozy psychofizyczne:
 - łącznie 714 godzin;
 - 270 diagnoz;
 - 220 osób;
- grupy wsparcia, w tym dla samotnych matek:
 - łącznie 38 godzin;
 - 20 spotkań;
 - 4 osób;
- warsztaty dla rodziców dzieci:
 - łącznie 60 godzin;
 - 6 osób;
- wsparcie prawne:
 - łącznie 405 godzin;
 - 378 osób;

Organizacje realizujące zadanie pn. „Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w tym rodziny z problemem przemocy”:

1. Stowarzyszenie „Zrozumieć”.
2. Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”.
3. Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej.

4. Fundacja Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej „Prawobrzeże”.
 5. Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Mediatorów.
 6. Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”.
 7. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie.
- Łącznie z wsparcia oferowanego przez organizacje pozarządowe skorzystało - 16 490 osób.
Środki finansowe – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 251 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

1. Konsultacje i porady w sprawach rodzinnych i wychowawczych – 18 650 konsultacji.
2. Mediacje rodzinne – w sprawach rodzinnych i wychowawczych – 219 mediacji.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1

1. Doradztwo, diagnoza psychologiczno-pedagogiczna dzieci od urodzenia do rozpoczęcia edukacji szkolnej – 1 150 psychologicznych, 1 400 pedagogicznych.
2. Terapia dla rodzin – 7 rodzin.
3. Spotkania rodzinne – 250 rodzin.
4. Porady psychologiczne – 1 500 osób.
5. Interwencja kryzysowa – 3 osoby.

Źródło: materiał opracowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 1 w Szczecinie

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3

1. Diagnoza dzieci/uczniów – 4 092:
 - psychologiczna – 826 dzieci (w wieku do 3 roku życia – 26; w wieku przedszkolnym – 239 dzieci; uczniowie szkół podstawowych – 390; uczniowie szkół gimnazjalnych – 119; uczniowie szkół ponadgimnazjalnych – 52);
 - pedagogiczna – 764 dzieci (w wieku do 3 roku życia – 10 dzieci; w wieku przedszkolnym – 183 dzieci; uczniowie szkół podstawowych – 489 uczniów; uczniowie szkół gimnazjalnych – 69 uczniów; uczniowie szkół ponadgimnazjalnych – 13 uczniów);
 - logopedyczna – 2 373 dzieci (w wieku do 3 roku życia – 23 dzieci; w wieku przedszkolnym – 1 531 dzieci; uczniowie szkół podstawowych – 817 uczniów; uczniowie szkół gimnazjalnych – 1 uczeń; uczniowie szkół ponadgimnazjalnych – 52 uczniów);
 - związana z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – 129 uczniów.
2. Porady postdiagnostyczne dla rodziców:
Zakładane cele:
 - wyjaśnienie mechanizmów funkcjonowania dziecka w odniesieniu do zgłaszanego problemu;
 - rodzic uzyskuje rozwiązania zgłaszanego problemu;
 - efektem diagnozowania dzieci i młodzieży jest wydanie opinii, orzeczenia i objęcia dzieci pomocą psychologiczno-pedagogiczną, a rodzicom udzielenie porady.
3. Konsultacje w sprawach rodzinnych i wychowawczych – 2 637 osób.
4. Terapia rodzinna – 5 rodzin.
5. Socjoterapia dla dzieci wraz z rodzicami – polepszenie relacji dziecko-rodzic, dwie edycje – 10 uczniów + 10 rodziców.
6. Działania w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej ze sprawami rodzinnymi i wychowawczymi – 42.

Źródło: materiał opracowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 3

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 4

1. Konsultacje w sprawach rodzinnych i wychowawczych:
 - liczba konsultacji – 589;
 - liczba porad dla rodziców – 260.
2. Mediacje rodzinne - liczba mediacji – 12.
3. Pomoc psychologiczna, pedagogiczna związana ze sprawami rodzinnymi i wychowawczymi:
 - badania psychologiczne – 870;

- terapia psychologiczna i psychoterapia – 101 dzieci;
- terapia rodzinna – 48 osób.

Źródło: materiał opracowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 4

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Poradnictwo specjalistyczne	Ilość zrealizowanych godzin	Ilość udzielonych porad	Liczba beneficjentów
psychologiczne	49	35	35
prawne	140	130	130
mediacje	45	15	15
dyżury pierwszego kontaktu	56	130	130

Źródło: materiał opracowany przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie „TECZA SERC”

1. **„Porozmawiajmy”** – projekt działań w zakresie profilaktyki selektywnej skierowanych do dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów:
 - prowadzenie profesjonalnej pomocy doradczej, terapeutycznej oraz edukacyjnej dla rodzin;
 - prowadzenie krótkiej interwencji;
 - edukacja dzieci i młodzieży w zakresie szkodliwości używek;
 - podnoszenie kompetencji opiekunów w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom dzieci i młodzieży poprzez stworzenie oferty szkoleniowej oraz możliwości uczestniczenia w zajęciach profilaktycznych dla rodzin;
 - wykształcenie aktywnej postawy wśród rodziców;
 - edukacja rodzin w zakresie lokalnego systemu pomocowego;
 - kształtowanie postaw prospołecznych wśród dzieci i młodzieży;
 - pomoc w socjalizacji i terapii młodzieży przejawiającej niepożądane zachowania społeczne;
 - konstruktywne zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Liczba beneficjentów – 85 osób.

Środki finansowe – budżet Gminy Miasto Szczecin i środki własne Fundacji – 58 056,55 zł.

2. „Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w tym rodziny z problemem przemocy”:

- wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zagrożonej z tego powodu ograniczeniem lub pozbawieniem praw rodzicielskich i umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej;
- wsparcie rodziny biologicznej z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej;
- wsparcie rodziny z problemem alkoholizmu i przemocy.

W wyniku realizacji projektu przeprowadzono:

- 773 godziny poradnictwa specjalistycznego, mediacji i terapii;
- 21 godzin spotkań grupy wsparcia;
- 336 godzin funkcjonowania Kawiarenki integracyjnej;
- 4 godziny spotkań Zespołu Diagnostyczno-Konsultacyjnego.

Liczba beneficjentów – 344 osoby.

Środki finansowe 0 budżet Gminy Miasto Szczecin, środki własne Fundacji – 69 522,81 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Zachodniopomorską Fundację Pomocy Rodzinie „TECZA SERC”

2	organizację i inicjowanie grup wsparcia i samopomocowych dla rodzin z dziećmi z określonym typem problemów	<ul style="list-style-type: none">- liczba funkcjonujących grup wsparcia,- liczba rodzaju problemów dla których funkcjonują grupy
---	--	--

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

1. Grupy wsparcia dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym – 9 grup.
2. Grupa wsparcia dla niepełnosprawnych rodziców ucznia – 1 grupa.
3. Grupy wsparcia dla rodzin z problemami wychowawczymi, dzieci z zaburzeniami zachowania (opozycyjno-buntowniczymi, adaptacyjno-lekowymi, depresyjnymi, ADHD, odżywiania) – 18 grup.
4. Grupa wsparcia dla rodzin z dzieckiem przewlekłe chorym – 1 grupa.
5. Grupy wsparcia dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej – 4 grupy.
6. Grupy wsparcia dla rodzin w konflikcie – 4 grupy.
7. Grupy wsparcia dla rodzin cudzoziemców/rodzin innych wyznań – 3 grupy.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3

1. warsztaty wychowawcze dla rodziców dzieci z trudnościami emocjonalnymi, wychowawczymi – zwiększenie kompetencji wychowawczych i świadomego rodzicielstwa – 45 osób.
2. Zajęcia warsztatowe dla dzieci klas młodszych wraz z ich rodzicami – pomoc w rozwiązaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych, popularyzacja wiedzy psychologicznej i pedagogicznej, rozwijanie umiejętności wychowawczych, polepszenie relacji dziecko-rodzic – 10 uczniów + 10 rodziców.

Źródło: materiał opracowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 3

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 4

Wsparcie rodzin poprzez inicjowanie i prowadzenie grup wsparcia i samopomocowych dla rodzin z dziećmi z określonym typem problemów – zaburzenia zachowania i emocji u dzieci:

- 2 edycje;
- po 10 uczestników.

Źródło: materiał opracowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 4

Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie „Tęcza Serce”

Wsparcie i profilaktyka płodowego zespołu alkoholowego w Specjalistycznej Poradni FAS.

Cel – wsparcie dzieci zagrożonych i dotkniętych Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS) i ich rodzin oraz profilaktyka spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży.

Źródło: materiał opracowany przez Zachodniopomorską Fundację Pomocy Rodzinie „Tęcza Serce”

3	obejmowanie projektami socjalnymi rodzin z dziećmi przeżywających trudności	<ul style="list-style-type: none">– liczba takich projektów w roku– liczba rodzin objętych takimi projektami
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie - na bieżąco realizowana pomoc w formie pracy socjalnej.		
4	prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób z problemem uzależnień	– liczba i rodzaje punktów konsultacyjnych,

	i przemocy w rodzinie,	– liczba osób korzystających, – liczba udzielonych porad i konsultacji
<u>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</u>		
<p>Prowadzenie punktów konsultacyjnych ds. uzależnień i przemocy w rodzinie przez pracowników MOPR”:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba punktów konsultacyjno-informatycznych – 6; – liczba osób korzystających z interdyscyplinarnej pomocy – 1 431; – liczba udzielonych porad – 1 431. <p>Roczny koszt prowadzenia punktu konsultacyjnego w 2017 r. wyniósł – 188 376,57 zł.</p>		
<i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i>		
Cel operacyjny 6 - Ograniczanie kierowania dzieci do form pieczy zastępczej i reintegracja rodzin		
	Działania	Wskaźniki realizacji działań
1	<p>dostosowywanie asystentury rodzinnej do potrzeb rodzin z dziećmi, zgodnie z obowiązującymi standardami w celu uzyskania dalszego spadku liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej i ograniczania czasu pobytu dzieci w pieczy zastępczej, szczególnie w formach interwencyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba rodzin objętych asystenturą, w tym na wnioski Sądu, w tym z rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, <ul style="list-style-type: none"> – liczba asystentów rodziny, – liczba zrealizowanych planów pomocy rodzinie, w tym bez pobytu w pieczy zastępczej dziecka, – liczba dzieci kierowanych z rodziny naturalnej do opieki zastępczej, – liczba dzieci powracających do rodzin naturalnych po okresie pobytu w pieczy zastępczej, – koszt sprawowania asystentury,

		<ul style="list-style-type: none"> - uzyskane wsparcie finansowe na to zadanie, - liczba rodzin objętych wsparciem 1 asystenta, - liczba procedur i rozwiązań wspierających asystenturę, - liczba asystentów objętych wsparciem w zakresie zidentyfikowanych trudności i potrzeb, - liczba rodzin objętych pomocą rodzin wspierających, - liczba rodzin wspierających
--	--	---

W roku 2017 w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. zatrudnionych było **29** asystentów rodziny

Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny w 2017 r.

wyszczególnienie		01.01.2017 r. – 30.06.2017 r.	01.07.2017 r. – 31.12.2017 r.
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny - ogółem		334	307
z tego:	do 3 miesięcy	45	32
	powyżej 3 do 12 miesięcy	99	88
	powyżej 1 roku	190	187
Liczba rodzin, z którymi asystent rodzin zakończył pracę - ogółem		72	111
z tego:	ze względu na osiągnięcie celów	16	29
	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	37	50
	ze względu na brak efektów	13	22

	ze względu na zmianę metody pracy	6	10
	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	148	141

Koszt zatrudnienia asystentów rodziny w 2017 r. wyniósł:

- koszty gminy – 741 203,63 zł;
- program Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej – 136 620,12 zł;
- łączny koszt – **877 823,75 zł.**

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

2	poszerzenie oferty pomocy dla rodzin realizowanej w formie asystentury specjalistycznej kierowanej do rodzin z utrwalonymi deficytami np. upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna rodziców)	- liczba rodzin objętych taką formą asystentury
3	prowadzenie pracy socjalnej, w tym udzielanie pomocy w uzyskaniu i utrzymaniu zatrudnienia oraz interwencji kryzysowej na rzecz rodzin z dziećmi w kryzysie,	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób z dziećmi korzystających z czasowych miejsc pobytu: w hostelu dla osób doznających przemocy, w mieszkaniu chronionym, w innej placówce dla rodziców z dziećmi, np. w schronisku dla osób bezdomnych, domu samotnej matki, - liczba kontraktów socjalnych, - liczba rodzin z dziećmi korzystających z programów łączących integrację zawodową i społeczną realizowanych na zlecenie MOPR, bądź w strukturze MOPR, - liczba prowadzonych procedur Niebieska Karta dla rodzin z dziećmi, w tym: liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych planami pomocy rodzinie,

- liczba osób, które powróciły na rynek pracy, w tym osób kontynuujących pracę,
- liczba rodzin z dziećmi objętych projektami socjalnymi

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

1. Praca socjalna, w rozumieniu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jest to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania społecznego.

Pomoc w formie pracy socjalnej udziela się niezależnie od sytuacji materialnej osoby lub rodziny. Nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W 2017 r. pomocy w formie pracy socjalnej udzielono **4 380** rodzinom składającym się z **6 509** osób, z czego **660** rodzin liczących **1 175** osoby nie korzystało z innych form pomocy.

Pracownik socjalny świadczący osobie lub rodzinie pomoc w formie pracy socjalnej wyposażony został w narzędzie, jakim jest **kontrakt socjalny**.

Kontrakt socjalny jest to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Umowa ma na celu określenie sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów, umożliwienia aktywizacji społeczno-zawodowej, a także przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

W 2017 r. zawarto **380** kontrakty socjalne.

2. Hostel

W 2017 r. w Hostelach łącznie znalazło schronienie **46** osób, w tym 22 kobiet, 3 mężczyzn i 21 dzieci.

Źródło uzyskania informacji	
Pracownik socjalny	3
Dział Interwencji Kryzysowej	20
Kurator zawodowy	1
Policja	1
Ofiara handlu ludźmi	0

W 2017 r. z powodu doznawania przemocy:

- 1 osoby musiały opuścić własne mieszkanie;
- 2 osób opuściło mieszkanie, które było wspólną własnością z partnerem;
- 9 osoby opuściły mieszkanie, które wynajmowały wspólnie z partnerem;
- 7 osoby opuściły mieszkanie, które było wyłączną własnością ich partnera;
- 6 osób opuściło mieszkanie, które należące do członka ich rodziny (rodziców, rodzeństwa).

Osoby przebywające w Hostelu zostały objęte indywidualnym programem pomocowym. Miały możliwość skorzystania ze wsparcia psychologicznego, spotkań indywidualnych i grupowych, jak również z indywidualnej terapii krótkoterminowej.

W celu rozwiązania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w przypadku każdego mieszkańca Hostelu powoływano grupy robocze, których celem było opracowywanie i realizowanie indywidualnego planu pomocy rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin dotkniętych przemocą i efektów tych działań.

W 2017 r. Hostel opuściły **20 osób** (18 kobiet i 2 mężczyzn).

Ze wszystkich osób, które opuściły placówkę, **12 osób** wyszło z sytuacji kryzysu i usamodzielnilo się:

- 4 osoby wynajęły mieszkanie;
- 7 osób znalazło schronienie u rodziny;
- 1 osoba powróciła do własnego mieszkania.

Natomiast **8 osobom** nie udało się wyjść z sytuacji kryzysu:

- 6 osób wróciło do osoby wskazanej jako sprawca przemocy, tj. partner/mąż/żona/rodzice/syn;
- 2 osoby zostały skierowane do innego ośrodka na terenie Szczecina.

Pięć osób przyjętych w 2017 r. nadal przebywa w Hostelu, starając się znaleźć wyjście z sytuacji kryzysowej, w której się znalazły.

3. Dom Samotnej Matki w Karwowie - liczba osób przebywających – 9.

4. Schronisko dla Kobiet i Matek z Dziećmi prowadzone przez Centrum Socjalne Caritas:

- liczba miejsc 45;
- liczba osób przebywających -123, w tym 73 kobiety i 50 dzieci.

5. „Niebieskie Karty”

W 2017 r. grupy robocze:

- liczba grup roboczych – **1 684**;
- prowadziły **1 684** spraw;
- odbyło się w sumie **2 420** spotkań grup roboczych;
- liczba osób objętych wsparciem grup roboczych – **4 002**;
- liczba zamkniętych „Niebieskich Kart” – **993**.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza

1. „SAMI SWOI” – projekt socjalny, w którym wzięli udział wychowankowie wraz z rodzicami. Cel programu – integracja rodzin, asystentów, a także wychowawców, oraz promowanie aktywnego spędzania czasu wolnego – 100 uczestników.

Źródło: materiał opracowany przez Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza

4	budowa w strukturze MOPR wydzielonych zespołów ds. asystentury rodzin i przeciwdziałania przemocy w rodzinie	– liczba osób w takich zespołach, – liczba osób objęta pracą takich zespołów
W 2017 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie funkcjonowało: – 1 684 grup roboczych; – prowadziły 1 684 spraw; – odbyło się w sumie 2 420 spotkań grup roboczych; – liczba osób objętych wsparciem grup roboczych – 4 002 ; – liczba zamkniętych „Niebieskich Kart” – 993 .		
5	współdziałanie i współpraca osób i podmiotów na rzecz rodziny w kryzysie, w tym w celu poprawy obiegu informacji, lepszego wykorzystania istniejących instrumentów, zwiększenia skuteczności oddziaływania	– liczba opracowanych procedur współdziałania, – liczba opracowanych i zrealizowanych planów pomocy rodzinie, w tym

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

- z problemem przemocy,
- liczba powołanych grup roboczych dla takich rodzin,
- liczba spotkań tych grup roboczych.

Zespół interdyscyplinarny

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Działania w tym zakresie realizowane były w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W 2017 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego przewodniczącym jest koordynator Działań w Zakresie Przeciwdziałania Przemocy zatrudniony w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie, wpłynęło **1 569** kart, w tym **247** kart dotyczyły już wszczętych procedur (zdublowane). Ogółem wszczęto **1 322** procedury.

Podmiot zakładający „Niebieskie Karty”	ROK 2016	ROK 2017
	<i>Ilość założonych „Niebieskich Kart”</i>	Ilość założonych „Niebieskich Kart”
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie	89	57
Policja	1 308	1 474 (w tym 247 zdublowanych) 1 474-247=1 227
oświata	27	33
ochrona zdrowia	5	4
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1	1
Łącznie	1 430	1 569 (w tym 247 zdublowanych) 1 569-247= 1 322

Pracownicy MOPR w Szczecinie uczestniczyli w corocznej akcji organizowanej przez prokuraturę „Tydzień pomocy ofiarom przestępstw”, w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Szczecinie oraz brali udział w programach radiowych i telewizyjnych poświęconych zjawisku przemocy.

W ramach przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie MOPR w Szczecinie ściśle współpracował między innymi z Prokuraturą, Policją, Urzędem Miasta Szczecin w szczególności z Wydziałem Spraw Społecznych, Pomorskim Uniwersytetem Medycznym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

6	doskonalenie form i procedur wymiany informacji oraz współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze wspierania rodziny, w tym w celu opracowywania wspólnego planu edukowania rodziny i aktywizowania jej zasobów własnych w rozwiązywaniu pojawiających się problemów funkcjonowania,	<ul style="list-style-type: none"> – liczba podmiotów współpracujących, – skala realizowanej współpracy określana liczbą rodzin i zakresem działań na rzecz rodziny
---	--	---

Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza

Nawiązanie kontaktu z innymi placówkami, ośrodkami wychowawczymi, socjoterapeutycznymi, w których przebywają wychowankowie placówek będących w strukturze COnd, współpraca z wychowawcami z placówek polegająca na wymianie informacji o potrzebach wychowanków – 45 beneficjentów.

Źródło: materiał opracowany przez Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza

7	tworzenie mechanizmów koordynujących działania i realizację działań pomocowych i wspierających poszczególne rodziny przez różne komórki organizacyjne, podmioty, instytucje i organizacje pozarządowe	
---	---	--

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

1. Projekt „Droga Do Domu” – szansą dla dziecka i rodziny, współfinansowany ze środków strukturalnych europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju regionalnego.
Projekt realizowany w oparciu o 9 placówek wsparcia dziennego.
Założeniem projektu jest wsparcie rodzin przez 14 pedagogów rodzinnych pełniących rolę wsparcia dla rodzin wobec zagrożenia umieszczenia ich dzieci w pieczy zastępczej.

Projekt zakłada kompleksową i indywidualną formę wsparcia dla 200 rodzin i 200 dzieci w wieku 6-18 lat objętych wsparciem placówek wsparcia dziennego.

2. „AFLATEEN – EDUKACJA SPOŁECZNO – FINANSOWA – projekt tematyczny „Sprawni ekonomicznie” skierowany do dzieci i młodzieży z ADHD uczestniczącej w zajęciach placówki opiekuńczo-wychowawczej. Realizowany wspólnie z Fundacją Nauka Dla Środowiska.
3. „Sprawni ekonomicznie” – projekt realizowany wspólnie z Narodowym Bankiem Polskim.
4. Kontynuacja projektu „Żółty talerz” – realizowany w fundacją Kulczyk Foundation – mający na celu poprawę jakości żywienia dzieci w 20 placówkach. W ramach projektu dzieci otrzymywały zdrowe produkty i pełnowartościowe posiłki, uczestniczyły również wraz z rodzicami w przygotowywaniu posiłków, na warsztatach poświęconych zdrowemu żywieniu.

Źródło: materiał opracowany przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Cel operacyjny 7 - Monitorowanie sytuacji rodzin z dziećmi, promocja i popularyzacja rozwiązań wspierających prawidłowe funkcjonowanie tych rodzin

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	sporządzanie raportów, diagnoz potrzeb i ocen dostępności w celu uzyskania pełniejszego obrazu kondycji szczecińskich rodzin, lepszej świadomości występujących zagrożeń i potrzeb, poziomu finansowania zadań uwzględniającego zidentyfikowane potrzeby	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj wytworzonych dokumentów i opracowań, – liczba rekomendacji dla działań na rzecz rodziny, – udział jednostek Miasta w ich opracowaniu

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

W roku 2017 sporządzono:

- Ocenę zasobów pomocy społecznej za 2016 r.;
- sprawozdanie z realizacji Uchwały Nr VI/1356/14 Rady Miasta Szczecin z dnia 3 listopada 2014 r. w sprawie „Programu wspierania rodziny Gminy Miasto Szczecin na lata 2014-2016” za 2016 r.;
- sprawozdanie z realizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Miasto Szczecin na lata 2015-2020;
- Miejski Program Działań na Rzecz Osób Bezdomnych na lata 2017-2021;
- Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie za 2016 r.;

- sprawozdania resortowe MRPiPS;
- sprawozdanie z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
- sprawozdanie z realizacji „Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2016 r.”;
- sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- sprawozdania rzeczowo-finansowe w wykonania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- na bieżąco udzielano informacji, sporządzano sprawozdania jednorazowe;
- PARPA-G1 – Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – w zakresie działań MOPR na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

2	opracowanie i upowszechnianie informatorów drukowanych i elektronicznych co pozwoli na poprawę dostępu do informacji	– liczba stron internetowych, informatorów papierowych i elektronicznych dedykowanych problematyce wsparcia rodziny, ich rodzaje i potencjalne przeznaczenia dla poszczególnych kategorii odbiorców
---	--	---

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

- ulotki informacyjne „Punkt konsultacyjny”;
- ulotki „Żółta Karta”;
- ulotki „Niebieska Karta”;
- z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego – plakaty, zaproszenia, baner;
- VIII Kampania „Biała Wstążka” – plakaty, kalendarze, butony, naklejki;
- ulotki „Akcja Zima 2017-2018”;
- Kalendarz Seniora;
- „Aktywny samorząd” – ulotki. Plakaty;
- na bieżąco prowadzona strona www.mopr.szczecin.pl.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

3	organizowanie i udział w szkoleniach i konferencjach w celu wzrostu kwalifikacji, umiejętności i kompetencji realizatorów, poprawy jakości współpracy	– liczba konferencji i szkoleń dla podmiotów i osób działających na rzecz rodziny,
---	---	--

	i współdziałania, lepszej znajomości działania między sektorami i instytucjami, lepszej implementacji skutecznych rozwiązań, identyfikacji trudności i barier	– liczba i kategoria uczestników szkoleń i konferencji
<u>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</u>		
VIII edycja Kampanii Społecznej „Biała wstążka” odbyła się pod hasłem: „ W sieci przemocy ”:		
<ul style="list-style-type: none"> – kampania odbyła się w dniach od 25 listopada do 6 grudnia; – inauguracja Kampanii miała miejsce w dniu 23 listopada konferencją skierowaną do przedstawicieli placówek ochrony zdrowia, oświaty, wymiaru sprawiedliwości, kurateli sądowych, policji, prokuratury oraz osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy – w konferencji udział wzięło 185 osób; – 28 listopada w kinie Pionier 1907 dla uczniów szczecińskich szkół ponadgimnazjalnych odbyła się projekcja filmu „Sala Samobójców” w reżyserii Jana Komasy, po projekcji odbyła się dyskusja uczniów z ekspertami na temat przeciwdziałania zjawisku przemocy, uczestniczyło 82 osób; – w czasie trwania Kampanii wprowadzono dodatkowe dyżury prawników, terapeutów, psychologów, policjantów, kuratorów sądowych, pracowników socjalnych w Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie przy al. Papieża Jana Pawła II 42 i w filiach terenowych; – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie przygotował również plakaty-kalendarze informujące o działaniach w trakcie Kampanii, oraz zawierające dane kontaktowe do instytucji, które udzielają pomocy osobom doznającym przemocy, a także pracują z osobami stosującymi przemoc. – patronat honorowy nad kampanią objął Prezydent Miasta Szczecin; – patronat medialny objęli: TVP Szczecin, Kurier Szczeciński, Radio Plus; – partnerami kampanii byli: Komenda Miejska Policji w Szczecinie, kino „Pionier 1907”, Techno Park Pomerania. 		
<i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i>		
4	honorowanie i popularyzowanie rozwiązań i praktyk przyjaznych rodzinie, istotnie poprawiających warunki funkcjonowania rodzin	– liczba wydarzeń promocyjnych, w tym patronatów i mecenatów, przyznanych i otrzymanych nagród i wyróżnień

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Promocja rodzicielstwa zastępczego

1. Spotkanie informacyjno-promujące pieczę zastępczą, ze szczególnym uwzględnieniem procedury opiniowania kandydatów oraz wsparcia powstałych form rodzinnej pieczy zastępczej – Uniwersytet Szczeciński Instytut Pedagogiki, dla studentów III roku.
2. Konferencja prasowa promująca ideę rodzicielstwa zastępczego. Przedstawiono dane dotyczące pieczy zastępczej na terenie Szczecina oraz potrzeb w zakresie pozyskiwania nowych rodzin zastępczych. Swoimi doświadczeniami podzielili się rodzice zastępczy.
3. Festyn, impreza plenerowa – promocja idei rodzicielstwa zastępczego oraz Integracji środowiska opiekunów zastępczych.
4. Promocja rodzicielstwa zastępczego w szczecińskich mediach – Masze Miasto, Kurier24, Radio Szczecin.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

1. W 2017 r. działania w zakresie promocji programu Szczecin Przyjazny Rodzinie były realizowane przez Szczecińską Agencję Artystyczną. Całoroczne działania skupiały się wokół największych wydarzeń w naszym mieście, w tym np.: Tall Ships Races, Urodziny Szczecina, cykl sobotnich spotkań - Różanka dzieciom, Targi tematyczne dla rodzin itp.

W celu upowszechniania informacji nt. działań wspierających rodziny wielodzietne, w których rodzice mają na utrzymaniu co najmniej dwoje dzieci, w 2017 r. prowadzono kampanię informacyjno - promocyjną na stronie Internetowej Programu oraz dystrybucję materiałów, w tym informatorów, plakatów i ulotek.

2. Przyznano Patronaty Honorowe Prezydenta Miasta Szczecin oraz Mecenaty Miasta Szczecin 25 inicjatywom wspierającym funkcjonowanie rodzin, w tym rodzin z dziećmi.

Działania związane z promocją programu SPR w 2017 r. wyniosły 120 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

5	utworzenie platformy informacyjnej dostępnej elektronicznie dysponującego aktualną ofertą organizacji pozarządowych i instytucji realizujących działania w obszarze wspierania rodziny z uwzględnieniem ofert pomocowych, świadczonych usług, warunków ich udzielenia, pozyskania pomocy wolontaryjnej i możliwości zgłaszania takich ofert z uwzględnieniem szczególnych potrzeb i lokalnych możliwości w skali Miasta i poszczególnych dzielnic, która w sposób przyjazny dla potencjalnie zainteresowanych będzie gromadzić i aktualizować	– liczba wejść na stronę www. – liczba podmiotów stale współpracujących w jej funkcjonowaniu i aktualizacji
---	---	--

	kompletną wiedzę o możliwościach wsparcia dla poszczególnych zainteresowanych																																		
Cel operacyjny 8 - Zapewnienie opieki zastępczej dzieciom pozbawionym okresowo lub stale środowiska rodzinnego																																			
Działania		Wskaźniki realizacji działań																																	
1	zwiększanie corocznego limitu rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka	– liczba zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka																																	
<p>Poniższa Tabela przedstawia liczbę zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz liczbę przebywających tam dzieci według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.</p>																																			
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Typy rodzin</th> <th colspan="2">Piecza rodzinna</th> <th colspan="2">Piecza instytucjonalna</th> </tr> <tr> <th>Liczba rodzin</th> <th>Liczba dzieci</th> <th>Typ placówki</th> <th>Liczba dzieci</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="4">rodzina zastępcza spokrewniona</td> <td rowspan="4">394</td> <td rowspan="4">482</td> <td colspan="2">Centrum Opieki nad Dzieckiem</td> </tr> <tr> <td>interwencyjna</td> <td>56</td> </tr> <tr> <td>Socjalizacyjna</td> <td>96</td> </tr> <tr> <td>Specjalistyczno - terapeutyczna</td> <td>28</td> </tr> <tr> <td>rodzina zastępcza niezawodowa</td> <td>122</td> <td>143</td> <td colspan="2" rowspan="3">Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Towarzystwa Salezjańskiego</td> </tr> <tr> <td>rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia</td> <td>11</td> <td>67</td> </tr> <tr> <td>rodzina zastępcza zawodowa</td> <td>7</td> <td>22</td> <td>Placówka opiekuńczo-</td> <td>21</td> </tr> </tbody> </table>		Typy rodzin	Piecza rodzinna		Piecza instytucjonalna		Liczba rodzin	Liczba dzieci	Typ placówki	Liczba dzieci	rodzina zastępcza spokrewniona	394	482	Centrum Opieki nad Dzieckiem		interwencyjna	56	Socjalizacyjna	96	Specjalistyczno - terapeutyczna	28	rodzina zastępcza niezawodowa	122	143	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Towarzystwa Salezjańskiego		rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia	11	67	rodzina zastępcza zawodowa	7	22	Placówka opiekuńczo-	21
Typy rodzin	Piecza rodzinna			Piecza instytucjonalna																															
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Typ placówki	Liczba dzieci																															
rodzina zastępcza spokrewniona	394	482	Centrum Opieki nad Dzieckiem																																
			interwencyjna	56																															
			Socjalizacyjna	96																															
			Specjalistyczno - terapeutyczna	28																															
rodzina zastępcza niezawodowa	122	143	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Towarzystwa Salezjańskiego																																
rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia	11	67																																	
rodzina zastępcza zawodowa	7	22			Placówka opiekuńczo-	21																													

rodzina zawodowa specjalistyczna	3	8	wychowawcza typu rodzinnego	
rodzinny dom dziecka	12	83		
łącznie	549	805	215	
Ogółem liczba dzieci w pieczy rodzinnej i instytucjonalnej 1 020				

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

2	pozyskiwanie kandydatów do prowadzenia niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, w tym szczególnie zawodowych specjalistycznych i pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz kandydatów do prowadzenia rodzinnych domów dziecka, w celu zmniejszenia liczby dzieci kierowanych do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych i w nich przebywających	– liczba kandydatów w trakcie uzyskiwania kwalifikacji do pełnienia rozmaitych funkcji w obszarze rodzicielstwa zastępczego
---	---	---

Zapewnienie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej:

- Dwie edycje szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz dwie edycje szkolenia rozszerzonego dla kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe i prowadzących rodzinne domy dziecka. Szkolenia prowadzone były zgodnie z programem szkoleniowym „OdNowa”.
Łącznie na szkolenia zostały skierowane **53** osoby, szkolenie ukończyły **52** osoby:
 - luty 2017 r. – szkolenie dla kandydatów na zawodowe formy rodzinnej pieczy zastępczej – 11 osób;
 - marzec 2017 r. – szkolenie dla rodzin zastępczych niezawodowych utworzonych przez Sąd na czas trwania postępowania, do czasu ukończenia szkolenia oraz kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze – 15 osób;
 - wrzesień 2017 – szkolenie dla rodzin zastępczych – moduł podstawowy dla rodzin zastępczych niezawodowych – 14 osób;
 - grudzień 2017 r. – szkolenie dla kandydatów na zawodowe formy rodzinnej pieczy zastępczej – 13 osób.
- W lutym 2017 r. zakończyły się szkolenia dla rodzin zastępczych niezawodowych oraz kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze, które rozpoczęły się we wrześniu 2016 r.
Szkolenie ukończyło **26** osób.
- Skierowano kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze na szkolenie do Fundacji MAM DOM – 2 osoby.
- Skierowano na szkolenie dla rodzin zastępczych niezawodowych do Ośrodka Adopcyjnego Stowarzyszenia Rodzin Katolickich w Szczecinie – 3 osoby.

<i>Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i>		
3	<p>prorowadzenie cyklicznych akcji promujących rodzicielstwo zastępcze poprzez współpracę instytucji i osób zajmujących się obszarem pieczy zastępczej,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba kampanii i akcji promujących rodzicielstwo zastępcze, – liczba edycji i wydarzeń wg miar adekwatnych do rodzaju działań
<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkanie informacyjno-promujące pieczę zastępczą, ze szczególnym uwzględnieniem procedury opiniowania kandydatów oraz wsparcia powstałych form rodzinnej pieczy zastępczej – Uniwersytet Szczeciński Instytut Pedagogiki, dla studentów III roku. 2. Konferencja prasowa promująca ideę rodzicielstwa zastępczego. Przedstawiono dane dotyczące pieczy zastępczej na terenie Szczecina oraz potrzeb w zakresie pozyskiwania nowych rodzin zastępczych. Swoimi doświadczeniami podzielili się rodzice zastępczy. 3. Festyn, impreza plenerowa – promocja idei rodzicielstwa zastępczego oraz Integracji środowiska opiekunów zastępczych. 4. Promocja rodzicielstwa zastępczego w szczecińskich mediach – Masze Miasto, Kurier24, Radio Szczecin. 		
<i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i>		
4	<p>zapewnienie opieki i wychowania w odpowiednio do potrzeb dzieci i młodzieży dostosowanych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinnych formach pieczy zastępczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – % form pieczy zastępczej spełniającej standardy liczebności określone ustawą
<p><u>Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin</u></p>		
<p>Zapewnienie 45 miejsc opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych okresowo lub stale środowiska rodzinnego.</p> <p>W ramach Otwartego Konkursu Ofert i zawartych umów wieloletnich Gmina Miasto Szczecin zlecała:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Towarzystwu Salezjańskiemu Dom Zakonny pw. Św. Józefa realizację zadania związanego z zapewnieniem 12 miejsc; – Fundacji „MAM DOM” realizację zadania związanego z prowadzeniem 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, łącznie 33 miejsc. <p>Aneksem nr 1/17 z dnia 5 czerwca 2017 r. zmieniono umowę Nr WSS/II/33/13; CRU 13/0002028 z dnia 24.05.2013 r. zawartą z Fundacją „MAM DOM”, dot. prowadzenia 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego w lokalach i nieruchomościach na terenie Szczecina. Zgodnie z ww. aneksem w czwartym kwartale Fundacja prowadziła 3 placówki typu rodzinnego dla 22 dzieci. Oświadczeniem woli nr 65/BOP/2017 Prezydenta Miasta Szczecin zmniejszona została kwota dotacji na realizację zadania w 2017 r. Powodem powyższego było zamknięcie (braku odpowiednich kandydatów do ich kierowania) 2 placówek typu rodzinnego. Dzieciom, które przebywały w tych placówkach zapewniono opiekę w innych formach pieczy zastępczej na terenie Szczecina.</p>		

Powyższe nie miało wpływu na zapewnienie dzieciom prawidłowej całodobowej opieki.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 1 466 206,00 zł z czego:

- Towarzystwo salezjańskie Dom Zakonny pw. Św. Józefa – 550 000,00 zł;
- Fundacja „MAM DOM” – 916 206,00 zł

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

5	kontynuacja procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, zwiększenie liczby miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, poprawa standardów sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie liczebności dzieci umieszczanych w poszczególnych formach pieczy	– relacja liczby dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej wg stanu na koniec roku i narastająco w trakcie jego trwania
---	--	--

Liczba rodzin zastępczych, instytucjonalnych form pieczy zastępczej i przebywających w nich dzieci **narastająco** w 2016 r. i 2017 r.

Piecza zastępcza		ROK 2016		ROK 2017	
		Liczba rodzin	Liczba dzieci przebywających	Liczba rodzin	Liczba dzieci przebywających
rodzinna piecza zastępcza	rodziny spokrewnione	439	532	427	527
	rodziny niezawodowe	134	161	143	171
	rodziny zawodowe	6	27	9	36
	rodziny zawodowe specjalistyczne	3	9	3	9
	rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	14	134	14	137
	rodzinne domy dziecka	12	94	13	96
	ogółem	608	947	609	976
instytucjonalna piecza zastępcza	Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza ul. Wszystkich Świętych 66 70-953 Szczecin		269	x	270

	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Towarzystwa Salezjańskiego ul. Ku Słońcu 124 71-080 Szczecin	15	x	16
	placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	34	x	33
	ogółem	318	x	319
Ogółem ilość dzieci przebywających w pieczy zastępczej		1 265	x	1 295
na terenie innych powiatów	rodziny zastępcze	143	x	162
	placówki opiekuńczo-wychowawcze	42	x	50
	regionalne placówki opiekuńczo- terapeutycznych	10	x	13
Ogółem liczba dzieci przebywającej na terenie innych powiatów		195	x	225
Liczba dzieci pochodzących z innych powiatów w pieczy zastępczej na terenie Szczecina		88	x	85

Liczba rodzin zastępczych, instytucjonalnych form pieczy zastępczej i przebywających w nich dzieci na dzień **31 grudnia**

Typy rodzin	Piecza rodzinna				Piecza instytucjonalna		
	Liczba rodzin		Liczba dzieci		Liczba dzieci		
	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.			
rodzina zastępcza spokrewniona	391	394	478	482	Centrum Opieki nad Dzieckiem		
					Typ placówki	2016 r.	2017 r.
					interwencyjna	59	56
					Socjalizacyjna	100	96
					Specjalistyczno - terapeutyczna	29	28
rodzina zastępcza niezawodowa	121	122	143	143	Placówka Opiekuńczo –	12	14

rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia	13	11	75	67	Wychowawcza Towarzystwa Salezjańskiego		
rodzina zastępcza zawodowa	5	7	20	22	Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego	24	21
rodzina zawodowa specjalistyczna	3	3	9	8			
rodzinny dom dziecka	12	12	72	83			
łącznie	545	549	797	805	łącznie	224	215
Ogółem liczba dzieci w pieczy rodzinnej i instytucjonalnej						1 021	1 020

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

6	ograniczanie pieczy zastępczej dla dzieci i młodzieży, po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia wsparcia rodzicom biologicznym w zakresie przywrócenia władzy rodzicielskiej i powrotu dzieci do domu lub umieszczenia w rodzinach przysposabiających	<ul style="list-style-type: none"> – liczba dzieci powracających do rodziny naturalnej po interwencyjnych pobytach w pieczy zastępczej – liczba dzieci przysposobionych w stosunku do umieszczonych w danym roku w pieczy zastępczej
---	--	--

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Odpływ dzieci z pieczy zastępczej		Liczba dzieci z terenu Miasta Szczecin		Liczba dzieci z innych powiatów	
		2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.
Liczba dzieci, które odeszły z pieczy zastępczej – ogółem, z czego		162	173	15	16
rodzinnej pieczy zastępczej	powrót do rodziny naturalnej	21	38	4	2
	przysposobienie	33	35	1	5
	usamodzielnienie	42	37	7	7
	ogółem	96	110	12	14
instytucjonalnej pieczy	powrót do rodziny naturalnej	34	32	1	1

zastępczej	przysposobienie	6	3	0	0
	usamodzielnienie	26	28	0	1
	inne (DPS, ZOL)	0	0	2	0
	ogółem	60	63	3	2

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

1. Konsultacje pedagogów szkolnych z kuratorem rodziny/asystentem MOPRE w celu poprawy sytuacji szkolnej i wychowawczej uczniów kierowanych lub umieszczonych w pieczy zastępczej – 190 spraw.
2. Wspieranie materialne uczniów/rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej (dodatkowe poza stypendiami szkolnymi) – 94 uczniów.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

7	tworzenie w ramach struktury MOPR działu/sekcji/zespołów ds. reintegracji rodziny	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zespołów, – liczba rodzin i dzieci objętych programami reintegracji, – liczba zrealizowanych programów reintegracji
8	skracanie okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej szczególnie w trybach interwencyjnych, z wykorzystaniem instrumentów prawnych i intensyfikacji działań na rzecz przysposobienia zwiększenie rotacyjności miejsc w pieczy zastępczej, która nie jest formą docelową (dot. form interwencyjnych)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wystąpień do sądów o uregulowania z urzędu sytuacji dziecka – liczba dzieci przysposobionych w danym roku
<ul style="list-style-type: none"> – do Publicznego Ośrodka Adopcyjnego zgłoszono łącznie 89 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną; – liczba wystąpień do sądów o uregulowania z urzędu sytuacji prawnej dziecka – 49; 		

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Cel operacyjny 9 - Udzielanie wszechstronnego wsparcia rodzinnym formom pieczy zastępczej

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	kontynuacja i podwyższenie jakości wykonywania zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie wsparcia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wszystkim rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka funkcjonującym na terenie Miasta Szczecin	– liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora,
<p>W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. zatrudnionych było 20 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W ciągu całego 2017 r. koordynatorzy pracowali z 568 rodzinami.</p> <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek pomocy Rodzinie w Szczecinie</i></p>		
2	optymalizacja organizacji pracy pracowników Działu Pieczy Zastępczej przez tworzenie zespołów specjalistów specjalizujących się w pomocy w zależności od formy rodzinnej pieczy zastępczej np. zespół ds. zawodowej pieczy zastępczej)	– liczba zespołów, – liczba rodzin i dzieci objęta wsparciem poszczególnych zespołów z uwzględnieniem ich specyfiki
<p><u>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</u></p> <p>Od stycznia 2017 r. w Dziale Pieczy Zastępczej powstało 6 zespołów zadaniowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zespół wsparcia specjalistycznego; – zespół ds. zawodowej pieczy zastępczej; – cztery zespoły ds. rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych. <p>Udzielono 561 porad specjalistycznych.</p> <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</i></p>		
3	zwiększanie dostępności i rozwój poradnictwa specjalistycznego, działań terapeutycznych oraz poradnictwa prawnego dla osób prowadzących rodzinne formy pieczy zastępczej i dzieci w nich umieszczonych oraz dzieci własnych	– liczba podmiotów współpracujących z organizatorem pieczy w realizacji tych usług,

	opiekunów zastępczych, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób korzystających z tych usług, dająca się zidentyfikować – liczba udzielonych porad i innych usług
<p><u>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koordynatorzy oraz pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej obejmowali wsparciem 609 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 976 małoletnich dzieci i pełnoletnich wychowanków. 2. Przygotowano 251 planów pomocy dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej, sporządzono 238 modyfikacji planów. 3. Odbyło się 1 351 posiedzeń dot. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. 4. Wydano 1 341 opinii dotyczących zasadności pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, które zawierały całokształt sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka. 5. Sporządzono 191 ocen rodzin zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka. 6. Organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli w 333 zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Specjalistycznym wsparciem objęto 300 rodzin, dzieci i pełnoletnich wychowanków. 7. Wydano 112 opinii psychologicznych o predyspozycjach i motywacji osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz opinii psychologicznych dotyczących funkcjonujących już form rodzinnej pieczy zastępczej. <p><i>Źródło: materiał opracowany przez miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i></p> <p style="text-align: center;"><u>Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin</u></p> <p>Współpraca poradni psychologiczno-pedagogicznych instytucjami/osobami prowadzącymi różne formy pieczy zastępczej oraz udzielanie pomocy ich wychowankom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 5 poradni psychologiczno-pedagogicznych; – 451 osób; – 274 porady. <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin</i></p>		
4	zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji i wspieranie	– liczba szkoleń ich tematyka i liczba uczestników,

	psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą,	– skala udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej wraz z liczbą rodzajów takiej pomocy
<u>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</u>		
<p>W 2017 r. w szkoleniach dla rodzin wzięły udział 63 osoby.</p> <p>Przeprowadzone szkolenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Jak utrzymać równowagę. Dzieci biologiczne w kontekście pieczy zastępczej” – 24.05.2017 r.; – „zasady i normy jako filar poczucia bezpieczeństwa” – 21.06.2017 r.; – „Więzi dziś i wieczna” – 20.09.2017 r.; – „Mój wpływ na przyszłość dziecka w pieczy zastępczej” – 15.11.2017 r.; – „Zarządzanie czasem w pieczy zastępczej” – 12.12.2017 r.; – Grupy wsparcia dla zawodowych opiekunów zastępczych – 6 spotkań z możliwością indywidualnych konsultacji szkolenie „Wychowanie dziecka z FAS/FSD – aspekty praktyczne. Zorganizowane przez Zachodniopomorską Fundację Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”, w którym wzięć udział 9 opiekunów.; – w ramach indywidualnych potrzeb rodzin oraz ich dzieci wydano skierowania na szkolenia i warsztaty: „Szkola dla Rodziców”, warsztaty „Bunt nastolatka”, warsztaty w Centrum Psychologiczno-Pedagogicznym; – we współpracy w Fundacją Robinson Crusoe odbyło się szkolenie warsztatowe dla opiekunów usamodzielniania i kandydatów do pełnienia tej funkcji „Wspieram, wymagam, towarzyszę – szkolenie dla praktyków usamodzielniania”. <p>Łącznie na wszystkie w/w szkolenia skierowano 173 osoby.</p> <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</i></p>		
5	rozwój wolontariatu w zakresie pomocy dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej głównie w nauce szkolnej i wyrównaniu deficytów rozwojowych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób oferujących pomoc wolontaryjną, – liczba i rodzaje udzielonej pomocy, – liczba osób korzystających
6	pomoc w zapewnieniu dzieciom i młodzieży z rodzinnych form pieczy zastępczej różnego rodzaju form spędzania wolnego czasu, w tym np. kolonii, obozów i turnusów socjoterapeutycznych, w szczególności we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz poprzez udzielanie dofinansowania	– skala wypoczynku jej rodzaje w tym specjalistyczne w formach dofinansowanych przez Miasto bądź

poprzez indywidualne świadczenie,

W ramach zapewnienia dzieciom z rodzinnych form pieczy zastępczej wypoczynku letniego zaproponowano szeroki wachlarz turnusów kolonijnych, tj.: wypoczynek nad morzem i w górach. Rodziny miały możliwość wyboru turnusów:

- **Kowary** w terminie 27.07.2017 r. – 09.08.2017 r. – 36 miejsc;
- **Łukęcin** w terminie 05.08.2017 r. -18.08.2017 r. – 31 miejsc;
- **Chłapowo** w terminie 18.08.2017 r. – 31.08.2017 r.;
- **Jastrzębia Góra** w terminie 15.08.2017 r. – 28.08.2017 r. – 74 miejsc.

Łącznie w kolonii skorzystało 132 dzieci w 6 dzieci skorzysta dwukrotnie.

Każdorazowo przy odjeździe i przyjeździe dzieci uczestniczył pracownika Działu Pieczy Zastępczej.

Świadczenia pieniężne – dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania

wyszczególnienie	2017 r.		świadczenia finansowane przez inne powiaty	
	liczba świadczeń	kwota świadczeń w zł	liczba świadczeń	kwota świadczeń w zł
rodziny zastępcze spokrewnione	34	24 310	4	2 000
rodziny zastępcze niezawodowe	12	8 110	2	1 360
rodziny zastępcze zawodowe	34	21 019	0	0
rodzinne domy dziecka	39	26 563	1	541
rodziny pomocowe	3	992	0	0
łącznie	122	80 994	7	3 901

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

7	wykorzystywanie możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację programów i projektów wspierających tworzenie i funkcjonowanie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka	– liczba rodzaj i wysokość uzyskanego dofinansowania zewnętrznego
<p>1. „Aktywna integracja w Szczecinie” - program adresowany między innymi do młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej będącej w wieku 15-18 lat. Cel głównym projektu - wyrównanie szans społecznych i edukacyjnych. Podjęte działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – warsztaty integracyjno-edukacyjne doskonalące umiejętności społeczne; – wyjazdy socjoterapeutyczne; – zajęcia kompensacyjne w celu poprawy wyników w nauce, podniesienia poziomu wiedzy z zakresu przedmiotów szkolnych. <p>Do realizacji projektu przystąpiło 63 dzieci, projekt ukończyło 51 dzieci. Uzyskane efekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawa relacji młodzieży z najbliższym otoczeniem (rodzina); – nawiązanie relacji z grupą rówieśniczą; – uzyskanie wsparcia w wyborze dalszej ścieżki edukacyjnej, zawodowej; – poprawa wyników w nauce; – rozwój zainteresowań i umiejętności. <p>2. Program „Asystent i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” – program Ministerstwa Rodziny, Pracy i polityki Społecznej – dofinansowanie kosztów związanych z zatrudnieniem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.</p> <p>3. Program „Asystent i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” – program Ministerstwa Rodziny, Pracy i polityki Społecznej – dofinansowanie kosztów związanych z zatrudnieniem asystentów rodziny.</p> <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i></p>		
<p>Cel operacyjny 10 - Przygotowanie do samodzielności młodzieży i osób pełnoletnich z rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej i rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze w ramach budowanego systemu wsparcia</p>		

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	wsparcie rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka w tworzeniu i realizacji planów pomocy dziecku w celu przygotowania wychowanków do samodzielnego życia,	<ul style="list-style-type: none"> – liczba rodziców zastępczych objęta wsparciem i doradztwem w tworzeniu i realizacji programu usamodzielnienia, – liczba dzieci korzystających z takiego wsparcia opiekunów
<p>Usamodzielniający się wychowankowie z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej objęci byli wsparciem polegającym na pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, motywowaniu do nauki, poszukiwaniu pracy, informowaniu i zachęcaniu do udziału w projektach obejmujących praktyki, staże, doradztwo zawodowe oraz szkolenia.</p> <p>Usamodzielniani wychowankowie mogli korzystać z pomocy psychologa, pedagoga i prawnika, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, pomocy finansowej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie w formie rzeczowej lub pieniężnej.</p> <p>W 2017 r. usamodzielniono się 84 wychowanków z tego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 44 osoby z rodzinnej pieczy zastępczej; – 28 osób z instytucjonalnej pieczy zastępczej; – 12 osób, o których mowa w art. 88 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. <p>Z ogólnej liczby osób usamodzielnianych w 2017 r. kontakt z Działem Pieczy Zastępczej nawiązały 63 osoby, które zostały objęte wsparciem</p> <p>W 2017 r. pomoc przyznano 229 usamodzielnianym wychowankom, którzy opuścili pieczę zastępczą również w latach poprzednich z tego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 142 osoby z rodzinnej pieczy zastępczej; – 69 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych; – 18 wychowanków opuszczających MOS, MOW, ZP. <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i></p>		
2	pozyskiwanie wolontariuszy chętnych do roli opiekunów usamodzielnienia, przeszkolenie wolontariuszy w zakresie zadań opiekuna usamodzielnienia	– liczba wolontariuszy podejmujących się roli opiekuna usamodzielnienia
<p>W Dziale Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie w 2017 r. pracowały 23 wolontariuszki.</p> <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i></p>		
3	zapewnienie pełnoletnim wychowankom właściwego wsparcia, odpowiednich	– liczba instrumentów wsparcia dla

warunków zamieszkania, pomocy w uzyskaniu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz w pozyskaniu zatrudnienia we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami

usamodzielnianych z określeniem ich rodzaju,
– liczba osób korzystających z takiego wsparcia

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

wyszczególnienie	2017 r.					
	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	Pomoc na zagospodarowanie	Pobyt w mieszkaniu chronionym	Przydział lokalu socjalnego	Pomoc prawna i psychologiczna
Rodzinna piecza zastępcza						
Liczba osób	19	142	17	16	0	14
Liczba świadczeń	19	1 245	17	x	x	x
Kwota świadczeń	83 940	617 379	51 590	x	x	x
Instytucjonalna piecza zastępcza						
Liczba osób	3	61	13	27	3	2
Liczba świadczeń	3	485	13	x	x	x
Kwota świadczeń	19 800	238 068	30 614	x	x	
MOW, MOS, ZP						
Liczba osób	2	15	2	0	0	0
Liczba świadczeń	2	102	2	x	x	x
Kwota świadczeń	6 856	51 792	10 332	x	x	x

Pozostałe działania podjęte w ramach usamodzielnienia:

- ze **92** osobami usamodzielnianymi z rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych przeprowadzono 290 wywiadów środowiskowych i objęto pracą socjalną;
- pomoc w opracowaniu 69 indywidualnych programów usamodzielnienia oraz 246 weryfikacji programów;
- motywowanie do uczestniczenia w programie wsparcia realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie we współpracy z Fundacją Robinson Crusoe. W 2017 r. w programie „Wehikuł usamodzielnienia” uczestniczyło 41 wychowanków z czego 30 osób ukończyło program;
- w 2017 r. 14 osób uczestniczących w Wehikule usamodzielnienia skorzystało z programu „Bezpieczny staż”, w ramach którego młodzież miała możliwość sprawdzenia się w różnych zawodach i zweryfikowania swoich preferencji i zainteresowań zawodowych. Staże odbyły się w: Szczecińska Energetyka Ciepła, Poczta Polska, Paged, Żabka, Logistyc. Zajęcia trwały 2 tygodnie;
- 19 uczestników „Wehikuł usamodzielnienia” brało udział w wyjazdowych Warsztatach Usamodzielnienia;
- w dniu 18 listopada 2017 odbył się rajd integracyjny młodzieży usamodzielniającej się ze szczecina i Lęborka;
- w dniu 25 listopada 2017 r. usamodzielniająca się młodzież brała udział w warsztatach oraz w grze symulacyjnej „Robinson na plusie”, która poprzez zabawę wprowadza młodzież w zagadnienia związane z zarządzaniem finansami oraz pokazuje jaka ważne jest inwestowanie we własny rozwój, w grze wzięło udział 31 osób;
- w dniu 9 grudnia 2017 r. Robinsonowie brali udział w warsztatach „Robinson u lekarza”, które dotyczyły specjalizacji lekarskich i korzystania z usług polskiej służby zdrowia, w warsztatach wzięły udział 23 osoby;
- Miejski Ośrodek pomocy Rodzinie w Szczecinie we współpracy z Fundacją Robinson Crusoe prowadził Punkt Konsultacyjny ds. Usamodzielnienia, przedmiotem konsultacji były zagadnienia związane z przygotowaniem Indywidualnego Programu Usamodzielnienia oraz zadań wynikających z tego programu, jak również kwestie związane z zadaniami i funkcją opiekuna usamodzielnienia, konsultacje odbywały się 2 razy w tygodniu, skorzystały z nich 23 osoby, większość korzystało z konsultacji kilkakrotnie;
- młodzież biorąca udział w „Wehikule Usamodzielnienia” przystąpiła do projektu „Grant Robinsona”, mającego na celu zaplanowanie i realizację działań na rzecz społeczności lokalnej, zrealizowano dwa mini projekty:
 - „Senior na imprezie” - impreza karnawałowa dla seniorów;
 - „W krainie baśni” - bal dla osób niesłyszących i słabosłyszących;
- w 2017 r. ZBiLK w Szczecinie rozpatrywał wnioski złożone w okresie do 15 kwietnia 2016 r. do 15 września 2016 r. dla osób zainteresowanych wynajęciem mieszkania od Gminy Miasto Szczecin, nabór dotyczył mieszkań socjalnych, lokali do remontu, lokali z zasobów TBS:
 - 36 osób uzyskało wystarczającą ilość punktów do podpisania umowy najmu lokalu socjalnego;
 - 17 osób zakwalifikowano do zawarcia umowy najmu mieszkania do remontu;
 - 2 wychowanków zawarło umowy najmu do samodzielnych lokali socjalnych w ramach programu „Dom na Start”;
 - 1 osoba podpisała umowę najmu lokalu mieszkalnego z zasobów Towarzystwa Budownictwa Społecznego;

- w celu uzupełnienia dokumentacji do ZBiLK wystawiono zaświadczenia:
 - 5 – o okresach pobytu w mieszkaniach chronionych;
 - 17 – o realizacji programu usamodzielnienia;
 - 30 – o okresach pobytu w pieczy zastępczej;

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

1. Przygotowanie do samodzielności młodzieży i osób pełnoletnich z rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej, poprzez: spotkania warsztatowo-integracyjne, warsztaty ("Robinson na plusie" i "Robinson u lekarza"), staże, rajd integracyjny, zimowe i letnie wyjazdy warsztatowe, punkty konsultacyjne.
W ramach Otwartego Konkursu Ofert i zawartej umowy wieloletniej Gmina Miasto Szczecin zleciła Fundacji Robinson Crusoe realizację zadania polegającego na wszechstronnym wspieraniu procesu usamodzielnienia osób dorastających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Szczecina.
 - do programu przystąpiło 49 osób, program ukończyło 38;
 - źródło finansowania Gmina Miasto Szczecin dla Fundacji Robinson Crusoe – 149 000,00 zł.
2. Uruchomienie 5 mieszkań chronionych (funkcjonują w strukturach Centrum opieki nad Dzieckiem) dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz 4 mieszkania docelowe, typu kawalerka dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.
Umieszczono:
 - 31 osób w 5 mieszkaniach chronionych;
 - 4 osoby w tym jedna z małym dzieckiem w 4 mieszkaniach docelowych.
 Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin:
 - mieszkania chronione – 342731,66 zł;
 - mieszkania docelowe – 347 006,65 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

4	organizację szkoleń i konsultacji dla przyszłych opiekunów usamodzielnienia	– liczba i rodzaj szkoleń i konsultacji dla przyszłych opiekunów usamodzielnienia
Przeprowadzone przez Dział Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie szkolenia:		

<p>1. Warsztaty „Wspieram, wymagam, towarzyszę – szkolenie dla praktyków usamodzielnienia” dla opiekunów usamodzielnienia i kandydatów do pełnienia tej funkcji prowadzone przez Fundację Robinson Crusoe :</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział wzięło 15 osób. <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i></p>		
5	<p>monitorowanie procesu usamodzielnienia pełnoletnich osób, które opuściły pieczę zastępczą, we współpracy z organizacjami pozarządowymi</p>	<p>– liczba i opis sporządzonych raportów, analiz</p>
<p>Zakończenie procesu usamodzielnienia w 2017 r. miało miejsce w przypadku 99 osób (27 osób z pieczy instytucjonalnej, 72 osób z rodzinnej pieczy).</p> <p>Z udziałem 26 wychowanków została sporządzona ocena końcowa procesu usamodzielniania. Pozostałych 19 wychowanków zmieniło adres zamieszkania, zaprzestało kontaktu z pracownikiem socjalnym.</p> <p>Z tej grupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 8 osób ukończyło wykształcenie na poziomie gimnazjalnym; – 5 osób ukończyło szkołę zawodową; – 8 osób uzyskało średnie wykształcenie; – 5 osób uzyskało wykształcenie wyższe; <p>z tego również:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 14 osób podjęło zatrudnienie; – 8 osoby uzyskały lokal socjalny; – 9 osób wynajmuje mieszkanie – 2 osoby zamieszkały w domu rodzinnym wspólnie z rodzicami biologicznymi. <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i></p>		
6	<p>oferowanie programów wspierania samodzielności młodzieży dorastającej w rodzinach naturalnych</p>	<p>– liczba programów, – liczba osób objętych takimi programami</p>

Pozostałe działania skierowane do rodzin z dziećmi:

1. „Dom Dużej Rodziny” – wyrównywanie szans w dostępie do dóbr, usług publicznych rodzin z dziećmi – przygotowanie w 2017 r., zasiedlenie w 2018 r. - 2 rodziny.
2. Międzynarodowy Dzień Dziecka „Brzdąc” – zorganizowany przez Dom Kultury „Słowianin” w Parku Kasprowicza – skierowany do dzieci z najbiedniejszych rodzin, przy okazji wręczenie nagrody osobie pracującej na rzecz dzieci, liczba uczestników około 1 000 osób. Źródło finansowania Urząd Miasta Szczecin 12 000,00 zł, sponsorzy – 9 826,53 zł.
3. „Mała Akademia Bluesa” – Dom Kultury „Słowianin” – lekcja muzyki, która oprócz teorii łączy się z koncertem w wykonaniu profesjonalistów oraz praktycznymi ćwiczeniami z uczniami i zabawą. Liczba uczestników – 80 osób. Źródło finansowania Urząd Miasta Szczecin 17 500,00 zł, środki własne 442,75 zł.
4. Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Rehabilitacji w Szczecinie:
 - wyrównywanie szans w dostępie do dóbr i usług publicznych dla rodzin wielodzietnych;
 - liczba uczestników z 55% rabatem – 10 014;
 - liczba uczestników z 65% rabatem – 3 579;
 - liczba uczestników z 75% rabatem – 1 059;
 - liczba uczestników z 85% rabatem – 346;
 - liczba uczestników z 95% rabatem – 194
 - łącznie liczba uczestników, którzy korzystali z imprez organizowanych w 2017 r. w ramach ulg rabatowych – **15 192** osoby.
5. Teatr Współczesny:
 - Przybliżenie tematyki związanej z adopcją:
 - spektakl „Wieża z klocków” im konferencja Katolickiego Ośrodka Adopcyjnego „Spotkanie z adopcją”
 - 9 spektakli i dyskusje;
 - Liczba uczestników – 622 osoby.
 - Możliwość połączenia spektaklu z zajęciami AA:
 - spektakl „Smak i dotyk”;
 - zagrano 4 spektakle;
 - liczba uczestników – 190 osób.
 - Działania przeciw wykluczeniu dzieci młodzieży:
 - udział w programie „Kultura zaprasza” grup z ośrodków szkolno-wychowawczych w 2 spektaklach;
 - liczba uczestników – 100 osób.
 - Umożliwienie udziału w spektaklach członkom rodzin wielodzietnych:
 - udział w projekcie Szczecin Przyjazny Rodzinie;

- liczba uczestników – 359 osób.
- Aktywizacja i integracja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością:
 - Projekt „OTWIERACZ” – warsztaty i pokaz spektaklu KROKODYL NIE TAK WIELKI;
 - liczba uczestników – 637 osób.
- 6. Dom Klub 13 MUZ:
 - wspieranie rodziny poprzez działania na rzecz dzieci i młodzieży:
 - warsztaty i spektakl Teatru Playback dla młodzieży, oraz dla nauczycieli, pedagogów i terapeutów;
 - liczba uczestników – 30 osób;
 - koszt realizacji projektu – 2 41,00 zł.
- 7. Polski komitet Pomocy Społecznej:
 - Festyn z okazji Międzynarodowego dnia Dziecka:
 - aktywne spędzanie czasu wolnego z rodziną, zdrowa rywalizacja wśród rówieśników;
 - liczba uczestników – 60 osób;
 - „Mały Podarek Dużo radości”:
 - paczki dla najuboższych rodzin z dziećmi;
 - liczba paczek – 85.

7.1. Obszar II - Solidarność pokoleń, aktywizacja i wsparcie osób starszych

Kierunek działania: Doskonalenie systemu wsparcia seniorów z wykorzystaniem innowacyjnych narzędzi

Działania na rzecz seniorów ujęte poniżej odnoszą się zarówno do konkretnych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego wynikających z obowiązujących regulacji ustawowych ale uwzględniają też ujawnioną w toku prac nad Strategią świadomość obecnych i przyszłych procesów demograficznych, przemian związanych z wydłużeniem wieku emerytalnego, potrzeby wspierania rodzin zapewniających opiekę seniorom, rosnących aspiracji osób III wieku i świadomości ogromnego potencjału mieszkańców III wieku naszego Miasta, który może i powinien być uruchomiony i wspierany w aktywności na rzecz własnego środowiska a także innych grup i osób. Zakłada się że w okresie realizacji Strategii zostanie opracowana i przyjęta wieloletnia Polityka Senioralna Miasta Szczecina, która w postaci jednego dokumentu określi całość działań, aktywności i zadań realizowanych w Mieście na rzecz seniorów i z ich udziałem, niezależnie od przynależności realizatorów do poszczególnych sektorów.

**Cel operacyjny 1 - Promocja wiedzy dot. procesów starzenia się, utrzymania dobrej kondycji psychofizycznej
popularyzacja wiedzy o potrzebach osób starszych uwrażliwienie innych pokoleń na te potrzeby**

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	opracowanie całościowej polityki senioralnej Miasta Szczecin	- przyjęcie polityki w drodze uchwały Rady Miasta Szczecin

W celu zapewnienia osobom starszym wpływu na sprawy dot. lokalnej społeczności, w tym na sprawy osób starszych dnia 18 października 2016 r. podjęta została uchwała Nr XXIII/551/16 Rady Miasta Szczecin z dnia 18 października 2016 r. w sprawie powołania **Miejskiej Rady Seniorów** i nadania jej statusu.

Rada ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny. Jej naczelną misją i rolą jest potrzeba włączenia starszego pokolenia Szczecinian w działania, których celem jest zaspokojenie ich potrzeb, reprezentowanie interesów seniorów wobec władz miasta, tak by wspólnie zapewnić starszym mieszkańcom wysoką jakość życia, w tym zwiększenie ich udziału w życiu społecznym, szczególnie w obszarze zdrowia, kultury, edukacji i sztuki.

Zadaniem Miejskiej Rady Seniorów jest opiniowanie, inicjowanie oraz funkcja doradcza w sprawach tworzenia warunków do zdrowego i aktywnego życia osób starszych oraz pobudzania ich aktywności obywatelskiej.

Ponadto w 2017 r. prowadzone były działania promocyjne w zakresie realizacji programu Szczecin Przyjazny Rodzinie dotyczące szczecińskich rodzin i seniorów.

W skład Rady wchodzi przedstawiciele osób starszych oraz przedstawiciele podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytet trzeciego wieku.

Propozycje nowych rozwiązań, modyfikacja dotychczasowych działań:

1. Intensyfikacja prac z wykorzystaniem potencjału Miejskiej Rady Seniorów w Szczecinie do przeprowadzenie konsultacji z seniorami celem uzyskania informacji w zakresie potrzeb i oczekiwań.
2. Podejmowanie współpracy z Radami Osiedli celem intensyfikacji działań podejmowanych na rzecz seniorów w środowisku lokalnym zgodnie ze zgłaszanymi przez nich potrzebami.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

2	upowszechnienie wiedzy i informacji o specyfice III wieku potrzebach i ograniczeniach osób w tym wieku	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji i kampanii społecznych, – liczba środowisk i sektorów, do których kierowane są szkolenia, konferencje i kampanie, liczba uczestników szkoleń
<p>1. Konferencja „Opieka nad osobami starszymi – rozwiązania polskie i skandynawskie. Liczba uczestników – 500 osób. Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 3 900,00 zł.</p> <p>2. Konferencja „Senior w mieście, której organizatorem był Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie, skierowana do mieszkańców Szczecina powyżej 60 roku życia.</p> <p><i>Źródło:</i></p> <p>1. <i>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie.</i></p> <p>2. <i>www.portal Bezpieczni razem.szczecin.pl</i></p> <p style="text-align: center;"><u>Medyczny Uniwersytet Seniora Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie</u></p> <p>Upowszechnianie wiedzy seniorów w zakresie osiągnięć współczesnej medycyny, promocji zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób, polepszenie jakości życia seniorów, successful ageing – pomyślne starzenie się w aspekcie holistycznym oraz integracja osób powyżej 60 roku życia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 15 wykładów; – 10 warsztatów – liczba beneficjentów – 220 osób; – źródło finansowania – urząd Miasta Szczecin 46 466,36 zł. <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Medyczny Uniwersytet Seniora Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie</i></p>		
3	promowanie i wspieranie wolontariatu działającego na rzecz osób III wieku	<ul style="list-style-type: none"> – liczba podmiotów rekrutujących i oferujących wolontariuszy na rzecz osób III wieku, – liczba osób korzystających ze wsparcia wolontariuszy,
Centrum Wolontariatu i Mentoringu Seniorów Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Szczecińskiego		

Fundacja Humanum (B)Est

Skarbczyk Seniora – Ośrodek usług społecznych dla osób 60+:

- szkolenie wolontariuszy – 24 wolontariuszy;
- źródło finansowania Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Fundacja Humanum(B)Est.

Źródło> materiał opracowany przez Fundację Humanum(B)est

4	przygotowywanie bliskich do opieki nad starzejącym się i chorym członkiem rodziny	– liczba szkoleń, kampanii
---	---	----------------------------

Centrum Wolontariatu i Mentoringu Seniorów przy Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego:

Projekt **socjalny** „**Starość? Też mnie to czeka**” skierowany do każdej grupy wiekowej. Jest to próba podejmowania rozmowy na temat starości zarówno własnej, jak i tej, która nas otacza.

Projekt składa się z części teoretycznej i praktycznej.

Uczestnicy dzięki symulatorowi starości „Ageman” mają możliwość pocucia się jako osoba starsza z różnymi dolegliwościami.

Składa się on z kilku części, na przykład: symulator stawu łokciowego i kolanowego, kamizelki, 5 par okularów imitujących różne choroby oczu.

Źródło: cwims.whus.pl

Cel operacyjny 2 - Rozszerzanie dostępności do usług opiekuńczych i wspierających dla seniorów

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	rozwój infrastruktury dziennych ośrodków wsparcia i klubów seniora i zmiana dotychczasowej czasowej dostępności tych podmiotów	<ul style="list-style-type: none"> – liczba oferowanych miejsc, – liczba osób korzystających, – liczba podmiotów prowadzących, – wysokość środków z podziałem na źródła finansowania, – liczba osiedli posiadających ośrodki dzienny bądź klub seniora

1. „Integracja i aktywizacja osób starszych” – prowadzenie Klubów Seniora oraz innych form wsparcia dziennego na terenie Gminy Miasto Szczecin, poprzez otwarty konkurs ofert – wsparcie zadania publicznego w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym przez organizacje pozarządowe – uczestniczyło w nich 1 190 osób.
2. Ośrodki wsparcia dla osób starszych (poniższa tabela).

Typ ośrodka wsparcia		2016 r.			2017 r.		
		Liczba miejsc	Liczba osób przebywających w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.	Liczba osób oczekujących na umieszczenie w ośrodku wsparcia na dzień 31 grudnia 2015 r.	Liczba miejsc	Liczba osób przebywających w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.	Liczba osób oczekujących na umieszczenie w ośrodku wsparcia na dzień 31 grudnia 2016 r.
Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta i Pioniera Ziemi Szczecińskiej” ul. Romera 21-29 71-246 Szczecin	Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 1 ul. Potulicka 20	70	91	0	70	99	0
	Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 2 ul. Łukasiewicza 6	45	64	2	45	49	3
	Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 3 ul. Piotra Ściegiennego 62	20	26	5	20	24	7
	Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 4 ul. Zygmunta Krasieńskiego 45/U2	20	35	1	20	35	8
Dom Pomocy	Dział Wsparcia Dziennego	20	33	1	20	28	4

Spółecznej „Dom Kombatanta” im. Gen. Boruty Spiechowicza ul. Krucza 17 70-747 Szczecin							
"Senior +"	30	30	x	30	30	x	

Propozycje nowych rozwiązań, modyfikacja dotychczasowych działań:

1. Zwiększenie działań na rzecz polityki senioralnej poprzez tworzenie stacjonarnych Klubów Seniora.
2. Zwiększenie dostępności seniorów do usług/działań do nich skierowanych.
3. Utworzenie Centrum Seniora.
4. Podjęcie współpracy z Radami Osiedli celem aktywizacji osób starszych.
5. Monitorowanie potrzeb oraz intensyfikacja działań na rzecz seniorów.
6. Wsparcie Uniwersytetu Trzeciego Wieku.
7. Adaptacja lokalu użytkowego w prawobrzeżnej części Szczecina przeznaczonego na Dzienny Dom Pomocy Społecznej – 20 osób i Klub Seniora – 30 osób.
8. Planowane utworzenie dziennych form wsparcia – w każdym roku powstanie jedna forma.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin i Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie, Towarzystwo Budownictwa Społecznej Prawobrzeże

Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Prawobrzeże” sp. z o.o.

Adaptacja lokalu użytkowego przy ul. Młodzieży Polskiej 28 na Dzienny Dom Pomocy Społecznej i Klub Seniora. Remont i modernizacja pomieszczenia.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 1 022 977,95 zł. z tego 35 281,00 zł. na wyposażenie.

Źródło: materiał opracowany przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Prawobrzeże” sp. z o.o.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie prowadzi klub skierowany do osób starszych.

Nadrzędnym celem funkcjonowania Klubu jest integracja i aktywizacja społeczna seniorów poprzez:

- zajęcia aktywności fizycznej;
- zajęcia plastyczne;
- muzykoterapia;
- zajęcia z wykorzystaniem technik relaksacyjnych;
- ćwiczenia procesów poznawczych;
- gry i zabawy dostosowane do wieku klubowiczów.

Przede wszystkim „Senior Klub” jest miejscem spotkań, rozmów, nawiązywania kontaktów i nowych znajomości, miłego spędzania wolnego czasu.

Poza codziennym programem zajęciowym zorganizowano:

Styczeń 2017 r.:

- zajęcia tematyczne dotyczące postanowień noworocznych;
- cykl spotkań „Dzień z artystą”;
- zajęcia przygotowane i prowadzone przez studentów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego;
- cykl wykładów „Szkoła Zdrowia” pod tytułem „Miliony moich mieszkańców – rzecz o przewodzie pokarmowym”;
- obchody Dnia Babci i Dnia Dziadka;
- wspólne wyjście do kina na seans filmowy „Po prostu przyjaźń.

Luty 2017 r.:

- warsztaty kulinarne;
- zajęcia tematyczne dotyczące profilaktyki wzroku;
- zajęcia przygotowane i prowadzone przez studentów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego;
- wykład z cyklu „Szkoła Zdrowia” pod tytułem „Vademecum Seniora. Bezpieczny Senior – czyli jak unikać zagrożeń”;
- obchody „Dnia Zakochanych”;
- wspólne wyjście do kina na seans filmowy „Sztuka kochania. Historia Michaliny Wisłockiej”;
- udział w Balu Karnawałowym w stylu lat 20-tych XX wieku „Pod Różami” – na które zaproszenie klubowicze otrzymali od Dyrektora MOPR;
- zabawa karnawałowa zorganizowana w Klubie.

Marzec 2017 r.:

- obchody Dnia Kobiet;
- zwiedzanie Centrum Dialogu „Przełomy” w Szczecinie;
- obchody Dnia Mężczyzny;
- udział w wykładzie z cyklu „Szkoła Zdrowia” pod tytułem „Znaczenie aktywności fizycznej w procesie zdrowego starzenia się”;
- spotkanie edukacyjne „Jestem świadomym konsumentem. Wiem co podpisuję”
- spacer po Jasnych Błoniach – podziwianie kwitnących krokusów;
- zajęcia plenerowe – Park Żeromskiego.

Kwiecień 2017 r.:

- zajęcia kulinarne prowadzone w klubie;
- zajęcia przygotowane i prowadzone przez studentów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego;
- Śniadanie Wielkanocne;
- wspólne wyjście do kina na seans filmowy „Mamma Mia”.

Maj 2017 r.:

- zajęcia przygotowane i prowadzone przez studentów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego;
- spacer po wałach Chrobrego;
- konsultacje z fizjoterapeutą w ramach bezpłatnych porad;
- ognisko z okazji Dnia Matki;
- udział w koncercie „Muzyka łączy pokolenia”.

Czerwiec 2017 r.:

- Dzień Dziecka;
- zajęcia przygotowane i prowadzone przez studentów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego;
- udział w prelekcjach i wystawie zwierząt egzotycznych zorganizowanej przez ZOO Team z Wrocławia;
- udział w festynie z Okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego;
- udział w wykładzie z cyklu „Szkoła Zdrowia” pod tytułem „Medyczne impresje dalekowschodnie”;
- w ramach bezpłatnych porad i szkoleń w zakresie opieki nad osobami 60+ prowadzonych przez Instytut Rozwoju Nauk o Zdrowiu i Usług Medycznych „ProLongaVita” – spotkanie i konsultacje z pielęgniarką środowiskową;
- udział w konferencji naukowej „Nowe trendy w leczeniu cukrzycy”;
- nagranie programu telewizyjnego dla TVP3 „Telewizyjny Klub Srebrnego Włosa” – wywiady z uczestnikami klubu.

Lipiec 2017 r.:

- konsultacje z dietetykiem w ramach Rządowego programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020;
- ognisko zorganizowane na polanie przy leśnictwie Głębokie.

Sierpień 2017 r.:

- wycieczka do Wolina na XXIII Festiwal Słowian i Wikingów;
- udział w Finale Regat Wielkich Żaglowców, zwierzanie żaglowców;
- zajęcia w plenerze, aktywność fizyczna na Świerzym powietrzu;
- wspólne biesiadowanie przy ognisku zorganizowanych na Miodowej polanie w Szczecinie.

Wrzesień 2017 r.:

- spotkanie edukacyjne dotyczące słuchu;
- przerwa urlopowa, podczas której wyremontowano pomieszczenia.

Październik 2017 r.:

- z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych – prelekcje przygotowane i prowadzone przez pracowników Wojewódzkiej stacji Sanitarno-Epidemiologicznej;
- udział w występie zespołu „Dwa plus dziesięć”;
- uczestniczenie w Regionalnych Obchodach Dnia Seniora;;
- czynny udział w Konferencji „Senior w Mieście” zorganizowanej przez MOPR;
- udział w Dniach Seniora zorganizowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Polski Związek Emerytów i Rencistów i Inwalidów;

Listopad 2017 r.:

- nauka piosenki jaką z okazji 5 lecia działalności Klubu napisała jedna z uczestniczek;
- obchody Ogólnopolskiego Dnia Seniora;
- Zabawa Andrzejkowa.

Grudzień 2017 r.:

- Mikołajki w Senior Klubie;
- udział w spotkaniu Wigilijnym zorganizowanym w Klubokawiarni „Pod Różami” przez MOPR;
- wykład „Prawo dla Seniora”;
- zajęcia z biblioterapii;
- obchody jubileuszu 5-lecia działalności „Senior Klub” połączone ze spotkaniem Wigilijnym, w którym udział wzięli zaproszeni goście.

Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 10⁰⁰ do 15⁰⁰.

W 2017 r. z zajęć z „Senior Klub” uczestniczyło **23** osób.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża

1. Prowadzenie Dziennego Domu „Senior+”.

Dzięki udziałowi Gminy Miasto Szczecin w Programie wieloletnim „Senior+” na lata 2015-2020 możliwe było stworzenie przestrzeni bezpiecznej i przyjaznej dla seniorów (mieszkańców Szczecina) i utworzenie Dziennego Domu „Senior+”.

Gmina Miasto Szczecin realizowała zadanie projektowe na podstawie umowy nr 295/S4/S+/M2/2017 z dnia 06.07.2017 r. zawartej pomiędzy Wojewodą Zachodniopomorskim a Gminą Miasto Szczecin. Na realizację zadania pn. „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+” w Szczecinie.

Celem głównym realizacji zadania było wsparcie seniorów poprzez umożliwienie korzystania z oferty Dziennego Domu Senior+ na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej.

Liczba miejsc – 30.

Liczba uczestników – 34 osoby (narastająco).

Źródło finansowania Wojewoda Zachodniopomorski, Gmina Miasto Szczecin.

2. **Klub Seniora.**

Integracja i pobudzenie aktywności obywatelskiej, zapobieganie samotności, wykluczeniu, marginalizacji społecznej.

Uwzględnianie potrzeb osób starszych, działania Senior-Senior, budowanie relacji sąsiedzkich, przyjaźni.

Liczba uczestników – 54 osoby.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 62 700,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża

Dom Kultury „Skolwin”

Klub Seniora:

- poprawa komfortu życia seniorów;
- zaopatrzenie seniorów w narzędzia poprawiające ich sytuację życiową;
- zapewnienie członkom Klubu Seniora dostępu do bezpłatnych form obcowania z kulturą;

- integracja międzypokoleniowa;
- dostosowanie planu zajęć do potrzeb seniorów;
- podnoszenie poziomu aktywności psychofizycznej;
- wspieranie form aktywnego spędzania czasu wolnego.

Liczba uczestników - 90 osób.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 110 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Dom Kultury „Skolwin”

Polski Związek Niewidomych

„Klub Seniora” z dysfunkcją narządu wzroku przy Polskim Związku Niewidomych Oddział Zachodniopomorski w Szczecinie.

Cele „Klubu Seniora”

- pobudzanie aktywności życiowej i społecznej niewidomych i słabo widzących seniorów;
- integracja społeczna seniorów z dysfunkcją wzroku;
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i przynależności;
- zagospodarowanie czasu wolnego;
- rozwijanie zainteresowań i pasji;
- przywrócenie możliwie najwyższego poziomu samodzielnego funkcjonowania w życiu społecznym;
- zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego i poczucia osamotnienia poprzez współorganizację i uczestnictwo w imprezach o społecznym charakterze i spotkaniach towarzyskich.

Liczba uczestników – 30 osób.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 60 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Polski Związek Niewidomych

2	mieszkania wspomagane i chronione dla seniorów	<ul style="list-style-type: none"> – liczba oferowanych miejsc, – liczba korzystających, – wysokość środków z podziałem na źródła finansowania 	
mieszkania chronione	liczba mieszkań	liczba miejsc	liczba osób korzystających

	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2016 r.	2016 r.	2017 r.
dla osób w podeszłym wieku, które potrzebują odpowiedniego całodobowego wsparcia	5	5	28	28	38	39
dla osób znajdujących się w kryzysie	1	1	6	4	7	4
mieszkania wspomagane	6	6	34	32	45	43

Koszt prowadzenia mieszkań chronionych dla osób w podeszłym wieku – **139 284,10 zł.**

W mieszkaniach chronionych przez całą dobę są świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Propozycje nowych rozwiązań, modyfikacja dotychczasowych działań:

1. Uruchomienie w roku 2018 dwóch dodatkowych mieszkań chronionych (docelowo do 2020 r. ma funkcjonować 20 mieszkań chronionych).

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

1. Mieszkania wspomagane i chronione dla seniorów w ramach programu „Dom dla seniora”.
Stworzenie warunków zamieszkania dla seniorów w samodzielnych lokalach.
Minimum 15 mieszkań do zasiedlenia w 2018 r.
Przeprowadzenie oceny potrzeb, rozszerzenie programu na zasoby innych dysponentów lokali.
Źródło finansowania – Szczecińskie TBS – finansowanie budowy – 1 047 124,05 zł.
2. Przygotowanie lokalu z zasobów spółki na mieszkanie chronione w ramach programu „Dom dla seniora”.
1 lokal dla 14 seniorów – zasiedlenie w 2018 r.
Źródło finansowania:
 - Gmina Miasto Szczecin – opłata za wynajem, przygotowanie lokalu (remont) z zasobów komunalnych;
 - Szczecińskie TBS – przygotowanie lokalu z zasobów spółki – 303 318,37 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych

2 mieszkania chronione dla seniorów (Mickiewicza i Mazurska) – źródło finansowania Gmina Miasto Szczecin. Jedno mieszkanie koszt remontu około 100 000,00 zł, drugie do oszacowania.

Źródło: materiał opracowany przez Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych w Szczecinie

3	rozwój zakresu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania seniora	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób korzystających, – liczba godzin świadczonych usług, dająca się wyodrębnić – liczba określonych usług (asysta w dotarciu na imprezy kulturalne i inne)
---	--	---

Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania		2016 r.			2017 r.		
		osoby samotne	w rodzinie	ogółem	osoby samotne	w rodzinie	ogółem
wiek	0-18	0	1	1	0	1	1
	19-60	158	37	195	151	31	182
	61-80	520	106	626	541	138	679
	81 i powyżej	667	116	783	715	143	858
Ogółem osoby w wieku powyżej 60 roku życia		1 187	222	1 409	1 256	281	1 537
Ogółem		1 345	260	1 605	1 407	313	1 720
Koszt realizacji zadania		8 672 426,10 zł			10 933 621,00 zł		

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

4	posiłek dla seniora oferowany w miejscu zamieszkania lub w jego pobliżu	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób objętych taką usługą, – liczba podmiotów realizujących i współpracujących w jej wykonaniu, – wartość środków przekazanych na to zadanie, – średni koszt jednego posiłku,
---	---	---

W 2017 r. na podstawie Umowy Nr 82/2016 zawartej w dniu 31 października 2016 r. pomiędzy gminą Miasto Szczecin – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Szczecinie a Dariuszem Śpiewakiem prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Dariusz Śpiewak Klub Studencki „SZAFKA” klientom wymagającym całodobowej opieki, mającym trudności i poruszaniu się, spełniającym kryteria określone w programie wieloletnim „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” dowożono 7 razy w tygodniu do miejsca zamieszkania gorące posiłki. Posiłki składały się z zupy i drugiego dania.

W 2017 r. z tej formy pomocy:

- miesięcznie korzystało **25** osób;
- liczba dowiezionych posiłków – **8 718**;
- koszt realizacji zadania wyniósł **139 488** zł.

Średni koszt jednego dowożonego gorącego posiłku razem z transportem wyniósł **16** zł.

Propozycje nowych rozwiązań, modyfikacja dotychczasowych działań:

1. W roku 201 r. planowane jest rozszerzenie usługi dla 50 osób, docelowo 2020 r. dla 100 osób.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

5	poprawa dostępu do całodobowej opieki dla przewlekle chorych i osób w podeszłym wieku	<ul style="list-style-type: none"> - liczba miejsc opieki całodobowej, - liczba osób korzystających, - liczba oczekujących na uzyskanie skierowania,
---	---	---

Na terenie Miasta Szczecin w 2017 r. funkcjonowały 2 domy pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych.

	Dom Pomocy Społecznej	2016 r.			2017 r.		
		Liczba miejsc	Liczba osób przebywających w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.	Liczba osób oczekujących na umieszczenie w dps na dzień 31 grudnia 2016 r.	Liczba miejsc	Liczba osób przebywających w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.	Liczba osób oczekujących na umieszczenie w dps na dzień 31 grudnia 2016 r.
	Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta” im. Gen. Boruty Spiechowicza ul. Krucza 17 70-747 Szczecin	241	296	92	241	291	98
	Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta i Pioniera Ziemi Szczecińskiej” ul. Romera 21-29 71-246 Szczecin	251	305	85	251	337	64

Odpłatność Gminy za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej dla osób starszych i przewlekle somatycznie chorych w 2017 r. wyniosła – 9 676 833,22 zł (bez dps ul. Broniewskiego).

Ze względu na niewystarczającą liczbę miejsc w dps funkcjonujących na terenie Szczecina, za zgodą, czasami na ich prośbę, część osób umieszczona była w domach pomocy poza Szczecinem.

Rok	2016 r.		2017 r.		
	Miesiąc	Liczba osób	Koszt utrzymania w zł	Liczba osób	Koszt utrzymania w zł
	1	2	3	4	5
	Styczeń	271	586 677,64	300	630 298,78
	Luty	278	587 716,98	304	729 939,28
	Marzec	280	625 381,27	303	699 792,62
	Kwiecień	288	663 547,57	303	724 281,09

Maj	294	661 570,95	307	705 796,46
Czerwiec	296	699 221,61	303	713 791,77
Lipiec	297	674 347,11	303	692 479,51
Sierpień	298	673 231,58	303	716 060,21
Wrzesień	300	686 893,75	303	703 981,40
Październik	306	684 401,12	307	724 045,70
Listopad	303	671 445,51	303	708 072,68
Grudzień	302	675 534,87	304	705 974,43
Ogółem⁴	x	7 889 969,96	x	8 454 513,93

Liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku i osób somatycznie chorych poza Szczecinem, według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r., - wyniosła 50 osób.

Propozycje nowych rozwiązań, modyfikacja dotychczasowych działań:

1. Zwiększenie liczby miejsc w domach pomocy społecznej dla osób starszych i przewlekle somatycznie chorych na terenie województwa zachodniopomorskiego - o 25 miejsc rocznie.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

6	tworzenie całodobowego monitoringu osób samotnych, przewlekle chorych poprzez rozwiązania telemedycyny	- liczba osób objętych programem monitoringu i możliwością wezwania pomocy medycznej
---	--	--

W ramach realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miasto Szczecin na lata 2015-2020 Obszar II „Solidarność pokoleń, aktywizacja i wspieranie osób starszych” cel operacyjny 2 „Rozszerzenie dostępności do usług opiekuńczych i wspierających dla seniorów” utworzono całodobowy monitoring osób samotnych, przewlekle chorych „Przycisk życia”.

Celem programu jest zapewnienie bezpieczeństwa i ułatwienie wezwania pomocy w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia.

Główni odbiorcy programu to osoby starsze, wymagające opieki osoby drugiej, które mieszkają samotnie.

⁴ Liczba osób w kolumnie 2 i 4 nie sumuje się

Program został uruchomiony pilotażowo dla grupy **50** seniorów, którzy korzystają pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie w formie usług opiekuńczych. Wybór takiej grupy pozwala na dokładny monitoring funkcjonowania systemu i na bieżąco zbierania opinii na jego temat.

Dnia 29 sierpnia 2016 r. została podpisana umowa o świadczenie usług monitoringu między Gminą Miasto Szczecin – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Szczecinie a firmą MobiCare S.A., która to od października w domach wybranych osób montowała urządzenie. Urządzenie jest bardzo proste w obsłudze, pozwala szybko zlokalizować położenie osoby wzywającej pomocy oraz umożliwia kontakt z Centrum opieki.

Najważniejsze cechy urządzenia to dwukierunkowa komunikacja głosowa, która umożliwia wykonanie bezpośredniego połączenia do centrum monitoringu, wezwanie pomocy w sytuacjach kryzysowych, po wciśnięciu przycisku alarmowego wysyłany jest sygnał z prośbą o interwencję, posiada czujnik monitorujący położenie urządzenia, akcelerometr alarmuje w przypadku wykrycia odchylenia od wcześniej ustawionego zakresu lub wykrycia bezruchu.

W każdym kolejnym roku przewiduje się udział w programie kolejnych 50 osób.

Podobne urządzenia od 2015 r. posiadają mieszkańcy 23 mieszkań w Kwartale 23 przy ul. Królowej Jadwigi.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

7	rozwój możliwości oferowania czasowych miejsc całodobowego pobytu dla seniorów (w sytuacjach interwencyjnych i jako wsparcie dla rodzin zapewniających opiekę w miejscu zamieszkania)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba takich miejsc, – liczba osób korzystających,
---	---	--

Na dzień 31 grudnia 2017 r. funkcjonuje 5 miejsc czasowego pobytu:

- 2 miejsca w Domu Pomocy Społecznej ul. Krucza 17;
- 3 miejsca w Domu Pomocy Społecznej ul. Romera 21-29.

wyszczególnienie	liczba wykorzystanych miejsc czasowego pobytu	
	DPS ul. Krucza 17	DPS ul. Romera 21-29

styczeń	0	3
luty	2	1
marzec	2	2
kwiecień	2	2
maj	1	2
czerwiec	1	1
lipiec	2	3
sierpień	1	3
wrzesień	1	2
październik	1	3
listopad	1	3
grudzień	1	1
ogółem	15	26
	41	

Propozycje nowych rozwiązań, modyfikacja dotychczasowych działań:

1. Docelowo utworzenie 12 nowych miejsc czasowego całodobowego pobytu.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Stowarzyszenie „Złoty Wiek”

Zabezpieczenie pobytu wraz z wyżywieniem oraz całodobowa opieką o charakterze interwencyjnym:

- Liczba miejsc – 6;
- Liczba osób, które skorzystały z tej formy – 31;
- źródło finansowania:
 - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie – 21 950,00 zł;
 - osoby korzystające – 13 620,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Stowarzyszenie :”Złoty Wiek”

**Cel operacyjny 3 Poprawa warunków do utrzymania
i rozwoju aktywności własnej seniorów**

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	rozwój usług i świadczeń o ulgowej dostępności dzięki Szczecińskiej Karcie Seniora	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wydanych Kart, – liczba oferowanych usług i dóbr wg dających się wyodrębnić rodzajów i adekwatnych miar.

W 2017 r. wydano 3 549 Szczecińskich Kart Seniora, co stanowi 26% ogółu kart wydanych seniorom w stosunku do poprzednich lat. Liczba seniorów, którym Szczecińskie Karty Seniora na dzień 31.12.2017 r. wyniosła – 13 398. Poniesione wydatki związane z wyrobieniem Szczecińskiej Karty Seniora oraz z udzielanymi zniżkami przez instytucje kultury, obiekty sportowe realizujące program na mocy zawartych porozumień w 2017 r. stanowi szacunkowy koszt ok. 140 000,00 zł.

Propozycje nowych rozwiązań, modyfikacja dotychczasowych działań:

1. Kontynuowanie działań na rzecz pozyskiwania partnerów Programu.
2. Prowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej adresowanej do osób starszych, celem przekazania informacji o korzyściach, jakie niesie posiadanie Szczecińskiej Karty Seniora.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

2	rozwój usług z obszaru edukacji, kultury, rekreacji i wypoczynku dedykowanych seniorom	<ul style="list-style-type: none"> – liczba realizowanych programów, – liczba podmiotów realizujących, – liczba uczestników wg miar adekwatnych do programu,
---	--	---

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

1. Realizacja zadania „Integracja i aktywizacja osób starszych – wsparcie inicjatyw popularyzujących naukę i aktywność intelektualną seniorów na terenie Gminy Miasto Szczecin” – w ramach otwartego konkursu ofert, dotyczącego wsparcia wykonania zadania publicznego w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym przez organizacje pozarządowe.

Liczba uczestników – 1 000 osób.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 90 000,00 zł.

3. Spotkanie szczecińskich seniorów w Filharmonii Szczecińskiej, dotyczące polityki senioralnej Gminy Miasto Szczecin, połączone z koncertem dla seniorów.

Liczba uczestników – 900 osób.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 16 000,00 zł.

Propozycje nowych rozwiązań, modyfikacja dotychczasowych działań:

1. Wspieranie rozwoju systemowych rozwiązań dla organizacji różnych form uczenia się, organizacji czasu wolnego, wsparcie osób starszych w ruchu Uniwersytetów III Wieku.
2. Organizowanie cyklicznych spotkań z seniorami z okazji Dnia Seniora.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Zapewnienie usług edukacyjnych dedykowanych seniorom:

- zajęcia oferowane przez Centrum Edukacji Ogrodniczej w ramach współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku;
- jedna szkoła, 12 uczestników;
- finansowane z budżetu Gminy Miasto Szczecin, budżet jednostki.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Miejski Ośrodek Kultury w Szczecinie

Akademia Aktywnego Seniora aktywizacja, wspieranie i edukacja seniorów, zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez prowadzenie zajęć:

- gimnastycznych;
- tanecznych;
- malarskich;

- ceramicznych;
- tkackich;
- teatralne;
- tenis stołowy;
- chór;
- nauka języków obcych;
- wykłady, spotkania.

Liczba uczestników – 161 osób.

Źródło finansowania:

- Gmina Miasto Szczecin – 40 000,00 zł;
- składki członkowskie – 15 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Kultury w Szczecinie

Dom kultury „Słowianin”

Kreowanie zdrowego stylu życia, podejmowanie działań mających na celu poprawę umiejętności ochrony własnego zdrowia poprzez aktywność fizyczną i umysłową. Umożliwienie ludziom w podeszłym wieku rozwijanie aktywności twórczej i intelektualnej.

1. Wykreowanie mody na zachowania prozdrowotne poprzez:
 - wskazanie atrakcyjnych dla osób w podeszłym wieku wzorców kulturowych;
 - zdefiniowanie alternatyw wobec środków odurzających;
 - dostarczenie informacji o ciekawych i pozytywnych formach spędzania wolnego czasu;
 - propagowanie rozrywki wolnej od używek;
 - kreowanie zdrowego stylu życia;
 - propagowanie profilaktyki zdrowotnej.
2. Tworzenie warunków do rozwijania aktywności twórczej i intelektualnej poprzez:
 - przygotowanie i uczestnictwo w spotkaniach tematycznych prelekcjach, wykładach;
 - rozwijanie kreatywności, aktywizacja i integracja osób starszych poprzez organizowanie zajęć artystycznych;
 - usamodzielnianie, pobudzenie zaradności, wskazanie potencjału rozwojowego w wymiarze społecznym i psychicznym;
 - organizację czasu wolnego poza siedzibą DK „Słowianin”, podnoszenie świadomości kulturowej;
3. Zaspokajanie potrzeb afiliacji ludzi starszych – kształtowanie poczucia wspólnoty.
4. Nawiązanie współpracy z placówkami socjalnymi i ośrodkami zdrowia.

Liczba beneficjentów – 200 osób.

Źródło finansowania:

- Gmina Miasto Szczecin – 20 000,00 zł,
- Środki własne – 10 295,78 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Dom Kultury „Słowianin”

Dom Kultury 13 Muz

I Spotkania Artystyczne Seniorów I edycja.

Poprawa warunków utrzymania i rozwoju aktywności własnej seniorów oraz wzmacnianie roli i miejsca osób starszych w środowisku lokalnym.

Liczba uczestników – 300 osób.

Źródło finansowania – dotacja podmiotowa – 2 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Dom Kultury 13 Muz

Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinie

1. Dyskusyjny Klub Książki – popularyzacja książek i czytelnictwa, integracja i aktywizacja osób starszych, przeciwdziałanie wykluczeniu:
 - liczba spotkań – 70;
 - liczba uczestników – 542;
 - źródło finansowania – budżet MBP.
2. „Henryk Sienkiewicz – życie i twórczość” – pogadanka wraz z prezentacją, przygotowana dla członków osiedlowego Klubu Seniora - popularyzacja książek i czytelnictwa, aktywizacja osób starszych, przeciwdziałanie wykluczeniu:
 - liczba uczestników – 19 osób;
 - źródło finansowania – budżet MBP.
3. Kursy Komputerowe dla seniorów realizowane w filiach 4,5,12,13,28,38,46 – aktywizacja osób starszych, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, nabycie nowych umiejętności:
 - liczba uczestników – 307 osób;
 - źródło finansowania – budżet MBP.
4. Współpraca filii Nr 10 z Klubem seniora – aktywizacja seniorów z dzielnicy Wielgowo:
 - liczba uczestników – 26 osób;

- źródło finansowania – budżet MBP.
- 5. Spotkania Dobrej Książki w Filii Nr 10 – aktywizacja seniorów, mieszkańców dzielnicy Wielgowo:
 - liczba uczestników – 23 osoby;
 - źródło finansowania – budżet MBP.
- 6. „Spotkajmy się przy książce” – aktywizacja seniorów Dziennego Domu Pomocy Społecznej Nr 1:
 - liczba uczestników – 8 osób;
 - źródło finansowania – budżet MBP.
- 7. Teatr – spektakl stolikowy – aktywizacja i wsparcie osób starszych:
 - liczba uczestników – 38 osób;
 - źródło finansowania – budżet MBP.

Źródło: materiał opracowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną

Polski Związek Niewidomych

1. **„Pora na seniora”** – działania zwiększające aktywność zawodową i społeczną seniorów niepełnosprawnych wzrokowo:
Osiągnięte rezultaty:
 - nabycie umiejętności radzenia sobie z problemami wynikającymi z uszkodzenia wzroku i starości;
 - rozwój niezbędnych sprawności, nowych umiejętności i technik działania i zachowania się;
 - podtrzymanie ogólnej i motorycznej sprawności organizmu, zachowanie jak najdłużej najlepszego zdrowia;
 - przywrócenie możliwie najwyższego poziomu samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym;
 - zachowanie jak najdłużej aktywności w życiu społecznym poprzez współorganizowanie i uczestnictwo w imprezach o społecznym charakterze i spotkaniach towarzyskich;
 - poprawa poczucia bezpieczeństwa, podniesienie poziomu świadomości i umiejętności w zakresie dbałości o własne bezpieczeństwo.Liczba uczestników – 50 osób.
Źródło finansowania – Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – 49 230,00 zł.
2. **„Wiecznie młodzi”** - integracja i aktywizacja seniorów niepełnosprawnych wzrokowo.
Cele:
 - poprawa jakości i poziomu życia;
 - zagospodarowanie potencjału wiedzy i doświadczenia;

– zwiększenie aktywności życiowej niepełnosprawnych wzrokowo seniorów.

Liczba uczestników – 360 osób.

Źródło finansowania – Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej Program ASOS – 163 569,10 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Polski Związek Niewidomych

Fundacja Humaum(B)est

1. Skarbczyk Seniora – Ośrodek usług społecznych dla osób 60+. Realizacja form samopomocy oraz ćwiczeń pamięci dla seniorów, organizacja mitingów.

Liczba uczestników – 300 osób.

Źródło finansowania:

- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – 156 289,00 zł;
- Fundacja Humanum (B)Est – 19 450 zł.

2. Warsztaty komputerowe.

3. Skarbczyk Seniora – Wiemy więcej o pieniądzach.

Dwie wycieczki do Centrum Pieniądza NBP w Warszawie oraz warsztaty poświęcone bezpieczeństwu finansowemu emerytów.

Liczba uczestników – 59 osób.

Źródło finansowania – Narodowy Bank Polski – 10 602,00 zł.

4. Integracja i aktywizacja osób starszych – prowadzenie Klubu Seniora.

Aktywizacja osób starszych z 10 dzielnic Szczecina przez udział w 72 imprezach, 3 wycieczkach całodziennych oraz codziennych zajęciach w klubie.

Liczba uczestników – 500 osób.

Źródło finansowania:

- Gmina Miasto Szczecin – 50 000,00 zł;
- Fundacja Humanum(B)est – 5 000,00 zł.

Źródło :materiał opracowany przez Fundację Humanum(B)est; www.humanumbest.pl

Szczeciński Humanistyczny Uniwersytet Seniora

1. Popularyzacja wiedzy z różnych dziedzin nauk humanistycznych i społecznych.
2. Wszechstronna aktywizacja osób starszych: stymulowanie rozwoju osobowego, intelektualnego i fizycznego osób starszych.
3. Upowszechnianie profilaktyki gerontologicznej i podnoszenie jakości życia osób starszych.
4. Budowanie kapitału społecznego oraz kształtowanie społecznego zaufania.
5. Włączanie osób starszych do systemu kształcenia ustawicznego z myślą o potrzebach rynku pracy.
6. Aktywizacja społeczna osób starszych, w tym rozwój wolontariatu i idei samopomocy.
7. Popularyzacja idei solidarności międzypokoleniowej, stwarzanie warunków dla międzypokoleniowej integracji.
8. Zastosowanie koncepcji monitoringu w procesie edukacji młodego pokolenia (korzystanie z potencjału osób starszych w różnych dziedzinach życia).
9. Prowadzenie badań naukowych z udziałem i z inicjatywy osób starszych.
10. Integracja i wzmacnianie sieci Uniwersytetów Trzeciego Wieku w regionie w ramach łąającego Humanistycznego Uniwersytetu Seniora.

Źródło: www.shus.whus.pl

3	oferowanie programów profilaktycznych i promocji zdrowia dedykowanych seniorom	– liczba realizowanych programów, – liczba osób objętych programami,
---	--	---

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

1. Współpraca z Pomorskim Uniwersytetem Medycznym – realizacja projektu „Medyczny Uniwersytet Seniora” – wzmocnienie postaw prozdrowotnych i aktywności społecznej seniorów.
Liczba osób uczestniczących – 100 osób.
Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 26 498,89 zł.
2. Realizacja programu polityki zdrowotnej „Zapobieganie grypie i jej powikłaniom dla osób po 65 roku życia zameldowanych w Szczecinie”.
Cele programu:
 - zwiększenie dostępności do bezpłatnych szczepień wśród osób po 65 roku życia;
 - zwiększenie zainteresowania szczepieniami wśród osób po 65 roku życia.Realizator programu – NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej W. Fabian i Spółka Jawna w Szczecinie.
Liczba uczestników – 8 108 osób.
Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 299 996,00 zł.

Propozycje nowych rozwiązań, modyfikacja dotychczasowych działań:

1. Potrzeba zwiększenia nakładów finansowych ze względu na zwiększone zainteresowanie szczepieniami – wzrost o 10% w stosunku do populacji osób zaszczepionych w ramach programu polityki zdrowotnej „Zapobieganie grypie i jej powikłaniom dla osób po 65 roku życia zameldowanych w Szczecinie.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Komenda Miejska Policji w Szczecinie

„Vademecum seniora” - projekt, którego celem było poprawa poziomu bezpieczeństwa, zmniejszenie liczby ofiar przestępstw w tej grupie wiekowej oraz nauka bezpiecznych zachowań w sytuacji zagrożenia. W ramach działań prowadzono prelekcje dla osób starszych w klubach seniora, świetlicach, radach osiedli, parafiach kościelnych.

Źródło: materiał opracowany przez Komendę Miejską Policji w Szczecinie

wspieranie aktywności w tym zawodowej i samopomocy seniorów w działaniach na rzecz własnego środowiska i innych osób	– liczba realizowanych projektów, – wartość dofinansowania, – liczba osób korzystających z takich inicjatyw, – liczba seniorów zaangażowanych w działania na rzecz innych grup i środowisk,
--	--

Otwarte konkursy ofert w ramach polityki senioralnej ogłoszone przez Prezydenta Miasta Szczecin w 2017 r.:

1. „Integracja i aktywizacja osób starszych” – wsparcie inicjatyw popularyzujących naukę i aktywność intelektualną seniorów na terenie Gminy Miasto Szczecin.
 - liczba uczestników 1 000 osób;
 - źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 90 000,00 zł.
2. Organizacja spotkania szczecińskich seniorów w Filharmonii Szczecińskiej, dotyczące polityki senioralnej Gminy Miasto Szczecin.
 - liczba uczestników – 900 osób;
 - źródło finansowania Gmina Miasto Szczecin – 16 000,00 zł.

Źródło: Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Cel operacyjny 4 - Monitorowanie sytuacji osób III wieku, tworzenie rozwiązań organizacyjnych i prawnych ułatwiających realizację praw osób trzeciego wieku

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	realizacja badań, diagnoz, ocen dostępności i ocen warunków życia seniorów	– liczba sporządzonych diagnoz i raportów odnoszących się do seniorów lub ujmujących ich potrzeby
2	wdrożenia instrumentu rzecznika osób III wieku	– liczba kierowanych do rzecznika wniosków, – liczba podjętych interwencji i inicjatyw na rzecz seniorów
3	Utworzenie Centrum Informacji Senioralnej	– liczba obsługiwanych osób, – liczba i rodzaj oferowanych usług informacyjnych i doradczych
SłowoSenior.pl – „Portal ludzi dojrzałych mających świadomość wpływającego czasu jednocześnie nie umartwiających się życiem” <i>Źródło: www.slowoseniora.pl</i>		
4	wydzielenie w strukturze MOPR zespołu d.s. wsparcia seniorów i pracy socjalnej z klientami III wieku	– liczba pracowników takiego zespołu, – liczba osób obsługiwanych przez zespół, dająca się zidentyfikować – liczba udzielonych świadczeń, usług, interwencji
Cel operacyjny 5 - Wzmacnianie roli i miejsca osób starszych w środowisku lokalnym		
Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	Kontynuacja prac Rady ds. Seniorów	– liczba spotkań – liczba opinii, rekomendacji
1. W dniu 14 sierpnia 2017 r. Prezydent Miasta Szczecin wydał zarządzenie Nr 368/17 w sprawie wyborów do Miejskiej Rady Seniorów w Szczecinie oraz Zarządzenie Nr 369/17 w sprawie powołania Komisji ds. wyboru członków Miejskiej rady seniorów w Szczecinie.		

Do Rady zgłoszono 30 kandydatów.

2. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Szczecin Nr 420/17 z dnia 27.09.2017 r. została powołana Miejska Rada Seniorów w Szczecinie.
3. Pierwsze posiedzenie Rady odbyło się 13 grudnia 2017 r., podczas którego został wybrany Zarząd – Prezydium Rady.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

2	Rozwój wolontariatu osób starszych	– liczba programów i inicjatyw
---	------------------------------------	--------------------------------

Centrum Wolontariatu i Mentoringu Seniorów przy Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego

Seniorzy są wolontariuszami:

- Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie;
- Książnica Pomorska;
- Miejska Biblioteka Publiczna;
- Herbarium Stetinensis

Źródło: cwims.whus.pl

3	Rozwój mentoringu osób starszych	– liczba programów i inicjatyw
---	----------------------------------	--------------------------------

Centrum Wolontariatu i Mentoringu Seniorów – przy Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego

1.3. Obszar III - Przeciwdziałanie dysfunkcjom

W tym Obszarze przyjęto dwa kierunki działania:

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i redukcja skutków.
2. Profilaktyka uzależnień i redukcja skutków.

Kierunek działania III.1. - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i redukcja skutków

Cele operacyjne Strategii w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ustalono jak cele „Miejski Programu Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Szczecinie na lata 2013-2020” przyjętego Uchwałą Nr XXX/870/13 Rady Miasta Szczecin z dnia 27 maja 2013 r.⁵. W działaniach uznanych za szczególnie istotne wykorzystano rekomendacje Interdyscyplinarnego Zespołu zawarte w Programie oraz uwagi i opinie wyrażone podczas zogniskowanych wywiadów grupowych w toku prac nad Strategią.

⁵ Obowiązek przyjęcia programu nakłada ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (jt. Dz. U. z 2005 roku Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), wraz z aktami wykonawczymi

Cel operacyjny 1 – Intensyfikacja działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Szczecinie

Działania		Wskaźniki realizacji działań																					
1	profilaktyka przemocy w rodzinie poprzez wdrażane dla różnych grup programy i warsztaty umiejętności rozwiązywania sporów i konfliktów bez przemocy	– liczba realizowanych programów w tym w ramach innych szkoleń i warsztatów, – liczba osób objętych programami																					
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp.</th> <th>Nazwa i typ programu</th> <th>organizator</th> <th>koszty</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td align="center" colspan="4">Honorowy Patronat Prezydenta Miasta Szczecin i Mecenatów Miasta Szczecin</td> </tr> <tr> <td align="center">1.</td> <td>Kampania społeczna „Biała wstążka” – „W sieci przemocy”</td> <td>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie, Patronat Honorowy Prezydent Miasta Szczecin</td> <td>Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 15 027,12 zł</td> </tr> <tr> <td align="center">2.</td> <td>Cykl szkoleń „Współczesne zagrożenia w szkole”</td> <td>przygotowane przez Wyższą Szkołę Humanistyczną TWP w Szczecinie, Komendę Wojewódzką Policji w Szczecinie oraz Stowarzyszenie Wolontariuszy Da Du</td> <td></td> </tr> <tr> <td align="center">3.</td> <td>Konkurs dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych województwa zachodniopomorskiego „Jak uchronić młodych ludzi przez zagrożeniami w cyberprzestrzeni”</td> <td>Organizowany przez Wyższą Szkołę Humanistyczną TWP w Szczecinie</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				Lp.	Nazwa i typ programu	organizator	koszty	Honorowy Patronat Prezydenta Miasta Szczecin i Mecenatów Miasta Szczecin				1.	Kampania społeczna „Biała wstążka” – „W sieci przemocy”	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie, Patronat Honorowy Prezydent Miasta Szczecin	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 15 027,12 zł	2.	Cykl szkoleń „Współczesne zagrożenia w szkole”	przygotowane przez Wyższą Szkołę Humanistyczną TWP w Szczecinie, Komendę Wojewódzką Policji w Szczecinie oraz Stowarzyszenie Wolontariuszy Da Du		3.	Konkurs dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych województwa zachodniopomorskiego „Jak uchronić młodych ludzi przez zagrożeniami w cyberprzestrzeni”	Organizowany przez Wyższą Szkołę Humanistyczną TWP w Szczecinie	
Lp.	Nazwa i typ programu	organizator	koszty																				
Honorowy Patronat Prezydenta Miasta Szczecin i Mecenatów Miasta Szczecin																							
1.	Kampania społeczna „Biała wstążka” – „W sieci przemocy”	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie, Patronat Honorowy Prezydent Miasta Szczecin	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 15 027,12 zł																				
2.	Cykl szkoleń „Współczesne zagrożenia w szkole”	przygotowane przez Wyższą Szkołę Humanistyczną TWP w Szczecinie, Komendę Wojewódzką Policji w Szczecinie oraz Stowarzyszenie Wolontariuszy Da Du																					
3.	Konkurs dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych województwa zachodniopomorskiego „Jak uchronić młodych ludzi przez zagrożeniami w cyberprzestrzeni”	Organizowany przez Wyższą Szkołę Humanistyczną TWP w Szczecinie																					

Placówki oświatowe			
4.	Opracowanie przez przedszkola i szkoły programu profilaktyki przemocy – 7 programów	Budżet własny placówek	
5.	„Bezpieczna Szkoła”		
6.	„Bezpieczna+”		
7.	„Dziecko też człowiek. STOP przemocy w rodzinie”		
8.	„Chrońmy dzieci”		
9.	„Zdrowo i bezpiecznie staję się wartościowym człowiekiem”		
10.	„Chcemy być bezpieczni”		
11.	„Porozmawiajmy o agresji”		
12.	Zajęcia warsztatowe dot. przeciwdziałania zachowaniom świadczącym o przemocy w ramach warsztatów wychowawczych dla rodziców - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3		
Komenda Miejska Policji			
13.	„Bezpieczna szkoła”		budżet własny jednostki

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin, Komenda Miejska Policji

2	wdrażanie w placówkach oświatowych i wsparcia dziennego programów profilaktyki przemocy	– liczba placówek i podmiotów posiadających dla swoich podopiecznych opracowane i wdrażane programy
---	---	---

Placówki oświatowe

1. Realizacja szkolnego programu wychowawczego i szkolnego programu profilaktyki – wszystkie przedszkola, szkoły i placówki oświatowe.
2. Realizacja programów, przedsięwzięć i kampanii zewnętrznych, stworzone i finansowane przez inne podmioty, a uzupełniających ww. programy wychowawcze i programy profilaktyki w zakresie profilaktyki przemocy.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

3	promocja dobrych praktyk poprzez popularyzację i honorowanie autorów najlepszych programów i wydarzeń profilaktycznych	- liczba dobrych praktyk w bazie, liczba przyznanych wyróżnień i uhonorowań
---	--	---

Przyznano Patronat Honorowy Prezydenta Miasta Szczecin

1. Cykl szkoleń „Współczesne zagrożenia w szkole” - przygotowanych przez Wyższą Szkołę Humanistyczną TWP w Szczecinie, Komendę Wojewódzką Policji w Szczecinie oraz Stowarzyszenie Wolontariuszy Da Du.
2. Konkurs dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych województwa zachodniopomorskiego „Jak uchronić młodych ludzi przez zagrożeniami w cyberprzestrzeni” - Organizowany przez Wyższą Szkołę Humanistyczną TWP w Szczecinie.

Źródło” Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Cel operacyjny 2 – Zwiększenie skuteczności ochrony i wsparcia osób doznających przemocy w rodzinie w Szczecinie

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	zwiększanie udziału przedstawicieli innych niż pomoc społeczna i Policja instytucji w pracach grup roboczych i tworzenia kompleksowych planów pomocy	– skala udziału przedstawicieli poszczególnych sektorów i podmiotów w pracach grup roboczych

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Na podstawie założonych „Niebieskich Kart” w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie powołano grupy robocze, w skład których wchodził między innymi pracownik socjalny, pedagog oraz przedstawiciele Policji, oświaty, Sądu i służby zdrowia.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Praca w grupach roboczych:

- liczba przedstawicieli oświaty biorących udział w pracach grup roboczych – 85 osób;

- liczba spotkań grup roboczych – 161;
- liczba dzieci/uczniów których dotyczyły spotkania grup roboczych – 169.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

2

monitorowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie w tym ich rodzaje i kategorie zgłaszających, poprawa obiegu dokumentów dokumentujących te zjawiska

- liczba Niebieskich Kart wpływających do Przewodniczącego Zespołu i ich pochodzenie
- liczba utworzonych grup roboczych
 - liczba posiedzeń grup
 - liczba zamkniętych Kart

Podmiot zakładający „Niebieskie Karty”	ROK 2016	ROK 2017
	<i>Ilość założonych „Niebieskich Kart”</i>	Ilość założonych „Niebieskich Kart”
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie	89	57
Policja	1 308	1 474 (w tym 247 zdublowanych) 1 474-247=1 227
oświata	27	33
ochrona zdrowia	5	4
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1	1
Łącznie	1 430	1 569 (w tym 247 zdublowanych) 1 569-247= 1322

W 2017 r. grupy robocze:

- liczba grup roboczych – **1 684**;
- prowadziły **1 684** spraw;

<ul style="list-style-type: none"> – odbyło się w sumie 2 420 spotkań grup roboczych; – liczba osób objętych wsparciem grup roboczych – 4 002; – liczba zamkniętych „Niebieskich Kart” – 993. <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i></p>		
3	IZdPPR. MOPR NGO działające na rzecz seniorów	budowa rozwiązań skutecznie ograniczająca stosowanie przemocy wobec osób III wieku
<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</p> <p>„Srebrny telefon dla Seniora”</p> <p>Srebrny Telefon dla Seniora został uruchomiony pod koniec listopada 2014 r. Czynny jest przez całą dobę, a senior, który dzwoni do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie może również uzyskać informację od przedstawicieli innych instytucji. Idea systemu jest taka, aby senior, który dzwoni do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, a ma pytania również do Urzędu Miasta, Zarządu Budynków i Lokali Komunalnych, STBS czy innych instytucji mógł zostać przełączony bezpośrednio do nich. Srebrny Telefon dla Seniora został podłączony do numeru Sekcji Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie. Czynny jest przez całą dobę. Oczywiście poza godzinami pracy instytucji seniorzy nie będą do nich przełączani. System jest w pełni sprawny i funkcjonalny. Aktualnie podłączony został do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Straży Miejskiej, – Policji, – Zarządu Budynków i Lokali Komunalnych, – Szczecińskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, – Biura Obsługi Interesantów Urzędu Miasta, – Szczecińskiego Centrum Świadczeń. <p>System jest otwarty, można w miarę potrzeb go modyfikować i dołączać numery do kolejnych instytucji.</p> <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</i></p>		
4	opracowanie i wdrożenie procedury dotyczącej zapewnienia pomocy osobom starszym doznającym przemocy	– liczba podjętych interwencji

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie w Dziale Interwencji Kryzysowej funkcjonuje całodobowa Sekcja Interwencji Kryzysowej.

Do jej zadań należy:

- prowadzenie całodobowego punktu konsultacyjno – informacyjnego z telefonem interwencyjnym nr 192 89;
- prowadzenie hostelu dla osób doznających przemocy w rodzinie;
- udzielanie pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy lub będącym w kryzysie;
- inicjowanie i podejmowanie interwencji oraz koordynacja działań związanych z podjętą interwencją;
- interwencja kryzysowa w traumatycznych sytuacjach.

Liczba interwencji – **598**.

W Sekcji Interwencji Kryzysowej funkcjonuje **Srebrny Telefon dla Seniora**, który jest czynny przez całą dobę. Idea systemu jest taka, aby senior, który dzwoni do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, a ma pytania również do Urzędu Miasta, Zarządu Budynków i Lokali Komunalnych, STBS czy innych instytucji, mógł zostać przełączony bezpośrednio do nich.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Komenda Miejska Policji w Szczecinie

Liczba seniorów, na rzecz których wdrożono procedurę Niebieskiej Karty, doświadczających przemocy rodzinie – **124** w tym 103 kobiety i 21 mężczyzn.

Źródło: materiał opracowany przez komendę Miejską Policji w Szczecinie

Cel operacyjny 3 - Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w Szczecinie

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	łączenie oddziaływań wobec stosujących przemoc w rodzinie z dziećmi w ramach procedury Niebieskiej Karty z oddziaływaniami na podstawie innych ustaw (np. na podstawie Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, Ustawy o ochronie praw lokatorów)	– liczba opracowanych zaleceń i procedur współdziałania (np. z asystentem rodziny, kuratorem sądowym wraz z ich krótkim zakresem)

Komenda Miejska Policji w Szczecinie

- liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie – 1 087;
- liczba zatrzymanych sprawców przemocy w rodzinie – 65;
- liczba sprawców przemocy doprowadzonych do wytrzeźwienia – 652 (w tym 50 kobiet i 602 mężczyzn);
- liczba wszczętych postępowań przygotowawczych z art. 207 kk – 194.

Źródło: materiał opracowany przez Komendę Miejską Policji w Szczecinie

2	zwiększanie liczby środków stosowanych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie polegających na zobowiązaniach prawnych do określonych postępowań bądź wydawanych ograniczeń i zakazów	<ul style="list-style-type: none">– liczba skierowań do programów edukacyjno-korekcyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,– liczba osób które ukończyły programy,<ul style="list-style-type: none">– liczba wydanych zakazów i nakazów na rozmaitych etapach postępowania z wyszczególnieniem ich rodzajów
---	---	---

Program korekcyjno-edukacyjny:

Cele programu;

1. Zaprzestanie stosowania przemocy przez uczestników programu.
2. Uzyskanie przez osoby stosujące przemoc świadomości własnych zachowań wobec najbliższych im osób.
3. Nauka umiejętnego rozwiązywania konfliktów bez użycia agresji i nabycie zdolności konstruktywnego wyrażania uczuć.
4. Promocja pozytywnych postaw oraz poczucia odpowiedzialności za własne czyny.
5. Kształtowanie pozytywnych postaw rodzicielskich i umiejętności wychowawczych.

Program był realizowany w dwóch edycjach:

I edycja:

Realizowana była w okresie od 16.03.2017 r. do 31.05.2017 r.

- do programu zakwalifikowano **20** osób (mężczyzn);
- do programu przystąpiło **16** osób (mężczyzn);
- program ukończyło **12** osób.

II edycja:

Realizowana była w okresie od wrzesień – grudzień 2017 r.:

- do programu zakwalifikowano **14** osób (mężczyzn);
- do programu przystąpiło **13** osób (mężczyzn);
- program ukończyło **9** osób.

Pogłębiony program dla osób stosujących przemoc w rodzinie:

Cele programu:

1. Wzmocnienie umiejętności zastępowania zachowań przemocowych zachowaniami nieprzemocowymi.
2. Praca nad umiejętnościami rozpoznawania potrzeb własnych i osób najbliższych.
3. Kontynuowanie - nauka umiejętnego rozwiązywania konfliktów bez użycia agresji oraz praca pogłębiona nad kontrolowaniem i konstruktywnym wyrażaniem emocji.
4. Praca nad pogłębianiem zmian postaw wobec siebie i innych oraz brania odpowiedzialności za własne czyny i decyzje.
5. Pogłębiona praca nad kształtowaniem pozytywnych postaw rodzicielskich i umiejętności wychowawczych.

Program był realizowany w dwóch edycjach:

I edycja:

Realizowana była w okresie od 16.03.2017 r. do 31.05.2017 r.

- do programu zakwalifikowano **20** osób (mężczyzn);
- do programu przystąpiło **16** osób (mężczyzn);
- program ukończyło **12** osób.

II edycja:

Realizowana była w okresie od wrzesień – grudzień 2017 r.:

- do programu zakwalifikowano **14** osób (mężczyzn);
- do programu przystąpiło **13** osób (mężczyzn);
- program ukończyło **9** osób.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Cel operacyjny 4 - Zwiększenie poziomu kompetencji oddziaływań przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i skuteczności świadczonych usług na terenie Szczecina

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	tworzenie dostępnej dla realizatorów i osób wymagających wsparcia bazy danych o podmiotach realizujących konkretne usługi ich rodzaje, warunki ich uzyskania, miejscu i czasie ich świadczenia, zasięgu oferowania (np. w skali Miasta, rejonu MOPR, grupy adresatów np. niepełnosprawni itp.)	<ul style="list-style-type: none"> - liczba podmiotów figurujących w bazie, - katalog świadczonych konkretnych usług i ich skala ilościowa, <ul style="list-style-type: none"> - liczba obsługiwanych osób z adekwatną do realizowanych usług miarą ich realizacji
2	poprawa współdziałania międzysektorowego w działaniach na rzecz osób doznających przemocy	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wypracowanych procedur współdziałania między podmiotami z różnych sektorów w tym dotyczących zasad i ustaleń dot. przepływu informacji - liczba grup z udziałem innych niż policja i pomoc społeczna przedstawicieli

Na podstawie założonych „Niebieskich Kart” w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie powołano grupy robocze, w skład których wchodziły między innymi pracownik socjalny, pedagog oraz przedstawiciele Policji, oświaty, Sądu i służby zdrowia.

W 2017 r. grupy robocze:

- liczba grup roboczych – **1 684**;
- prowadziły **1 684** spraw;
- odbyło się w sumie **2 420** spotkań grup roboczych;
- liczba osób objętych wsparciem grup roboczych – **4 002**;
- liczba zamkniętych „Niebieskich Kart” – **993**.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

3	wydzielanie w strukturze MOPR osób i zespołów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób w takim zespole, – liczba osób i środowisk objętych aktywnością zespołu
4	podnoszenie kompetencji podmiotów i osób realizujących zadania z zakresu przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zorganizowanych szkoleń, – liczba uczestników ze wskazaniem sektora i podmiotu, który reprezentują
<p><u>Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin</u></p> <p>1. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli oświaty w zakresie realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez organizację szkoleń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szkolenia rady pedagogicznej dot. Niebieskich Kart, systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, podejmowanie działań interwencyjnych <ul style="list-style-type: none"> • liczba placówek – 17; • liczba przeszkolonych nauczycieli – 669; – szkolenia rady pedagogicznej „Prawne aspekty przemocy i agresji w szkole. Nauczyciel jako funkcjonariusz publiczny”: <ul style="list-style-type: none"> • liczba placówek – 1; • liczba uczestników – 30 osób; – konferencja „Oświata i medycyna bliżej dziecka”: <ul style="list-style-type: none"> • liczba placówek – 1; • liczba uczestników 150 osób. – szkolenie „Chrońmy dzieci – profilaktyka przemocy”: <ul style="list-style-type: none"> • liczba placówek – 1; • liczba uczestników – 50 osób; – szkolenie rady pedagogicznej „Jak budować konstruktywne relacje z rodzicami?”: <ul style="list-style-type: none"> • liczba placówek – 1; • liczba uczestników – 11 osób. <p>2. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli oświaty w zakresie realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniach, konferencjach organizowanych przez inne podmioty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Wspólnie wspieramy rodziców”: <ul style="list-style-type: none"> • liczba uczestników – 27 osób; 		

- „W sieci przemocy”
 - liczba uczestników – 11 osób;
- „Wybrane aspekty samobójstw dzieci i młodzieży”:
 - liczba uczestników – 8 osób;
- „Asystent dziecka pokrzywdzonego przestępstwem – aspekty psychologiczne i prawne pomocy dzieciom – ofiarom przestępstw”:
 - liczba uczestników – 2 osoby;
- szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy, interwencji kryzysowej, profilaktyki, terapii rodzin w kryzysie:
 - liczba uczestników – 719 osób.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Komenda Miejska Policji w Szczecinie

1. W 2017 r. w ramach programu profilaktycznego „Bezpieczna szkoła” realizowano spotkania z pedagogami i pracownikami oświaty pod kątem obowiązujących przepisów prawnych oraz rozpoznawania przemocy, właściwego na nią reagowania.
2. Szkolenia dla funkcjonariuszy policji – policjanci z Ognisk patrolowo-interwencyjnych, dzielnicowych oraz funkcjonariuszy wydziałów dochodzeniowo-śledczych z zakresu przepisów prawnych dot. przemocy, rozpoznawania przemocy oraz właściwego na nią reagowania.
3. Akcja profilaktyczna „Mój przyjaciel Miś”, której celem było zminimalizowanie trudnej sytuacji dzieci, które doświadczają lub są świadkami przemocy. Misie były przekazywane dzieciom podczas interwencji domowej lub podczas kontaktu z policjantem w sytuacji niewłaściwie sprawowanej opieki przez opiekunów prawnych.
4. „Vademecum seniora” - projekt, którego celem było poprawa poziomu bezpieczeństwa, zmniejszenie liczby ofiar przestępstw w tej grupie wiekowej oraz nauka bezpiecznych zachowań w sytuacji zagrożenia. W ramach działań prowadzono prelekcje dla osób starszych w klubach seniora, świetlicach, radach osiedli, parafiach kościelnych.

Źródło: materiał opracowany przez Komendę Miejską Policji w Szczecinie

Kierunek działania III.2. - Profilaktyka uzależnień i redukcja skutków

Zgodnie z wymogami ustawowymi na okresy roczne w drodze uchwał Rady Miasta przyjmowane są Gminne Programy Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zapobiegania Narkomanii⁶. W wieloletniej perspektywie strategicznej za szczególnie istotne, wykraczające poza roczny horyzont planowania, uznano poniższe cele i działania. W każdym z IV obszarów realizacji Strategii dostrzegany jest istotny związek trudnych sytuacji życiowych wielu poszczególnych klientów z problemem uzależnienia. Dlatego obok działań ujętych w poniższym zestawieniu działania wobec osób z problemem uzależnień obecne są także w opracowaniach dotyczących przewyciężania ubóstwa i bezrobocia, zapobiegania bezdomności, wspierania rodzin z trudnościami opiekuńczymi i rozwoju pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

⁶ Obowiązek przyjęcia programu nakłada ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jt. Dz. U. z 2012 roku, poz. 1356, z późn. zm.), wraz z aktami wykonawczymi; oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (jt. Dz. U. z 2012 roku, poz. 124 z późn. zm.), wraz z aktami wykonawczymi

Cel operacyjny 1 – Profilaktyka ze szczególnym uwzględnieniem dzieci młodzieży i nowych zagrożeń z obszaru uzależnień

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	programy profilaktyki realizowane dla dzieci i młodzieży w podmiotach oświaty, placówkach wsparcia dziennego, instytucjach kultury i w innych formach z uwzględnieniem współczesnych zagrożeń (uzależnienia w cyberprzestrzeni, dopalacze)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj podmiotów realizujących takie programy; – liczba osób objęta takimi programami

Lp.	Działania	Realizatorzy	Liczba uczestników
	Program Fundacji Prawobrzeże „Zależni Nie Zależni”	szkoły i placówki oświatowe	116 uczniów
	„Profilaktyki” Akcji Humanitarnej Życie o w Szczecinie		658 uczniów
	Prelekcje przedstawicieli Policji i Straży Miejskiej dotyczące uzależnieniom i odpowiedzialności karnej		1 481 uczniów
	„Z wiedzą mi po drodze w dorosłość” program edukacyjno-profilaktyczny Stowarzyszenia „DADU”		230 uczniów
	„Falochron” program profilaktyki i wczesnych zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży		943 uczniów
	„Przedszkole bez nałogów”		49 dzieci
	„Nie pal przy mnie proszę” program edukacji antynikotynowej		2 473 uczniów

	Programu profilaktycznej dotyczące bezpieczeństwa w sieci internetowej: „Cybernauci” „Stop cyberprzestrzeni” Cyberdżungla” „Cyfrowobezpieczni” „Bezpieczny w sieci” „Dziecko w świecie wirtualnym” „3...2...1.Internet”		11 281 uczniów
	Zachowaj trzeźwy umysł	szkoły i placówki oświatowe	2 870 uczniów
	„Antyramy”		90 uczniów
	Niebieski wieloryb – ochrona prywatności i zagrożenia dotyczące gier i portali społecznościowych		1 250 uczniów
	„Zagrożenia płynące z używania substancji psychoaktywnych”		157 uczniów
	„Co z tymi narkotykami?” warsztaty z zakresu profilaktyki selektywnej dla uczniów, rodziców i nauczycieli		227 uczniów
	„Narkotekom i dopalaczom mówimy – nie!”		2 417 uczniów
	„Uzależnieniom behawioralnym mówię stop”		120 uczniów
	„Bezpieczne Dziecko – Bezpieczne Przedszkole”		300 dzieci
	„Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”		1 657 uczniów
	Inne programy profilaktyki uzależnień/bezpieczeństwa		1 752 uczniów
	Edukacja rodziców (po diagnozie dzieci) dot. uświadomienia zagrożeń wynikających z korzystania z	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3	832 uczestników

	komputera, komórki		
	Spotkanie czytelnicze „Cyfrowy świat – jak to działa” Edukacja dzieci i młodzieży dotycząca Internetu oraz przedstawienie zasad bezpiecznego korzystania z sieci	Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinie	44 uczestników
	Cykl spotkań „Bezpieczeństwo w Internecie. Wspomaganie rodziców w zapewnieniu bezpieczeństwa dzieci w Internecie. Nauka odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z Internetu		168 uczestników
	Internet dla dzieci – różnorodne zajęcia w tym Tydzień z Internetem. Edukacja dzieci i młodzieży dotycząca Internetu i zasad bezpiecznego korzystania. Przyswojenie przez dzieci zasad bezpiecznego korzystania z Internetu		69 uczestników
	Wykonanie 4 tematycznych „Eksperymentalnych Placów Zabaw” połączonych z warsztatami, celem wyrównanie szans w dostępie do oferty kulturalnej Miasta dzieciom i młodzieży pochodzących z rodzin o różnym statusie społecznym i materialnym. Profilaktyka uzależnień polegała przede wszystkim na wskazaniu dzieciom i ich opiekunom kulturalnej alternatywy na spędzanie czasu wolnego. W czasie zajęć	Dom kultury „13 MUZ”	5 000 uczestników

	stosowane były techniki artterapii.		
	Realizacja programu warsztatów „Podłączeni od i do sieci...”	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 4	25 klas
	„Cyfrowy świat, jak to działa” Edukacja dzieci i młodzieży dotycząca Internetu oraz przedstawienie zasad bezpiecznego korzystania z sieci	Miejska Biblioteka Publiczna	44 dzieci
	Cykl spotkań „Bezpieczeństwo w Internecie” – wspomaganie rodziców w zapewnieniu bezpieczeństwa dzieci w Internecie, nauka odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z Internetu		168 dzieci
	Internet dla dzieci – edukacja dzieci i młodzieży dotycząca Internetu i zasad bezpiecznego korzystania		69 dzieci
	„Dziecięce Pogotowie Lekcyjne” Zakładane cele: – podwyższenie wieku inicjacji, obniżenie ilości okazjonalnych konsumentów pijących ryzykownie i szkodliwie; – popularyzowanie abstynencji wśród dzieci i ich rodzin; – promowanie nowatorskich metod (programów) przeciwdziałania alkoholizmowi; – aktywizacja rodziców/opiekunów do działań na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi oraz negatywnym skutkom nadużywania alkoholu;	Dom Kultury „Słowianin”	20 uczestników

	– ograniczenie szkód społecznych wynikających z nadużywania alkoholu, zespołu zależności alkoholowej i innych środków psychoaktywnych		
	Rozszerzenie bezpłatnej oferty profilaktycznej dla mieszkańców Szczecina poprzez szeroki udział organizacji pozarządowych, placówek kulturalnych i oświatowych oraz Powiatowej Stacji Sanitarnio-Epidemiologicznej	<p>1.</p> <p>Organizacja działań profilaktycznych (w szczególności zajęć edukacyjnych, kulturalno-oświatowych i sportowych) dla mieszkańców Szczecina jako formy zagospodarowania czasu wolnego, alternatywy wobec nudy i stosowania substancji psychoaktywnych</p> <p>Realizatorzy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Związek harcerstwa Polskiego Chorągwi Zachodniopomorskiej Hufiec Szczecin Dąbie. 2. Fundacja Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej „Prawobrzeże”. 3. Osiedlowy Klub Sportowy „Świt” Szczecin Skolwin. 4. Katolickie Stowarzyszenie „Civita Christiana”. 5. Stowarzyszenie „Zrozumieć”. 6. Klub Sportowy Akademia Piłkarska Hutnik Szczecin. 7. Akademia basketu King „Wilki Morskie”. 8. Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej. 9. Bokserski Klub Sportowy „Skorpion” <p>2.</p> <p>Profilaktyka selektywna prowadzona na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych – osób, które cechuje wysoka ekspozycja na czynniki ryzyka w doniesieniu do problemu alkoholowego.</p> <p>Realizatorzy:</p>	Zadanie 1 – 2 401 uczestników
	Podniesienie poziomu wiedzy na temat działania i szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych		Zadanie 2 – 409 dzieci, 24 rodziców
	Poszerzenie wspierania dotychczas dostępnej oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych		Zadanie 3 – 9 752 uczestników
	Uatrakcyjnienie i uzupełnienie oferty zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży – adekwatnie do zainteresowań odbiorców		Zadanie 4 – 9 055 uczestników
	Popularyzowanie abstynencji wśród dzieci, młodzieży i dorosłych		Zadanie 5 -308 uczestników
	Korygowanie ryzykownych zachowań w środowisku rodzinnym i rówieśniczym		
	Promowanie nowatorskich form przeciwdziałania alkoholizmowi		
	Aktywizacja rodziców do działań na		

<p>rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi oraz negatywnym skutkom nadużywania substancji psychoaktywnych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”. 2. Fundacja Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej „Prawobrzeże”. 3. Zachodniopomorski Oddział Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” 	
<p>Podniesienie kompetencji społecznych wśród dzieci i młodzieży poprzez naukę umiejętności wyznaczania celów w życiu oraz poznanie własnych predyspozycji, redukcję poziomu stresu, naukę panowania nad własnymi reakcjami, podniesienie samooceny, wzrost wiary we własne możliwości i umiejętności, rozbudzanie zainteresowań, wzrost poziomu wiedzy na temat bezpiecznych zachowań seksualnych, poprawę relacji w środowisku rówieśniczym i rodzinnym</p>	<p>3.</p> <p>Profilaktyka uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych realizowana w instytucjach kultury.</p> <p>Realizatorzy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Miejski Ośrodek Kultury w Szczecinie. 2. Dom Kultury „Słowianin”. 3. Dom Kultury „13 MUZ”. 4. Dok Kultury „Klub Słowianin” <p>4.</p> <p>Profilaktyka uzależnień wśród dzieci, młodzieży i dorosłych – zadanie realizowane poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział szczecińskich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych pn. „Nie zażywam to wygrywam”. <p>Realizator: Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna</p> <ul style="list-style-type: none"> – konkurs wiedzy adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych pn. „Olimpiada wiedzy o HIV/AIDS <p>Realizator: Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Wakacje z pasją” <p>Realizator: Szczeciński Oddział Akcji Humanitarnej „Życie”;</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> – Przeprowadzenie w okresie świąteczno-noworocznym kampanii społecznej polegającej na przygotowaniu i wyświetleniu w pojazdach komunikacji miejskiej spotów edukacyjnych promujących życie wolne od uzależnień – Nowy Rok bez uzależnień <ul style="list-style-type: none"> – Realizator: <ul style="list-style-type: none"> – Fundacja Programów Społecznych „Aria”. <p style="text-align: center;">5.</p> <p>Prowadzenie szkoleń z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, jako edukacja i informacja dla uczniów szkół licealnych, ich nauczycieli oraz rodziców.</p> <p style="text-align: center;">Realizator: Stowarzyszenie Wolontariuszy „DA DU”</p>	
--	--	---	--

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych i Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

2	promocja zdrowego i trzeźwego macierzyństwa jako eliminacja zagrożenia FAS i innych zaburzeń wynikających z używania alkoholu i środków odurzających	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wydarzeń, kampanii promujących – liczba edycji, – inne określenie skali wg adekwatnych miar
---	--	--

Lp.	Działania	Zadanie i ich realizacja
1.	Zwiększenie dostępności i rozszerzenie oferty działań profilaktycznych, specjalistycznego wsparcia dla mieszkańców Szczecina – rodzin oraz dzieci zagrożonych i dotkniętych Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS)	<p>Konferencja „Kształtowanie przywiązania w świetle profilaktyki” Realizator: Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”.</p> <p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – profilaktyka uzależnienia od alkoholu w środowisku akademickim; – promowanie abstynencji w czasie ciąży; – działania zapobiegające skutkom uzależnienia w obszarze kształtowania przywiązania w relacji matka-dziecko; – porady specjalistów w Profilaktycznych Punktach Konsultacyjnych;

		<ul style="list-style-type: none"> - zainspirowanie uczestników konferencji do podejmowania nowych działań na rzecz profilaktyki uzależnień i wypracowania skutecznych sposobów pomocy kobietom uzależnionym oraz ich dzieciom. <p>Liczba uczestników – 200 osób. Źródło finansowania – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii</p>
2.	<p>Podniesienie poziomu wiedzy kadry zajmującej się pracą z dziećmi z syndromem FAS/FASD i ich rodzinami oraz społeczności lokalnej</p>	<p>Profilaktyka i wsparcie na rzecz rodzin zagrożonych i dotkniętych Płodowym Zespołem Alkoholowym. Realizator – Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc” Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficjenci uzyskali wsparcie w zakresie Płodowego Zespołu Alkoholowego poprzez diagnozę, poradnictwo i konsultacje; - uczestników wyposażono w odpowiednią wiedzę dotyczącą rozumienia zachowań i możliwości udzielenia pomocy dziecku zagrożonemu syndromem FAS/FASD i jego rodzinie oraz podstawową wiedzę z zakresu profilaktyki FAS; - wsparcie w pełnieniu funkcji rodzicielskiej oraz w podstawową wiedzę w zakresie skutków spożywania alkoholu w czasie ciąży; - poprzez uczestnictwo w grupie terapeutycznej beneficjentom udzielono pomocy w prawidłowym funkcjonowaniu systemu rodzinnego i przekazano wiedzę z zakresu pracy z dzieckiem FASD; - kobiety w ciąży otrzymały informację o szkodliwym wpływie alkoholu na płód; - młodzież z 24 szkół ponadpodstawowych uzyskała wiedzę na temat szkodliwości pożywania alkoholu przez kobiety w ciąży poprzez uczestnictwo w konkursie plastycznym oraz

		<p>obejrzeniu wystawy profilaktycznej;</p> <ul style="list-style-type: none"> – poprzez udział w zespołach dignistyczno-konsultacyjnych i superwizjach uczestnicy projektu podnieśli swoją i umiejętności w zakresie pomocy dziecku FAS/FASD i jego rodzinie. <p>Liczba beneficjentów – 719 osób. Źródło finansowania - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii</p>
3.	Prowadzenie profilaktyki spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży jako działania minimalizujące pojawienie się FAS wśród nowonarodzonych dzieci	

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”

Wsparcie dzieci zagrożonych i dotkniętych Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS) i ich rodzin oraz profilaktyka spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży:

- wsparcie w prawidłowym rozwoju dzieci zagrożonych syndromem FAS poprzez uzyskanie diagnozy odnoszącej się do dzieci zagrożonych zaburzeniami wskutek spożywania alkoholu przez ich matki w ciąży oraz poprzez pomoc terapeutyczną skierowaną do dzieci FAS/FASD i ich rodzin;
- minimalizowanie skutków w/w zaburzeń u osób nimi dotkniętymi oraz opiekunów prawnych, rodzin biologicznych, rodzin zastępczych, adopcyjnych;
- udzielanie pomocy terapeutycznej opiekunom/rodzicom dzieci z syndromem FAS/FASD;
- rozszerzenie dotychczasowej oferty diagnostycznej i terapeutycznej dla dzieci z FAS i ich rodzin;
- podniesienie poziomu wiedzy kadry zajmującej się pracą z dziećmi z syndromem FAS/FASD i ich rodzinami oraz społeczności lokalnej;
- profilaktyka spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży jako działania minimalizujące pojawienie się FAS wśród nowo narodzonych dzieci.

Liczba beneficjentów – 719 osób.

Poniesione wydatki: dotacja Gminy Miasto Szczecin, środki własne – 114 780,11 zł.

<i>Źródło: materiał opracowany przez Zachodniopomorską Fundację Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”</i>		
3	upowszechnianie i honorowanie udanych programów i wydarzeń profilaktyki uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wydarzeń zgłoszonych do oceny, – liczba i rodzaj przyznanych wyróżnień i rekomendacji
Cel operacyjny 2 - Dostosowanie infrastruktury i pakietu usług dla osób uzależnionych do zdiagnozowanych potrzeb i nowych zjawisk w obszarze uzależnień		
Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	zabieganie o utworzenie w strukturze służby zdrowia specjalistycznego oddziału detoksykacji dla osób uzależnionych	<ul style="list-style-type: none"> – utworzenie takiego oddziału, <ul style="list-style-type: none"> – liczba miejsc, – liczba osób korzystających z informacji o rodzaju uzależnień i kategorii pacjenta
2	rozszerzenie możliwości terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z problemem uzależnień, w tym behawioralnych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba podmiotów realizujących określone usługi terapeutyczne, – liczba obsługiwanych osób z informacją o ich rodzaju
<u>Wydział Oświaty Urzędu Miasta</u>		
Realizacja usług terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z problemami uzależnień:		
1. Usługi terapeutyczne dla dzieci i młodzieży z problemami uzależnień od narkotyków:		
<ul style="list-style-type: none"> – liczba poradni – 1; – liczba uczniów – 2. 		
2. Usługi terapeutyczne dla dzieci i młodzieży z problemem uzależnień behawioralnych:		
<ul style="list-style-type: none"> – liczba poradni – 1; – liczba uczniów – 3. 		

3. Sesje terapeutyczne dla młodzieży z problemem alkoholowym:
 - liczba poradni – 2;
 - liczba uczniów – 30.
4. Terapia rodzinna dla dzieci i młodzieży z problemem alkoholowym:
 - liczba poradni – 1;
 - liczba rodzin – 3.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 4

Realizacja usług terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z problemami uzależnień:

- psychoterapia dzieci – 20 dzieci;
- terapia rodzinna – 3 rodziny.
-

Źródło: materiał opracowany przez poradnię psychologiczno-Pedagogiczną Nr 4 w Szczecinie

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Działania	Realizacja zadań
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat uzależnień i współuzależnienia. 2. Pogłębienie i utrwalenie zmian w zakresie funkcjonowania osób uzależnionych, jakie zaszły w czasie trwania podstawowego etapu terapii. 3. Budowanie umiejętności konstruktywnego wzajemnego wsparcia wśród osób uzależnionych od alkoholu. 4. Zwiększenie efektywności funkcjonowania osób uzależnionych. 5. Poszerzenie wglądu i rozumienia siebie w zakresie swoich potrzeb, emocji, motywacji podejmowanych działań. 	<p style="text-align: center;">Zadanie 1.</p> <p>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych</p> <p>Realizatorzy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia profilaktyczno-Społeczna 2. Specjalistyczny Zakład opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii uzależnień od Alkoholu w Szczecinie 3. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdroje” <p>Zakresu usług:</p> <ul style="list-style-type: none"> – konsultacje specjalistów;

<ol style="list-style-type: none"> 6. Poszerzenie wiedzy i własnych umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej i zachowań agresywnych. 7. Zwiększenie umiejętności radzenia sobie z poczuciem winy, wstydem. 8. Pogłębienie poczucia skuteczności i pewności siebie. 9. Poprawa jakości życia osób uzależnionych od alkoholu we wszystkich obszarach funkcjonowania tj. rodzinnego, zawodowego, społecznego, prawnego, duchowego. 10. Zmniejszenie ilości powrotu do zachowań nałogowych. 11. Poprawa jakości życia, zmniejszenie szkód i strat związanych z życiem z osobą uzależnioną od alkoholu. 12. Organizacja czasu wolnego dla trzeźwych i trzeźwiejących alkoholików oraz ich rodzin. 13. Zapewnienie zajęć terapeutycznych osobom po podstawowej terapii uzależnień. 14. Propagowanie misji ruchów samopomocowych. 15. Aktywizacja społeczna osób zainteresowanych ofertą i działalnością klubu abstynenta. 	<ul style="list-style-type: none"> – terapię, warsztaty psychoedukacyjne dla osób uzależnionych od alkoholu, w trym absolwentów programu podstawowej terapii uzależnień od alkoholu; – grupy wsparcia, warsztaty psychoedukacyjne dla osób współuzależnionych; – psychoterapie dla Dorosłych dzieci Alkoholików; – program dla osób eksperymentujących z alkoholem. <p>Liczba uczestników – 177. Źródło finansowania - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017. Koszt realizacji działania – 150 000,00 zł.</p> <p style="text-align: center;">Zadanie 2</p> <p>Zapewnienie dostęp do bezpłatnej terapii uzależnienia i współuzależnienia. Realizator: Specjalistyczny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek terapii Uzależnień od Alkoholu w Szczecinie. Zakres usług:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ofertę ponadstandardową dla osób uzależnionych poprzez między innymi treningiem rozwoju osobistego i kompetencji; – ofertę ponadstandardową dla osób współuzależnionych o Dorosłych dzieci Alkoholików poprzez między innymi trening rozwoju osobistego i kompetencji społecznych. <p>Liczba uczestników – 875. Źródło finansowania - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017. Koszt realizacji działania – 150 000,00 zł.</p>
--	--

		<p style="text-align: center;">Zadanie 3</p> <p>Udzielanie wsparcia środowiskom abstynenckim poprzez prowadzenie klubu abstynenta na terenie Gminy Miasto Szczecin.</p> <p>Realizatorzy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szczecińskie Stowarzyszenie Abstynentów „AGORA-303”. 2. Stowarzyszenie Życia w Trzeźwości Klub Abstynenta „Delta”. 3. Fundacja Programów Społecznych „Aria”. 4. Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”. <p>Zakres usług:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stworzono warunki do działania grup samopomocowych osób uzależnionych (mityngi AA), współuzależnionych (Al.-Anon) oraz dla dzieci i młodzieży (A;-Ateen); – prowadzono dyżury telefoniczne oraz udzielano informacji na miejscu; – przeprowadzono warsztaty terapeutyczne indywidualne i grupowe; – przeprowadzono cykl spotkań abstynenckich; – konsultacje telefoniczne w ramach pierwszego kontaktu; – spotkania informacyjno-edukacyjne dla nowoprzybyłych oraz ich rodzin z problemem alkoholowym; – punkt porad prawnych; – spotkania klubowo-świąteczne. <p>Liczba uczestników – 7 246.</p> <p>Źródło finansowania - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.</p> <p>Koszt realizacji działania – 170 000,00 zł.</p> <p style="text-align: center;">Zadanie 4</p> <p>Dofinansowanie wyjazdu członków Parafii Rzymskokatolickiej</p>
--	--	--

		<p>pw. Opatrzności Bożej w Szczecinie na XXV Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe Licheń – 2017.</p> <p>Realizator: Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej.</p> <p>Zrealizowano działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzono zajęcia i wykłady związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych; – przeprowadzono porady i rozmowy indywidualne oraz konsultacje dotyczące profilaktyki uzależnień; – realizatorami było doświadczeni terapeuci, psychologowie i kapłani; – poprawiono komunikację w rodzinach z problemem alkoholowym, uczestniczących w spotkaniach. <p>Liczba uczestników – 54 osoby.</p> <p>Źródło finansowania - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.</p> <p>Koszt realizacji działania – 9 612,00 zł.</p> <p style="text-align: center;">Zadanie 5</p> <p>Dofinansowanie wyjazdu osób uzależnionych od wszelkich środków psychoaktywnych ich rodzin na „Spotkania wspólnotowe dla trzeźwiejących alkoholików, ludzi pijących szkodliwie i ryzykownie i ich rodzin w Rokicie”.</p> <p>Realizator: Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej</p> <p>Zrealizowano działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podwyższono wiedzę na temat mechanizmów rządzących psychiką, radzeniem sobie z uczuciami, emocjami oraz problemami życiowymi; – podniesiono poziom wiedzy na temat uzależnień i sposobów radzenia sobie z nawrotami;
--	--	---

- zwiększono liczbę osób utrzymujących abstynencję;
- ograniczono przemoc fizyczną i psychiczną;
- wzrosła kultura współżycia, wzajemna pomoc w codziennym życiu;
- podwyższono nawyki higieniczne i zdrowotne.

Liczba uczestników – 45 osób.

Źródło finansowania – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.

Koszt realizacji działania – 8 350,00 zł.

Zadanie 6

Dofinansowano 52 audycje „Jestem Alkoholikiem”, emitowanych na antenie Radia Plus Szczecin.

Realizator:

Radio Plus Szczecin

Zrealizowano działania:

- wyemitowano 52 audycje radiowe dotyczące uzależnień od alkoholu, których gośćmi były osoby zajmujące się zagadnieniami związanymi z profilaktyką uzależnień (specjalista ds. uzależnień, socjolog, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, terapeuta rodzinny);
- w trakcie audycji słuchacze nawiązywali kontakt telefoniczny z prowadzącym oraz mieli możliwość podzielenia się swoimi doświadczeniami.

Źródło finansowania: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.

Koszt realizacji działania – 14 999,00 zł.

3	rozszerzenia wsparcia dla rodzin osób uzależnionych od narkotyków	<ul style="list-style-type: none"> – liczba podmiotów realizujących poszczególne usługi; – liczba rodzin korzystających ze wsparcia
---	---	---

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Realizacja działań wspierających rodziny, dzieci i młodzież uzależnionych od alkoholu – konsultacje dla rodziców i dzieci uzależnionych od alkoholu, liczba poradni 7, liczba rodzin 7.

Źródło :material opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Działania	Realizacja zadań
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostarczanie wiedzy na temat uzależnienia i współuzależnienia. 2. Zmiana destrukcyjnych zachowań osób uzależnionych. 3. Podniesienie poziomu umiejętności społecznych (komunikacja, asertywność, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych). 4. Propagowanie zdrowego stylu życia i spędzanie czasu wolnego. 5. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat możliwości zakażenia oraz życia osób zakażonych wirusem HCV i HIV, szkodliwości zażywania dopalaczy i innych środków psychoaktywnych oraz zwiększenie dostępności i pomocy dla osób zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych. 6. Ograniczenie szkód zdrowotnych i ekonomicznych związanych z zażywaniem narkotyków oraz kształtowanie postaw sprzyjających bezpiecznej zabawie wśród uczestników imprez muzycznych. 7. Zwiększenie liczby osób korzystających z pomocy terapeutycznej w poradni poprzez rozmowy motywujące w środowisku klienta, dystrybowanie materiałów informacyjnych o serwisach pomocowych. 8. Ograniczenie zakażeń HIV i innymi chorobami zakaźnymi 	<p style="text-align: center;">Zadanie 1</p> <p>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych narkomanią, i uzależnionych od narkotyków.</p> <p>Realizator: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdroje”.</p> <p>Zakres usług:</p> <ul style="list-style-type: none"> – konsultacje; – indywidualne spotkania wspierające dla osób współuzależnionych; – terapia indywidualna; – stworzenie grupy dla kobiet; – poradnictwo i edukacja; – profilaktyka; – grupy edukacyjne; – grupa dla osób żyjących z wirusem HCV. <p>Liczba uczestników – 453.</p> <p>Źródło finansowania - Gminny Program Profilaktyki</p>

<p>poprzez podniesienie poziomu wiedzy odbiorców na temat problematyki HIV/AIDS i zasad bezpiecznego seksu oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych.</p> <p>9. Monitorowanie zjawiska narkomanii na terenie Miasta Szczecin z uwzględnieniem danych na temat rodzajów najbardziej popularnych narkotyków, stylów brania oraz zapotrzebowania na działania z zakresu redukcji szkód dla użytkowników substancji odurzających poprzez gromadzenie danych w formie obserwacji i rozmów.</p> <p>10. Przeciwdziałanie zakażeniom chorobami przenoszonymi drogą płciową poprzez zwiększenie poziomu wiedzy o chorobach zakaźnych oraz popularyzowanie zasad bezpiecznego seksu.</p> <p>11. Zwiększenie dostępu do informacji o formach pomocy i zadaniach instytucji i organizacji pozarządowych włączonych w przeciwdziałanie narkomanii i HIV/AIDS.</p> <p>12. Zwiększenie dostępności poradnictwa oraz podstawowej edukacji.</p>	<p>i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.</p> <p>Koszt realizacji zadania – 34 926,21 zł.</p> <p style="text-align: center;">Zadanie 2</p> <p>Terapia i psychoterapia indywidualna i grupowa skierowana do użytkowników narkotyków, osób uzależnionych i przyjmujących narkotyki w sposób szkodliwy oraz ich bliskich.</p> <p>Realizatorzy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stowarzyszenie MONAR – Poradnią Profilaktyczno-Konsultacyjną w Szczecinie. 2. Zachodniopomorski Oddział Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U”. <p>Zakres usług:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poradnictwo telefoniczne; – poradnictwo pierwszego kontaktu; – diagnoza; – poradnictwo specjalistyczne; – grupy wsparcia; – terapia indywidualna; – systemowa terapia rodzinna;; – warsztaty umiejętności psychospołecznych; – zajęcia informacyjno-edukacyjne; – warsztaty rozwoju osobistego; – warsztaty umiejętności rodzicielskich; – warsztaty zapobiegania nawrotom dla osób utrzymujących abstynencję. <p>Liczba uczestników – 2 783.</p> <p>Źródło finansowania - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz</p>
---	---

		<p>Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017. Koszt realizacji zadania – 170 000,00.</p> <p style="text-align: center;">Zadanie 3</p> <p>Wdrażanie i kontynuacja programów z zakresu profilaktyki selektywnej skierowanych do osób zagrożonych narkomanią – dzieci, młodzieży i dorosłych.</p> <p>Realizatorzy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stowarzyszenie MONAR – Poradnia Profilaktyczno-Konsultacyjna w Szczecinie. 2. Zachodniopomorski Oddział Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U”. <p>Zakres usług:</p> <ul style="list-style-type: none"> – spotkania indywidualne – wczesna interwencja; – wstępny wywiad, sesja motywująca, spotkanie diagnostyczno-konsultacyjne; – konsultacje rodzinne; – wsparcie indywidualne, poradnictwo, interwencje kryzysowe; – grupowe zajęcia psychoedukacyjne. <p>Liczba uczestników – 505.</p> <p>Źródło finansowania - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.</p> <p>Koszty realizacji zadania – 100 000,00 zł.</p> <p style="text-align: center;">Zadanie 4</p> <p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii.</p> <p>Realizatorzy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stowarzyszenie MONAR – Poradnia profilaktyczno- 	
--	--	--	--

		<p>Konsultacyjna w szczecinie.</p> <p>2. Stowarzyszenie Wolontariuszy „DADA”.</p> <p>Zakresu usług:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dyżury edukacyjne, informacyjne przy Telefonie Zaufania; – konsultacje i poradnictwo e-mailowe; – zorganizowanie pięciu przejazdów po ulicach Szczecina Profilaktycznego Tramwaju, w trakcie których uczestnicy mogli zasięgnąć informacji na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, gdzie można uzyskać pomoc, co zrobić w sytuacji, kiedy dziecko sięga po narkotyki; – działania środowiskowe - dyżury partyworkerskie w środowisku studenckim; – kampanie promujące bezpieczną zabawę; – szkolenia podwyższające umiejętności i kwalifikacje partworkerów oraz wolontariuszy. <p>Liczba uczestników – 6 610.</p> <p>Źródło finansowania - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.</p> <p>Koszty realizacji zadania – 80 000,00 zł.</p>	
--	--	--	--

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

4	tworzenie dla zainteresowanych i realizatorów działań bazy informacyjnej z pełnym zakresem informacji o realizowanych usługach, świadczeniach, poradnictwie, terapii dla osób uzależnionych, w tym behawioralnie i ich rodzin, oraz warunkach ich uzyskania i dostępności	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj nośników takiej informacji, – ew. liczba wejść na stronę www z takim zakresem informacji
---	---	---

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczecinie

Poprawa dostępu do informacji i stała aktualizacja wiedzy o oferowanych usługach społecznych:

<p>Osiągnięte rezultaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stała aktualizacja strony internetowej. 2. Dyżury podkomisji motywacyjnej. <p>Liczba beneficjentów – na podkomisje motywacyjną zgłosiły się 102 osoby z zaproszonych 1 057, oraz dodatkowo 34 osoby. Poniesione wydatki – 12 000,00 zł.</p> <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Gminną komisję Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Szczecinie</i></p>		
5	wykonanie aktualnych badań diagnozujących zjawiska uzależnień oraz oceny dostępności i skuteczności realizowanych działań pomocowych	– liczba i zakres uzyskanych badań i raportów
<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Diagnoza problemu dostępności alkoholu i jej wpływa na zjawiska społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – I etap diagnozy – mapa dostępności punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Szczecina; – II etap diagnozy – analiza wpływu picia alkoholu na zjawisko przemocy w rodzinie „Niebieskie Kart”. <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczecinie</i></p>		

1.4. Obszar IV - Integracja i wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

W tym Obszarze przyjęto cztery kierunki działania:

1. Rehabilitacja, aktywizacja i wsparcie osób i rodzin z niepełnosprawnością.
2. Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin.
3. Aktywizacja zawodowa jako przeciwdziałanie bezrobociu i ubóstwu oraz łagodzenia ich skutków.
4. Zapobieganie bezdomności i reintegracja osób bezdomnych.

Kierunek działania IV.1. - Rehabilitacja, aktywizacja i wsparcie osób i rodzin z niepełnosprawnością

Szczegółowy opis celów, zadań, wykaz realizatorów i nakładów z różnych źródeł na działania na rzecz osób z niepełnosprawnością ujęto w Miejskim Programie Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016- 2021⁷ przyjętego Uchwałą Nr XXIV/582/16 Rady Miasta Szczecin z dnia 22 listopada 2016 r..

Opracowanie tego Programu zostało poprzedzone diagnozą sytuacji osób niepełnosprawnych w Szczecinie i ewaluacją działań realizowanych w dotychczasowym Programie i analizą aktualnych rozwiązań ustawowych, na które bezpośredniego wpływu Strategia nie posiada.

⁷ Obowiązek przyjęcia programu nakłada ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2010 roku Nr 214, poz. 1407, z późn. zm.), wraz z aktami wykonawczymi

Cel operacyjny 1 - Kształtowanie świadomości społecznej na temat niepełnosprawności, zmiana postaw wobec niepełnosprawności z dyskryminacyjnej na integracyjną

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	kampanie i akcje informacyjne dla pracodawców dla zwiększenia możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych	– liczba kampanii i akcji informacyjnych wraz z krótkim opisem

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Zorganizowanie kampanii/akcji informacyjnych dla pracodawców w celu zwiększenia możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych:

1. Prezentacja oferty współpracy w trakcie szczecińskich Spotkań Organizacji samorządowych „Pod Platanami”.
2. Organizacja akcji społecznej „Rajd dla zdrowia” współpraca z firmą Auchan.
3. Realizacja szkolnego programu promowania absolwentów na rynku pracy „Mam pracę”.
4. Spotkania opiekunów praktyk z pracodawcami na terenie zakładów pracy, w których uczniowie niepełnosprawni odbywają praktyki zawodowe.
5. Organizacja Europejskiego Dnia Umiejętności Zawodowych.
6. Udział pracodawców w egzaminach zawodowych próbnych i końcowych, przeprowadzanych dla niepełnosprawnych uczniów.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Szczecin

Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie

1. Spotkanie informacyjne dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Szczecinie w ramach projektu „Rehabilitacja poprzez program pracy wspieranej” dot. aktywizacji zawodowej osób doświadczających kryzysów zdrowia psychicznego.
2. Szkolenia przedsiębiorców zatrudniających oraz chcących zatrudnić osoby niepełnosprawne, prowadzone między innymi przez pracowników PUP, w siedzibie ZUS w szczecinie w ramach „Tygodnia przedsiębiorcy”.
3. VIII Szczeciński dzień Przedsiębiorczości, który odbył się w siedzibie PUP w Szczecinie – wystawienie stanowisk informacyjnych przez różne instytucje w tym PUP i organizacje wspierające rozwój przedsiębiorczości na terenie Szczecina.
4. Promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez udostępnianie pracodawcom opracowanej broszury informacyjnej.
5. Udział pracowników PUP w V Targach Pracy i Aktywizacji Zawodowej „Pełnosprawni i Niepełnosprawni Razem”.
6. Organizowanie indywidualnych spotkań z pracodawcami, w trakcie których pracownicy PUP informowali o usługach PUP, w tym o możliwościach zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Źródło: materiał opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie

2	zmiana postaw wobec niepełnosprawności, kształtowanie postaw na sprzyjające integracji społecznej osób z niepełnosprawnością	<ul style="list-style-type: none">– liczba programów integracyjnych realizowanych na rzecz określonych grup osób z niepełnosprawnością,– liczba osób objętych tymi programami,<ul style="list-style-type: none">– liczba grup wsparcia dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin
---	--	---

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Konkurs dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych z zakresu integracji i aktywizacji osób niepełnosprawnych.

Podpisano – 37 umów, dodatkowo podpisano 15 umów na realizację zadań w ramach procedury małej dotacji oraz 4 umowy w ramach procedury BOP (wkłady własne).

Działania były realizowane przez 30 organizacji pozarządowych:

- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół z Zespołem Downa „ISKIERKA”;
- Polski Związek Niewidomych;
- Oddział Zachodniopomorski Polskiego Związku Głuchych;
- Krajowe Towarzystwo Autyzmu w Szczecinie;
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo „Tęcza”;
- Fundacja Pomocy Chorym na Zanik Mięśni;
- Polskie Towarzystwo walki z Kalectwem Oddział Wojewódzki w Szczecinie;
- Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób Chorych Psychicznie „Rodzina”;
- Fundacja Dom Rodzinny Jandrzejówka;
- Stowarzyszenie Amazonek „AGATA”;
- Oddział Okręgowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Szczecinie;
- Fundacja na Rzecz Oświaty i Integracji „Równajmy szansę”;
- Stowarzyszenie Reumatyków i Ich Sympatyków Koło Odra-Bałtyk;
- Fundacja Promocji Zdrowia;
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Mniejszych szans „Więź”;
- Stowarzyszenie Pomocy w Rozwoju Społecznym i Zawodowym Osób Niepełnosprawnych;
- Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział Wojewódzki w Szczecinie;

- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie „Prawobrzeże-Szczecin”;
- Szczecińskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Parkinsona;
- Polski Związek Emerytów, rencistów i Inwalidów Okręg Śródmieście;
- Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym;
- Szansa dla Niewidomych;
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny;
- Stowarzyszenie P.O.M.O.C;
- Szczecińskie Stowarzyszenie Pomocy Autystom;
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością intelektualną Koło w Szczecinie;
- Fundacja na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży KROK;
- Stowarzyszenie A To My;
- Fundacja „SŁYSZE”;
- Stowarzyszenie „Zrozumieć”.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Dom klub 13 MUZ

1. Inkluzyjne warsztaty teatralne.

Kształtowanie świadomości społecznej, zmian postaw wobec niepełnosprawności z dyskryminacyjnej na integracyjną.

Osiągnięte rezultaty:

- zrealizowanie wspólnych zajęć teatralnych dla dzieci włączając do wspólnych działań dzieci z niepełnosprawnością intelektualną;
- stworzenie wspólnego przedstawienia teatralnego.

Liczba beneficjentów – 20 osób.

Źródło finansowania: dotacja podmiotowa – 1 908,00 zł.

2. Światowy dzień Zespołu Dawna.

Kształtowanie świadomości społecznej, zmian postaw wobec niepełnosprawności z dyskryminacyjnej na integracyjną.

Osiągnięte rezultaty:

- spektakl teatralny, animacje, zabawy i gry edukacyjne dla dzieci z okazji Światowego Dnia zespołu Downa, w których wzięły udział dzieci szkolne, w tym osoby niepełnosprawne.

Liczba beneficjentów 150 osób.

Źródło finansowania: dotacja podmiotowa – 500,00 zł.

3. Koncert zespołu Na Górze – muzycy z domów pomocy społecznej.

Integracja środowiska niepełnosprawnych, udział różnych grup we wspólnym przedsięwzięciu.

Osiągnięte rezultaty:

- koncert muzyków z niepełnosprawnością zgromadził publiczność z różnych środowisk, w tym osoby z niepełno sprawnościami;
- koncert stał się formą wzmocnienia poczucia własnej wartości uczestników, dobrą zabawą i formą doskonałej integracji.

Liczba beneficjentów – 100 osób.

Źródło finansowania – dotacja podmiotowa – 3 829,00 zł.

4. Inkluzyjne warsztaty teatralne dla dzieci „**Teatr jest w nas**”.

Kształtowanie świadomości społecznej, zmian postaw wobec niepełnosprawności z dyskryminacyjnej na integracyjną.

Osiągnięte rezultaty:

- nauka tworzenia scen teatralnych, scenariusza, wspólne tworzenie scenografii i wymyślanie spektaklu, który został pokazany na zakończenie warsztatów dla rodziców i zaproszonych gości.

Liczba beneficjentów – 20 osób.

Źródło finansowania – środki własne 500,00 zł.

5. „**Sztuka inkluzji**”

- a) warsztaty teatralne dla osób niepełnosprawnych z Polski i Niemiec – Gross Pinnow, integracja środowiska osób niepełnosprawnych, udział różnych grup we wspólnym przedsięwzięciu;
- b) spektakle teatralne dla dzieci z klas i przedszkoli integracyjnych w ramach projektu.

Projekt Sztuka inkluzji nastawiony jest na udział w powszechnie dostępnych projektach edukacyjnych i kulturalnych osób defaworyzowanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, czyli osoby niepełnosprawne, uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej, Środowiskowych Domów Samopomocy, mieszkańcy domów pomocy społecznej, osoby starsze, osoby o niskich dochodach, dzieci ze szkół specjalnych, placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Liczba beneficjentów – 300 osób.

Źródło finansowania: dotacja podmiotowa – 500,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Dom kultury 13 MUZ

Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinie

1. Integracja i wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, przybliżanie zasad funkcjonowania MBP, zachęcanie do korzystania z zasobów MBP.

- Działanie skierowane do uczniów Zespołu Szkół Specjalnych w Szczecinie.
2. Przygotowanie osób niepełnosprawnych do samodzielnego korzystania z biblioteki.
Działania skierowane do uczniów Zespołu szkół Specjalnych w Szczecinie.
 3. Zamigaj książkę – komunikowanie się z osobami głuchymi.
Uzyskanie pomocy w nawiązaniu kontaktu z osobą głuchą, która chce skorzystać z usług biblioteki, oswojenie osób z dysfunkcją słuchu z możliwością korzystania z biblioteki.
 4. Jesienne spotkania integracyjne młodzieży ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Nieśłyszących z dziećmi ze szkoły Podstawowej Nr 12.
Niepełnosprawność – zmiana postaw wobec niepełnosprawności z dyskryminacyjnej na integracyjną, poznanie zwrotów w języku migowym.
 5. Stała współpraca biblioteki z Ośrodkiem dla Osób z Upośledzeniem Umysłowym ul. Rostocka 125.
Zapoznanie uczestników z wybranym tekstem, pobudzenie sensoryczne, wyciszenie i uspokojenie uczestników.

Źródło: materiał opracowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Szczecinie

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Szczecinie

Zakładane cele:

1. Włączenie osób z niepełnosprawnością umysłową do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym.
2. Integracja dzieci, młodzieży i dorosłych ze społecznością lokalną.
3. Przełamywanie istniejących barier psychologicznych w społeczeństwie.
4. Upowszechnianie wiedzy o problematyce związanej z upośledzeniem umysłowym, w tym specyficznych potrzeb i możliwości tych osób.
5. Pokazanie osób z upośledzeniem umysłowym jako ludzi stanowiących część społeczeństwa, w którym bariery techniczne jak i psychofizyczne utrudniają integrację.
6. Kreowanie samooceny osób z upośledzeniem umysłowym poprzez rozbudzanie wiary we własne siły.
7. Pokazanie osób niepełnosprawnych jako pełnoprawnych członków społeczeństwa poprzez popularyzowanie właściwego podejścia do osób niepełnosprawnych intelektualnie.
8. Zaspokojenie przez osoby niepełnosprawne potrzeby samorealizacji stanowiącej element niezależnego życia.

Osiągnięte rezultaty:

1. Integracja osób z upośledzeniem umysłowym z mieszkańcami Szczecina.

2. Dostarczenie wzorców wpływających na świadomość społeczną dotyczącą normalizacji życia osób niepełnosprawnych.
3. Przełamywanie barier, uprzedzeń dotyczących osób z upośledzeniem umysłowym.
4. Poszerzanie wiedzy mieszkańców miasta Szczecin na temat różnych form i możliwości pracy i uczestnictwo osób z upośledzeniem umysłowym w życiu społecznych.
5. Wzrost liczby programów i inicjatyw włączających osoby z upośledzeniem umysłowym w działania placówek oświatowych, kulturalnych i rekreacyjnych.

Liczba beneficjentów – 450 osób.

Źródło finansowania – PFRON.

Koszt realizacji zadania – 4 800,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie

Stowarzyszenie Pomocy w Rozwoju Społecznym i Zawodowym Osób Niepełnosprawnych

1. **„Wczytaj się w życie – to naprawdę ciekawe”** – zrealizowane w ramach programu Promocja czytelnictwa – uczestnicy WTZ promują czytelnictwo w szkołach podstawowych w klasach 1-3.

Cel: integracja osób niepełnosprawnych, promocja czytelnictwa.

Liczba beneficjentów – 250 osób.

Źródło finansowania:

– Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 8 000,00 zł;

– środki własne Stowarzyszenia – 2 000,00 zł.

2. „Natural – szkoła życia – alternatywa dla pracy zawodowej osób niepełnosprawnych intelektualnie”

Cel: rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Liczba beneficjentów – 20 osób.

Źródło finansowania – Zachodniopomorska Grupa Doradcza S. z o.o. – 65 300,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Stowarzyszenie Pomocy w Rozwoju Społecznym i Zawodowym Osób Niepełnosprawnych

Stowarzyszenie Amazonek „Agata”

Rehabilitacja ciągła psychofizyczna dla członkiń Stowarzyszenia będących po operacjach onkologicznych piersi – 2 edycje.

Cel – zwiększenie samodzielności kobiet po przebytej chorobie onkologicznej piersi.

Osiągnięte rezultaty: przywrócenie sprawności ruchowej, ogólnej wydolności organizmu, leczenie obrzęku limfatycznego, pomoc

w uzyskaniu równowagi psychofizycznej.

Liczba beneficjentów – 278 osób.

Źródło finansowania: PFRON – 141 122,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Stowarzyszenie Amazonek „Agata”

Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Szczecinie

„Kompleksowe wsparcie osób niepełnosprawnych z autyzmem”.

Działania i osiągnięte rezultaty:

1. Usprawnienie ogólnorozwojowe osób z autyzmem z uwzględnieniem ich indywidualnych możliwości.
2. Wzrost samodzielności osób z autyzmem w zakresie codziennych czynności samoobsługowych.
3. Wypracowano i utrwalono zachowania i umiejętności społecznie akceptowalne.
4. Zmniejszenie zachowań niepożądanych.
5. Rozwój zainteresowań osób z autyzmem zaktywizowanie ich do czynnego uczestnictwa w różnych sytuacjach społecznych.
6. Wzrósł poziom umiejętności właściwego zachowania się w różnych sytuacjach społecznych.
7. Zwiększyła się integracja ze środowiskiem społecznym.
8. Przeprowadzono w ramach zadania 412 godzin zajęć terapeutyczno-rehabilitacyjno-edukacyjnych.
9. Zorganizowano 5 wyjść uspołeczniających.
10. Przeprowadzono 149,5 godzin wsparcia asystenckiego, z którego skorzystało 10 beneficjentów.
11. Przeprowadzono 40,5 godzin zajęć na sztucznej ścianie wspinaczkowej.
12. Przeprowadzono 42 godziny zajęć hydroterapii, 30 godzin zajęć dogoterapii i 10 godzin hipoterapii.

Liczba beneficjentów – 55 osób.

Źródło finansowania: Gmina Miasto Szczecin – 34 000,00 zł.

„Integracja i aktywizacja społeczna i zawodowa osób ze spektrum autyzmu”.

Działania i osiągnięte rezultaty:

1. Integracja zawodowa i aktywność zawodowa i społeczna – 21 beneficjentów.
2. 1 beneficjent kontynuuje staż w IPN.
3. 1 beneficjent podjął zatrudnienie w firmie Amazon jako pracownik magazynu.
4. 1 beneficjent podjął prace w sklepie.
5. Zorganizowano wyjście uspołeczniające – lodziarnia Castelarii.
6. Wyjazd integracyjny do Polic, zwiedzanie starej Fabryki Benzyny Syntetycznej, zwiedzanie schronów z II wojny światowej.

7. Wyjścia uspołeczniające.
8. Nastąpiła poprawa w sferze motywacyjnej i osobowościowej beneficjentów.
9. Zwiększyły się i utrwaliły kompetencje społecznej.
10. Nastąpił wzrost samodzielności i lepszego funkcjonowania w społeczeństwie.
11. Wzrost poziomu funkcjonowania psychospołecznego wśród osób dotkniętych autyzmem, zespołem Aspergera.
12. Zwiększyła się umiejętność współdziałania w grupie, nastąpił wzrost wiary we własne siły i motywacja do aktywności społecznej i zawodowej.
13. Wzrosło poczucie odpowiedzialności.
14. Zredukowane zostały zachowania trudne i stereotypowe, które utrudniały aktywne włączanie się w działania.
15. Uczestnicy projektu nabyli nowe umiejętności niezbędne do funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym.
16. Wzrosła akceptacja społeczna.
17. Nastąpiły zmiany w postawie zarówno osób niepełnosprawnych jak i członków ich rodzin.

Liczba beneficjentów – 21 osób.

Źródło finansowania: Gmina Miasto Szczecin – 13 000,00 zł.

ZAŚWIEĆ SIĘ NA NIEBIESKO DLA AUTYZMU „DZIEŃ NIEBIESKIEGO LATAWCA”

Impreza o charakterze informacyjno-integracyjnym, której celem było wyjście do społeczeństwa, pokazania, że osoby z autyzmem są w naszym najbliższym otoczeniu.

Spotkanie integracyjne odbyło się 7 czerwca 2017 r. na Jasnych Błoniach.

W imprezie udział wzięły osoby z autyzmem i ich rodziny oraz dzieci i młodzież ze szczecińskich szkół i placówek integracyjnych, a także mieszkańcy Szczecina.

Osiągnięte rezultaty:

1. Wzrost wiedzy społeczeństwa na temat autyzmu.
2. Oswojenie się z problemem autyzmu.
3. Uświadomienie istnienia w społeczeństwie osób niepełnosprawnych z autyzmem.
4. Wzrost akceptacji dla inności osób niepełnosprawnych.
5. Wzrost tolerancyjnych postaw w stosunku do osób z autyzmem.
6. Integracja osób z autyzmem ze społeczeństwem.
7. Zrozumienie potrzeb innych ludzi.

Liczba beneficjentów – 200 osób.

Źródło finansowania: Gmina Miasto Szczecin – 3 500,00 zł.

„Wsparcie osób z autyzmem i ich rodzin”

Działania i osiągnięte rezultaty:

1. Zorganizowano 3 wyjścia integracyjne – Przęsocin (warsztaty chleba, spacer).
2. Przygotowano, wydrukowano i dystrybuowano ulotki edukacyjne nt. autyzmu – 2 000 sztuk.
3. Wsparcie rodzin osób z autyzmem.
4. Zredukowano opóźnienia w rozwoju osób z autyzmem poprzez podjęcie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych.
5. Usprawniano rozwój ogólny osób z autyzmem.
6. Nastąpił rozwój umiejętności osoby z autyzmem z uwzględnieniem jej indywidualnych możliwości.
7. Stopniowo likwidowano zaburzenia zachowania wśród osób dotkniętych autyzmem.
8. Kształtowano i utrwalano samodzielność osób niepełnosprawnych z autyzmem.
9. Nastąpił rozwój umiejętności społecznych , usprawnienie ogólnorozwojowe osób z autyzmem z uwzględnieniem indywidualnych możliwości.
10. Podniósł się poziom funkcjonowania w społeczeństwie osób niepełnosprawnych z autyzmem.
11. Nastąpiła integracja osób z autyzmem ze środowiskiem, poprzez stwarzanie możliwości bezpośredniego kontaktu z osobami pełnosprawnymi.
12. Osoby z autyzmem miały możliwość poznania nowych miejsc.
13. Nastąpiło wyciszenie negatywnych emocji, lepsza tolerancja na nowe sytuacje, usprawnienie poziomu komunikacji, usprawnienie w nawiązywaniu relacji i interakcji z innymi.
14. Wzrósł poziom umiejętności właściwego zachowania się w różnych sytuacjach społecznych.
15. Nastąpił wzrost zainteresowań osób z autyzmem.

Liczba beneficjentów – 47.

Źródło finansowania: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki – 20 600,01 zł.

„Rain Man nad morzem”

Relaks i rekreacja w klimacie nadmorskim. Wyjście poza stereotyp domu i szkoły, poznawanie nowego środowiska.

Działania i osiągnięte rezultaty:

1. Podczas wyjazdu oferowano uczestnikom szeroki zakres form rehabilitacji i terapii.
2. Podczas zaplanowanych form zajęć realizowano rekreację, turystykę, sport, rehabilitację, terapię, integrację społeczną oraz w plenerowej formie edukację przyrodniczą i wychowanie fizyczne.
3. Osiągnięto wszystkie zaplanowane rezultaty realizacji zadania m.in. integrację, nawiązywanie relacji i interakcji społecznych, kształtowanie postaw społecznych, poprawę kondycji psychoruchowej, umiejętność poruszania się na obcym terenie, podniesienie poziomu samodzielności i samoobsługi.

4. Turystyka piesza i pobyt w nowych miejscach spoza ich codziennego schematu wpłynęła pozytywnie na ogólną kondycję psychofizyczną, wyzwoliła inicjatywę, ułatwiła naukę przełamywania barier i lęków psychicznych. Została podniesiona sprawność psychoruchowa poprzez doświadczanie pobytu w nowym środowisku.
5. Dla wielu z tych osób wyjazd był jedyną lub jedną z niewielu możliwości pobytu bez rodziców, co korzystnie wpłynęło na kształtowanie samodzielności i umiejętności stosowania ogólnie przyjętych norm i zasad społecznych w różnych sytuacjach.

Liczba beneficjentów – 38 osób.

Źródło finansowania: PFRON – 12 150,00 zł.

„Prowadzenie rehabilitacji osób z autyzmem w Ośrodku KTA O/Szczecin”

Celem projektu było zwiększenie samodzielności osób niepełnosprawnych ze spektrum autyzmu, która odbywa się poprzez rozwijanie ich samodzielności i autonomii, wdrażanie do maksymalnie niezależnego funkcjonowania w otwartym społeczeństwie oraz rozumienia i uznawania przez nich norm społecznych. Wyposażenie osób ze spektrum autyzmu, stosownie do ich możliwości, takie umiejętności i wiadomości, które pozwolą im na postrzeganie siebie jako niezależne jednostki.

Liczba beneficjentów – 93 osoby.

Źródło finansowania: PFRON – 302 745,25 zł.

„Dotacja oświatowa”

Realizacja Wczesnego wspomagania rozwoju, realizacja obowiązku szkolnego i nauki przez dzieci i młodzież z autyzmem.

Działania i osiągnięte rezultaty:

1. Wyrównywanie szans rozwojowych.
2. Eliminowanie deficytów do czasu podjęcia obowiązku szkolnego.
3. Pobudzenie psychoruchowe.
4. Społeczny rozwój dziecka.
5. Samodzielność w funkcjonowaniu społecznym na miarę indywidualnych możliwości.

Liczba beneficjentów – 33 osoby.

Źródło finansowania: Gmina Miasto Szczecin – 877 454,19 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Krajowe Stowarzyszenie Autyzmu Oddział w Szczecinie

Stowarzyszenie Reumatyków i Ich Sympatyków

1. Spotkania integracyjne:
 - liczba uczestników – 85 osób;

- źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 532,00 zł.
- 2. Turnus rehabilitacyjny:
 - liczba uczestników – 35 osób;
 - źródło finansowania – Środki własne Stowarzyszenia – 4 600,00 zł.
- 3. Gimnastyka usprawniająca:
 - liczba uczestników – 20 osób;
 - źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 1 500,00 zł.
- 4. Rehabilitacja – masaże ręczne:
 - liczba uczestników – 45 osób;
 - źródło finansowania – środki Stowarzyszenia 10 400,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Stowarzyszenie reumatyków i Ich Sympatyków Koło Odra-Bałtyk

Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski

1. Prowadzenie kompleksowych form wsparcia w ośrodkach terapeutyczno-rehabilitacyjnych, zapobiegających marginalizacji i wykluczeniu społecznemu niepełnosprawnych;
Osiągnięte cele:
 - zapewnienie ciągłości opieki rehabilitacyjno-terapeutycznej dla 12 dzieci do 6 roku życia z orzeczoną niepełnosprawnością wzrokową w zakresie wspomagania rozwoju dziecka , w zakresie wszystkich funkcji psychomotorycznych, rozwijania percepcji wzrokowej i umiejętności posługiwania się wzrokiem, rozwijania orientacji przestrzennej i percepcji dotykowej oraz przygotowania do nauki posługiwania się pismem brajla;
 - zapewnienie wsparcia rehabilitacyjno-terapeutycznego dla 12 dzieci w wieku szkolnym do 18 roku życia w rozwijaniu mechanizmów kompensacyjnych i wspomagania procesu edukacji poprzez naukę orientacji przestrzennej, doskonalenie technik brajlowskich, usprawnienie funkcji wzrokowych i samodzielności w wykonywaniu codziennych czynności;
 - zapewnienie wsparcia rehabilitacyjnego dla 16 osób dorosłych w zakresie rehabilitacji podstawowej obejmującej naukę samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym, przemieszczania się, naukę wykorzystania posiadanych możliwości wzrokowych, dobór i dostosowanie urządzeń i pomocy optycznych i elektronicznych ułatwiających funkcjonowanie wzrokowe;
 - zapewnienie wsparcia nauki orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się dla 2 dzieci oraz 13 osób dorosłych w zakresie technik orientacji w przestrzeni i poruszania się przy pomocy białej laski i z towarzystwem przewodnika;
 - zapewnienie dostępu do doradztwa w zakresie doboru sprzętu wspomagającego proces rehabilitacji dla 70 osób, obejmującego wyposażenie w wiedzę dotyczącą dostępnego sprzętu i jego zastosowanie w codziennym funkcjonowaniu, doborze odpowiedniego do

natężenia niepełnosprawności wzrokowej sprzętu, pomocy w zakresie pozyskania środków na jego zakup;

- zapewnienie indywidualnego szkolenia dla 14 osób, w zakresie sprawnego posługiwania się komputerem z oprogramowaniem specjalistycznym, udźwiękowiono-powiększającym poprzez wyuczenie bezwzrokowych sposobów poruszania się po klawiaturze komputera z zastosowaniem skrótów klawiszowych;
- zapewnienie dostępu do poradnictwa społeczno-rehabilitacyjnego dla 50 osób, w zakresie wyposażenia osób z dysfunkcją wzroku w wiedzę dotyczącą dostępnych usług dla osób niepełnosprawnych, przysługujących ulgi i uprawnień, oferty kulturalnej skierowanej do osób niewidomych i słabo widzących, dostępność bibliotek i książek, dostosowanie stanowiska pracy i możliwości wsparcia w zakresie aktywności zawodowej społecznej w ramach funkcjonowania programów celowych skierowanych do osób niepełnosprawnych;
- zapewnienie wsparcia w zakresie terapii zajęciowej dla 20 osób w zakresie rozwijania zainteresowań, sprawności motorycznej i dotykowej, treningu umiejętności funkcjonowania w grupie.

2. Umożliwienie dostępu do zajęć przygotowawczych do życia w środowisku rodzinnym i zawodowym oraz dążenie do integracji środowiskowej osób niewidomych i słabo widzących.

Osiągnięte rezultaty:

- zapewnienie dostępu do doradztwa w zakresie doboru sprzętu wspomagającego proces rehabilitacji;
- zapewnienie indywidualnego szkolenia w zakresie posługiwania się sprzętem elektronicznym oraz obsługę komputera z oprogramowaniem specjalistycznym;
- zapewnienie doradztwa i wsparcia rehabilitacyjnego dla osób dorosłych;
- zapewnienie wsparcia psychologicznego.

Liczba beneficjentów – 65 osób.

Źródło finansowania – Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki – 23 700,00 zł.

3. Niezależni – prowadzenie rehabilitacji ciągłej osób niewidomych i słabo widzących.

Osiągnięte rezultaty:

- zwiększenie samodzielności w sposób maksymalnie bezpieczny proporcjonalnie do możliwości osób tych osób fizycznych i psychicznych w możliwie wszystkich strefach życia, poprzez prowadzenie ciągłej i kompleksowej rehabilitacji.

Liczba beneficjentów – 160.

Źródło finansowania – PFRON – 181 997,33 zł.

4. Staropolskie spotkania opłatkowe.

Osiągnięte rezultaty:

- zmniejszenie poczucia osamotnienia i alienacji samotnych osób niewidomych i słabo widzących.

Liczba beneficjentów – 250 osób.

Źródło finansowania – PFRON – 8 400,00 zł.

5. Międzynarodowy Dzień Białej Laski.
Osiągnięte rezultaty:
– zmniejszenie poczucia osamotnienia i alienacji samotnych osób niewidomych i słabo widzących.
Liczba beneficjentów – 150 osób.
Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 4 800,00zł.
6. Graniczna wyspa – przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz marginalizacji społecznej, rozwijanie aktywnego spędzania czasu wolnego.
Osiągnięte rezultaty:
– podniesienie umiejętności radzenia sobie w sytuacja nowych i trudnych;
– uczestniczenie w życiu społecznym;
– zwiększenie aktywności fizycznej, poprawa kondycji fizycznej.
Liczba beneficjentów – 45 osób.
Źródło finansowania – PFRON – 1 737,00 zł.
7. Wycieczka integracyjno-szkoleniowa – integracja i szkolenie osób nowoprzyjętych do ZPN.
Osiągnięte rezultaty:
– podniesienie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach nowych i trudnych;
– uczestniczenie w życiu społecznym;
– zwiększenie aktywności fizycznej.
Liczba beneficjentów – 45 osób.
Źródło finansowania – PFRON – 675,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo „Tęcza”

1. Aktywizacja i wsparcie osób o rodzin z niepełnosprawnością.
Osiągnięte cele:
– zwiększenie aktywności i przyczynienie się do integracji osób niepełnosprawnych;
– poprawa stanu emocjonalnego i samooceny osób niepełnosprawnych;
– zapewnienie ciekawych form spędzania czasu będących oderwaniem od codzienności;
– zagwarantowanie rodzicom/opiekunom atrakcyjnej formy spędzania czasu wolnego wspólnie z dzieckiem.
Liczba beneficjentów – 312 osób.

Środki finansowe – Gmina Miasto Szczecin – 6 260,00 zł.

2. Rehabilitacja, aktywizacja i wsparcie osób i rodzin z niepełnosprawnością.

Osiągnięte cele:

- zapewnienie uczestnikom usprawniania motorycznego;
- usprawnianie intelektualne i psychologiczne;
- wsparcie rodziców/opiekunów dziecka;
- stabilizacja poziomu funkcjonowania w sferze sprawności fizycznej, intelektualnej i psychicznej oraz zdolności do brania czynnego udziału w życiu społecznym.

Liczba beneficjentów – 845 osób.

Środki finansowe:

- Gmina Miasto Szczecin – 212 392,00 zł;
- PFRON – 391 875,80 zł;
- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego 56 674,52 zł;
- Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki – 42 500,00 zł;
- PFRON/MOPR – 14 758,49 zł.

3. Poprawa dostępu i rozszerzenie zakresu informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Osiągnięte rezultaty:

- opracowano i wydrukowano 5 tysięcy egzemplarzy Poradnika – zwiększenie wśród personelu medycznego poziomu świadomości na temat właściwego komunikowania rodzicom faktu o niepełnosprawności dziecka oraz oczekiwań rodziców dzieci niepełnosprawnych wobec relacji z personelem medycznym.

Środki finansowe – Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – 30 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzież Niepełnosprawnej Ruchowo „Tęcza”

Fundacja Aktywnej Rehabilitacji FAR

1. Kompleksowa aktywizacja społeczna dzieci w wieku 4-16 lat poruszających się na wózku inwalidzkim.

- opracowanie diagnozy z zastosowaniem ICF;
- stworzenie indywidualnego Profilu Funkcjonalnego oraz Indywidualnego Planu Działania;
- sesje indywidualnego wsparcia środowiskowego dzieci i ich opiekunów – 69 osób, 145 indywidualnych sesji.

Liczba beneficjentów – 69.

Źródła finansowania:

- PFRON – 3 135 428,11 zł;
- Fundacja PZU – 7 000,00 zł;
- Wolontariat – 81 096,00 zł.

2. Kompleksowa aktywizacja społeczna osób poruszających się na wózku inwalidzkim.

- indywidualne sesje rekrutacyjne – 42 osoby;
- diagnoza i wsparcie indywidualne w zakresie środowiskowego i społecznego funkcjonowania oraz zdrowotnych aspektów niepełnosprawności;
- wyjazdowe warsztaty aktywnej rehabilitacji.

Liczba beneficjentów – 42 osoby.

Źródła finansowania:

- PFRON – 1 549 143,44 zł;
- Wolontariat – 42 600,00 zł.

3. Aktywność dla wszystkich – Zajęcia sportowe dla osób niepełnosprawnych:

- indywidualne sesje rekrutacyjne – 82 osoby;
- opracowanie diagnozy z zastosowanie ICF;
- stworzenie Indywidualnego Profilu Funkcjonalnego oraz Indywidualnego Planu Działania;
- stacjonarne grupowe zajęcia Aktywnej Rehabilitacji.

Liczba beneficjentów – 82 osoby.

Źródła finansowania:

- środki własne – 4 000,00 zł;
- Ministerstwo Sportu i Turystyki – 503673,14 zł;
- Wolontariat – 110 704,00 zł.

4. Wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy, kompleksowa aktywizacja zawodowa i włączenie w rynek pracy osoby niepełnosprawne:

- indywidualne sesje rekrutacyjne oraz sesje doradcze – 80 osób;
- diagnoza zasobów, potrzeb i ograniczeń związanych z niepełnosprawnością z zastosowanie ICF;
- opracowanie Indywidualnych planów Działania;
- wsparcie kluczowych osób z najbliższego otoczenia;
- wyjazdowe warsztaty aktywizacji zawodowej;
- stacjonarne warsztaty poszukiwania pracy.

Liczba beneficjentów – 77 osób.

<p>Źródła finansowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – PFRON – 4 197 309,30 zł; – Fundacja PZU – 72 518,00 zł; – Wolontariat – 163 567,50 zł. 	
<p><i>Źródło: materiał opracowany przez Fundację Aktywnej Rehabilitacji FAR</i></p>	
3	<p>kształtowanie świadomości potrzeb i ograniczeń osób z niepełnosprawnością wśród projektantów i redagujących zamówienia publiczne</p>
	<ul style="list-style-type: none"> – wykaz działań w tym obszarze wg miar adekwatnych do rodzaju działań, np. liczba szkoleń i konferencji, wydanych informatorów, – liczba podmiotów powiadomiona o możliwości konsultacji rozwiązań ze środowiskiem osób niepełnoprawnych
<p>Nawiązanie przez Powiatową Radę ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Szczecin współpracy z pracowniami/biurami architektonicznymi w celu opiniowania przystosowania obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 20 pracowni; – wydano 17 opinii dotyczących przystosowania obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością. 	
<p><i>Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin</i></p>	
4	<p>promocja rejestracji osób z niepełnosprawnością jako poszukujące zatrudnienia (co rzutuje na wysokość środków PFRON dla powiatu)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób z niepełnosprawnością zarejestrowanych jako poszukujące pracy
<p>Na dzień 31 grudnia 2017 r. – 116 osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujący pracy, niepozostających w zatrudnieniu</p>	
<p><i>Źródło: materiał opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy</i></p>	
<p>Cel operacyjny 2 - Usuwanie barier w przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych</p>	
Działania	Wskaźniki realizacji działań

1	konsultowanie rozwiązań w obiektach użyteczności publicznej ze środowiskiem osób niepełnosprawnych	– liczba konsultacji ze środowiskiem osób niepełnosprawnych																
<u>Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Szczecin</u>																		
Współpraca Rady z organizacjami pozarządowymi – wspólne konsultacje nowych projektów – 5 organizacji.																		
<i>Źródło: materiał opracowany przez powiatową Radę ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Szczecin</i>																		
2	realizacja w obiektach użyteczności publicznej i przestrzeni publicznej rozwiązań przyjaznych osobom z niepełnosprawnością	– liczba obiektów i przestrzeni przystosowanych do rozwiązań przyjaznych dla osób z niepełnosprawnością																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Wykaz instytucji kultury</th> <th>do jakiej niepełnosprawności jest przystosowany</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Trafostacja Sztuki w Szczecinie</td> <td>przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu</td> </tr> <tr> <td>Teatr Współczesny w Szczecinie</td> <td>przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu</td> </tr> <tr> <td>Teatr Lalek “Pleciuga” w Szczecinie</td> <td>przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu, z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową</td> </tr> <tr> <td>Muzeum Techniki i Komunikacji - Zajezdnia Sztuki w Szczecinie</td> <td>przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu i z niepełnosprawnością wzrokową</td> </tr> <tr> <td>Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinie</td> <td>Filie nr 4,13,36,54 przystosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu; w Filii Nr 18 dostęp tylko do zbiorów; w pozostałych placówkach brak dostępu dla osób niepełnosprawnych ruchowo</td> </tr> <tr> <td>Szczecińska Agencja Artystyczna</td> <td>tłumaczenie na język migowy, strefa dla niepełnosprawnych</td> </tr> <tr> <td>Ośrodek Teatralny Kana</td> <td>przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej</td> </tr> </tbody> </table>			Wykaz instytucji kultury	do jakiej niepełnosprawności jest przystosowany	Trafostacja Sztuki w Szczecinie	przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu	Teatr Współczesny w Szczecinie	przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu	Teatr Lalek “Pleciuga” w Szczecinie	przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu, z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową	Muzeum Techniki i Komunikacji - Zajezdnia Sztuki w Szczecinie	przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu i z niepełnosprawnością wzrokową	Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinie	Filie nr 4,13,36,54 przystosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu; w Filii Nr 18 dostęp tylko do zbiorów; w pozostałych placówkach brak dostępu dla osób niepełnosprawnych ruchowo	Szczecińska Agencja Artystyczna	tłumaczenie na język migowy , strefa dla niepełnosprawnych	Ośrodek Teatralny Kana	przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej
Wykaz instytucji kultury	do jakiej niepełnosprawności jest przystosowany																	
Trafostacja Sztuki w Szczecinie	przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu																	
Teatr Współczesny w Szczecinie	przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu																	
Teatr Lalek “Pleciuga” w Szczecinie	przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu, z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową																	
Muzeum Techniki i Komunikacji - Zajezdnia Sztuki w Szczecinie	przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu i z niepełnosprawnością wzrokową																	
Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinie	Filie nr 4,13,36,54 przystosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu; w Filii Nr 18 dostęp tylko do zbiorów; w pozostałych placówkach brak dostępu dla osób niepełnosprawnych ruchowo																	
Szczecińska Agencja Artystyczna	tłumaczenie na język migowy , strefa dla niepełnosprawnych																	
Ośrodek Teatralny Kana	przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej																	

		z dysfunkcją narządu ruchu
Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie		przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu, z niepełnosprawnością sluchową i wzrokową
Dom Kultury "Klub Skolwin"		przystosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Wydział Inwestycji Miejskich Urzędu Miasta Szczecin

1. Budowa boiska sportowego oraz budynku zaplecza socjalno-sanitarnego z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą przy ul. Orlej – w ramach zadania wykonano dwa miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych z dojściem do pochylni i poręczami na platformę.
2. Budowa hali sportowej w Zespole Szkół Nr 1 ul. Młodzieży Polskiej 9 – w ramach zadania wykonano 2 miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych, toaletę dostosowaną do użytkowania przez osoby niepełnosprawne oraz schodolaz przed wejściem do budynku.
3. Przebudowa sali gimnastycznej i kotłowni w Zespole Szkół Nr 11 przy ul. piasecznej – w ramach zadania wykonano pochylnię oraz łazienkę przystosowaną do użytkowania przez osoby niepełnosprawne.
4. Budowa układu dróg publicznych stanowiących dojazd do pętli tramwajowej przy ul. Turkusowej – w ramach zadania wykonano pochylnie dla wózków, infrastrukturę. naprowadzającą osoby niedowidzące do przystanku.
5. Przebudowa ul. szybowcowej – w ramach zadania wykonano 4 miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych.
6. Przebudowa ul. Warcisława od ul. Orzeszkowej do ul. Przyjaciół Żołnierza, zjazd przy sklepie Społem – w ramach zadania wykonano pochylnię z barierami dla wózków osób niepełnosprawnych.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Szczecin

3	upowszechnianie wsparcia dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin poprzez pomoc wolontariuszy i asystentów osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wolontariuszy i asystentów osób z niepełnosprawnością, – liczba osób niepełnosprawnych korzystających z takiego wsparcia
---	--	--

Asystent osoby niepełnosprawnej:

- konkurs dla organizacji pozarządowych na realizację zadania;

- podpisano 7 umów z 7 organizacjami pozarządowymi:
 - Oddział Zachodniopomorski Polskiego Związku Głuchych;
 - Fundacja pomocy Chorym na Zanik Mięśni;
 - Stowarzyszenie Pomocy w Rozwoju Społecznym i Zawodowym Osób Niepełnosprawnych;
 - Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo „Tęcza”;
 - Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie;
 - Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski;
 - Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym
- liczba osób korzystających – 150;
- koszt realizacji zadania – 213 581,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski

Zatrudnieni asystenci osoby niepełnosprawnej zrealizowali łącznie 210 godzin dla 15 osób.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 4 400,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Polski Związek Głuchych Okręg Zachodniopomorski

Stowarzyszenie Pomocy w Rozwoju Społecznym i Zawodowym Osób Niepełnosprawnych

Zatrudnienie asystentów osób niepełnosprawnych.

Liczba beneficjentów – 35 osób.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 29 580,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Stowarzyszenie Pomocy w Rozwoju Społecznym i Zawodowym Osób Niepełnosprawnych

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo „Tęcza”

Zatrudniono 1 asystenta osoby niepełnosprawnej.

Liczba beneficjentów – 19 osób.

Środki finansowe – Gmina Miasto Szczecin – 32 344,62 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo „Tęcza”

Cel operacyjny 3 - Poprawa dostępu i rozszerzenie zakresu informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	budowa przyjaznej dla osób niepełnosprawnych platformy informacyjnej o oferowanych usługach, podmiotach wspierających wybrane grupy osób z niepełnosprawnością, możliwym wsparciu i uprawnieniach.	<ul style="list-style-type: none">– liczba i rodzaj nośników takiej informacji,– ewentualnie liczba wejść na stronę www dla osób niepełnosprawnych w Szczecinie
Strona internetowa Urzędu Miasta w Szczecinie: <ul style="list-style-type: none">– zawiera podstawowe informacje o usługach i przywilejach dla osób niepełnosprawnych;– dostosowania do osób z niepełnosprawnością wzroku;– umieszczono procedury w języku migowym dla osób niesłyszących.		
2	dostosowanie stron internetowych do różnego rodzaju niepełnosprawności	<ul style="list-style-type: none">– liczba stron internetowych dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności;
Strona internetowa Urzędu Miasta w Szczecinie: <ul style="list-style-type: none">– zawiera podstawowe informacje o usługach i przywilejach dla osób niepełnosprawnych;– dostosowania do osób z niepełnosprawnością wzroku;– umieszczono procedury w języku migowym dla osób niesłyszących.		

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Kierunek działania IV.2. - Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin

Dla tej grupy adresatów przyjęto cele operacyjne jak cele główne ujęte w „Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011- 2015 Gminy Miasto Szczecin” przyjętego uchwałą Rady Miasta Szczecin Nr XVIII/514/12⁸ o ile zakres działań i szczegółów realizacyjnych zostanie ponownie określony w kolejnym programie to cele operacyjne zapewne pozostaną niezmienione. Realizacja dotychczasowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego była zależna od środków zarezerwowanych na Krajowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, które to środki zostały uruchomione w bardzo ograniczonej wysokości. Dlatego poniższy katalog przewidzianych działań zawiera działania wprost wynikające ze zgłoszonych lokalnych potrzeb i braków.

⁸ Obowiązek przyjęcia programu nakłada ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (jt. Dz. U. z 2011 roku Nr 231, poz. 1375), wraz z aktami wykonawczymi

Cel operacyjny 1 - Promocja zdrowia psychicznego

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	kampanie informacyjne przewyższające stereotypy dotyczące osób z zaburzeniami psychicznymi, poprawiające możliwości ich funkcjonowania i uzyskania wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> – liczba środowisk do których kierowane są kampanie i akcje informacyjne, – liczba kampanii i akcji informacyjnych
<u>Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin</u>		
<p>Realizacja zadań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022.</p> <p>Zarządzenie Nr 496/17 Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie powołania Miejskiego Zespołu Koordynującego realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 dla Gminy Miasto Szczecin</p> <p>Zadania Zespołu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Produkcja informacyjno-dydaktycznego filmu paradokumentalnego pn. „Moja siostra”, jako forma kształtowania właściwych postaw wobec zaburzeń typu depresyjnego, realizator Stowarzyszenie „Edukacja, Nauka, Kultura” w Szczecinie: <ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób – 20; – Koszt realizacji zadania – 6 000 zł. 2. Działania informacyjno-edukacyjne: <ul style="list-style-type: none"> – Konferencja pt. Twoje zdrowie w Twoich rękach; – realizator – Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób Chorych Psychicznie „RODZINA” w Szczecinie; – liczba osób – 200; – koszt realizacji zadania – 3 000 zł. 3. Światowy dzień Zdrowia – Depresja – porozmawiajmy o niej: <ul style="list-style-type: none"> – Działania informacyjno-edukacyjne; – konferencja; – konkurs plastyczny – adresaci zadania uczniowie szczecińskich gimnazja i szkół ponadgimnazjalnych, nauczyciele, pedagodzy szkolni; – realizator zadania – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Szczecinie i Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie; – liczba osób – 60; 		

– koszt realizacji zadania – 1 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinie

1. Popularyzacja książek i czytelnictwa, aktywizacja i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu; Przekazanie książek do Środowiskowego Domu Samopomocy w Szczecinie.
2. Zajęcia tematyczne „Do czego są nam potrzebne książki?”. Zachęcanie do korzystania z usług bibliotecznych, osvajanie osób mających trudności w kontaktach z otoczeniem. Zajęcia skierowane do uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Szczecinie.

Źródło: materiał opracowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Szczecinie

2	poprawa dostępności do poradnictwa i pomocy psychologicznej dla osób zagrożonych kryzysem psychicznym	– liczba udzielonych porad i rodzajów udzielonej pomocy, – liczba obsługiwanych osób i ich rodzin ze wskazaniem oferowanej formy wsparcia
---	---	--

Lp.	Podmiot prowadzący
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie
2.	Centrum Psychologiczno-Pedagogiczne
3.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – 4
4.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie
5.	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Dzieci z Zespołem Downa „ISKIERKA”
6.	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Mniejszych Szans „WIEŻ”
7.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo „Tęcza”
8.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Tartaczna 14
9.	Stowarzyszenie „SOS dla Rodziny”

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie

Zakładane cele:

1. Pomoc socjalna skierowana do osób z upośledzeniem umysłowym i ich rodzin celem wsparcia ich funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi poprzez:
 - prowadzenie działalności informacyjno-doradczej dotyczącej osób z upośledzeniem umysłowym w ich naturalnym środowisku i udziału w życiu społecznym;
 - prowadzenie komputerowego banku informacji dotyczącej osób z upośledzeniem umysłowym w celu diagnozy Środowiskowej i występujących problemów.
2. Pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.
3. Pomoc prawna osobom z upośledzeniem umysłowym oraz ich rodzinom.
4. Podnoszenie jakości życia osób z upośledzeniem umysłowym oraz ich rodzin.
5. Prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej.
6. Wspomaganie rodzin w procesie wychowania.
7. Przeciwdziałanie patologii społecznej.
8. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne poprzez pobyt w Mieszkaniu Treningowym.
9. Prowadzenie i rozwój Orkiestry perkusyjnej Gamelan.

Osiągnięte rezultaty:

1. Objęcie kompleksowym wsparciem około 300 osób będących w trudnej sytuacji życiowej.
2. Podnoszenie jakości życia osób z upośledzeniem umysłowym poprzez umiejętne rozwiązywanie problemów.
3. Wzrost poczucia bezpieczeństwa, samoobsługi, higieny osób z upośledzeniem umysłowym.
4. Podniesienie umiejętności w pokonywaniu barier w komunikowaniu się, związanych z niepełnosprawnością, pomoc w ich eliminowaniu.
5. Włączenie społeczne osób z upośledzeniem umysłowym i ich rodzin poprzez wyposażanie ich w kompetencje umożliwiające pełnienie ról społecznych.
6. Nabycie umiejętności do samodzielnego funkcjonowania w otwartym środowisku poprzez pobyt w Mieszkaniu Treningowym.
7. Rozwój talentów i umiejętności muzycznych poprzez aktywne uczestnictwo w orkiestrze Perkusyjnej Gamelon.

Liczba beneficjentów – 300 osób.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin.

Koszt realizacji działania- 43 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie

Centrum Socjalne Caritas

Udzielona wsparcia w zakresie:

- podjęcia leczenia szpitalnego;
- wypełnianie dokumentów celem uzyskania stopnia niepełnosprawności, pomocy materialnej, miejsca w dps, ZOL;
- udzielanie wsparcia, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Liczba beneficjentów – 215 osób.

Źródło finansowania:

- wolontariat;
- Gmina Miasto Szczecin;
- środki własne.

Źródło: materiał opracowany przez Centrum Socjalne Caritas

3	poprawa dostępu do poradnictwa psychologicznego i terapii psychologicznej dla dzieci i młodzieży	– liczba podmiotów oferująca te usługi, – liczba obsługiwanych osób z liczbą i rodzajem oferowanej pomocy
---	--	---

Lp.	Podmiot prowadzący
1.	Centrum Psychologiczno-Pedagogiczne
2.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – 4
3.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie
4.	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół dzieci z Zespołem Downa „ISKIERKA”
5.	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Mniejszych Szans „WIEŻ”
6.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo „Tęcza”
7.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Tartaczna 14

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie

1. Wspieranie rozwoju 20 dzieci w wieku do 7 roku życia wieloraka niepełnosprawnością, z upośledzeniem umysłowym, ze sprzężeniami,

z zaburzonym rozwojem psychoruchowym oraz ich rodziców/opiekunów.

2. Opracowanie i wdrożenie 20 indywidualnych, kompleksowych programów stymulujących i usprawniających celem zwiększenia kompetencji rodzicielskich.
3. Konsultacje medyczne dla rodziców, realny rozwój dziecka – 85.
4. „Mama, Tata i Ja” blok zajęć stymulacji wielozmysłowej w połączeniu z terapią w Sali Doświadczenia Świata, zajęcia fizjoterapii z elementami Ruchu Rozwijającego wg Weroniki Sherborne, zajęcia muzykoterapii – 42 bloki zajęć.
5. „Mamo, Tato bądźmy razem” blok zajęć z psychologiem, zajęcia pedagogiczne z elementami terapii ręki, zajęcia fizjoterapeutyczne, zajęcia muzykoterapii – 43 bloki zajęć.
6. „Mamo, Tato baw się ze mną” blok zajęć pedagogicznych z elementami Metody Dobrego Startu, zajęcia fizjoterapii ogólnie usprawniającej, zajęcia muzykoterapii – 43 bloki zajęć.
7. Wsparcie dla rodziców/opiekunów dzieci zorganizowanych przez psychologa celem wypracowania systemu rodzinnego i umiejętności radzenia sobie z trudnościami, zmęczeniem oraz stresem wynikającymi z problemami zdrowotnymi dziecka – 12 zajęć.
8. Wsparcie integracyjne dla całych rodzin w celu wsparcia i integracji rodziców z terapeutami, wolontariuszami, wymiany doświadczeń związanych nie tylko z procesem rehabilitacji dziecka, ale również postaw rodzicielskich w aspektach życia codziennego – 4 spotkania.
9. Indywidualne oceny funkcjonowania dziecka przygotowane przez Zespół terapeutyczny – 20 indywidualnych ocen.
10. Zajęcia terapeutyczne dla dzieci zwiększające umiejętności wchodzenia w relacje z innymi osobami, ukształtowanie właściwych relacji z rówieśnikami, umiejętności nawiązywania kontaktu oraz pracy w grupie.

Liczba uczestników – 20 osób.

Źródło finansowania:

- Gmina Miasto Szczecin – 23 000,00 zł;
- Narodowy Fundusz Zdrowia – 6 320,00 zł.

Prowadzenie Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego:

1. Poprawa funkcjonowania społecznego wychowanków Ośrodka z niepełnosprawnością intelektualną.
2. Wyrównywanie szans rozwoju dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną.
3. Zwiększenie dostępności do specjalistycznych usług edukacyjno-rehabilitacyjnych.

Liczba beneficjentów – 60 osób.

Źródło finansowania - Subwencja Oświatowa – 2 908 945,45 zł.

Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka:

1. Poprawa jakości życia dzieci poprzez działania na rzecz ich lepszego psychoruchowego i społecznego rozwoju oraz zapobieganie

pogłębiania się ich niepełnosprawności , postępowania podtrzymujące i edukacyjne w stosunku do dzieci i ich rodzin.

Liczba beneficjentów – 40 osób.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin – 141 976,53 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Polskie Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie

Cel operacyjny 2 - Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	utworzenie miejsc czasowego całodobowego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi	– liczba miejsc, – liczba osób korzystających w roku

Dom pomocy społecznej	Liczba miejsc		Liczba osób korzystających	
	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.
Dom Pomocy Społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi ul. Broniewskiego 4/6	68	68	73	72
Dom Pomocy Społecznej ul. Lubomirskiego 2 (na dzień 31 grudnia)	x	x	80	73

Brak miejsc czasowych całodobowego pobytu.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

2	rozwój mieszkalnictwa chronionego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną	– liczba miejsc, – liczba osób korzystających
---	--	--

Lp.	Organ prowadzący	Mieszkanie chronione	Liczba miejsc		Liczba osób korzystających	
			2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.
1.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Tartaczna 14	dla osób z zaburzeniami psychicznymi	6	6	6	6
2.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie ul. Rostocka 125	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	15	15	15	15

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie

Zakładane cele:

1. Wsparcie osób z upośledzeniem umysłowym realnie zagrożonych umieszczeniem w domu pomocy społecznej, w osiągnięciu optymalnego poziomu samodzielnego życia.
2. Przygotowanie do samodzielności poprzez doskonalenie umiejętności prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami codziennego życia, rozporządzania posiadanymi środkami finansowymi.
3. Rozwijanie i utrwalanie poczucia odpowiedzialności za własne życie.
4. Integracja ze środowiskiem lokalnym poprzez rozwój umiejętności wchodzenia w życie społeczne.
5. Podniesienie jakości życia osób upośledzonych umysłowo poprzez doradztwo w zakresie usług medycznych, rehabilitacyjnych z uwzględnieniem potrzeb osoby niepełnosprawnej.
6. Zwiększenie zdolności motywacyjnych oraz osobistych predyspozycji osób upośledzonych umysłowo.

Osiągnięte rezultaty:

1. Osoby z upośledzeniem umysłowym – mieszkańcy mieszkania chronionego podnieśli poziom samodzielnego życia.
2. Rodziny osób z upośledzeniem umysłowym otrzymują przykład możliwości dobrego rozwiązania problemu samodzielnego funkcjonowania dorosłych osób z upośledzeniem umysłowym.
3. Wolontariusze uzyskują doświadczenie w zakresie świadczenia usług asystenckich wobec osób o różnym stopniu upośledzenia umysłowego i ruchowego.

4. Najbliższe otoczenie mieszkańców (wspólnota sąsiedzka, lokalne punkty handlowe i usługowe) zyskuje naturalną edukację w zakresie potrzeb i możliwości niezależnego funkcjonowania osób z upośledzeniem umysłowym.

Liczba beneficjentów – 15.

Źródło finansowania – Gmina Miasto Szczecin.

Koszt realizacji zadania – 180 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie

3

zwiększanie możliwości podjęcia zatrudnienia wspieranego przez osoby z zaburzeniami psychicznymi

– liczba osób objęta programami zatrudnienia wspieranego w formie stażów, uczestnictwa w CIS, udziału w spółdzielniach socjalnych, ZAZ i innych formach

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Zawarta umowa z organizacją pozarządową na realizację programu pracy wspieranej dla osób z zaburzeniami psychicznymi Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób Chorych Psychiczenie „RODZINA” – prowadzenie Cafe-Galerii „Pod Fontanną”

- liczba beneficjentów – 5 osób;
- środki finansowe – 22 500,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób Chorych Psychiczenie „RODZINA”

1 ACTIVUM – system wsparcia zawodowego osób z zaburzeniami psychicznymi.

Cel – rehabilitacja poprzez pracę.

Cztery osoby pozyskały zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

Liczba beneficjentów – 12 osób.

Źródło finansowania - Gmina Miasto Szczecin – 22,500 zł.

2 Praca wspierana dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

- Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób Chorych Psychiczenie „Rodzina” – Cafe-Galeria „Pod Fontanną”.

Źródło: materiał opracowany przez Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób Chorych Psychiczenie „RODZINA”

Powiatowy Urząd Pracy

- staż – skierowano 3 osoby;
- podjęły zatrudnienie – 41 osób;

Źródło: materiał opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie

4	wydzielenie w strukturze MOPR specjalistycznego zespołu ds. pracy socjalnej z osobami po kryzysach psychicznych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba pracowników zespołu, – liczba osób objętych pracą wydzielonego zespołu, 																						
5	zwiększanie dostępności do usług psychiatrii środowiskowej	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zespołów, – liczba pacjentów objętych tą formą opieki 																						
6	rozwój specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób korzystająca z usług, – liczba godzin oferowanych usług, dające się zidentyfikować – rodzaje specjalistycznych usług i ich liczba 																						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Lp.</th> <th rowspan="2">Realizator</th> <th rowspan="2">Rodzaje świadczeń</th> <th colspan="2">Liczba osób</th> <th colspan="2">Liczba świadczeń (godzin)</th> </tr> <tr> <th>2016 r.</th> <th>2017 r.</th> <th>2016 r.</th> <th>2017 r.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</td> <td>Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania osoby z zaburzeniami psychicznymi</td> <td style="text-align: center;">72</td> <td style="text-align: center;">78</td> <td style="text-align: center;">22 997</td> <td style="text-align: center;">27 951</td> </tr> </tbody> </table>							Lp.	Realizator	Rodzaje świadczeń	Liczba osób		Liczba świadczeń (godzin)		2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.	1.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania osoby z zaburzeniami psychicznymi	72	78	22 997	27 951
Lp.	Realizator	Rodzaje świadczeń	Liczba osób		Liczba świadczeń (godzin)																			
			2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.																		
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania osoby z zaburzeniami psychicznymi	72	78	22 997	27 951																		
7	poprawa dostępu do informacji dla osób z zaburzeniami i ich rodzin, podmiotów i osób realizujących wybrane zadania na rzecz tej grupy poprzez stale aktualizowaną platformę informacyjną z katalogiem informacji o świadczonych usługach, oferowanym wsparciu i warunkach jego uzyskania	<ul style="list-style-type: none"> – liczba nośników takiej informacji (elektroniczny, papierowy) – ew. lista wejść na stronę z takim zasobem informacji 																						

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym:

- portal informacyjny dotyczący Zespołu Downa – prowadzony przez Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół dzieci z Zespołem Downa „ISKIERKA”;
- koszt realizacji zadania – 4 000,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

Kierunek działania IV.3. - Aktywizacja zawodowa jako przeciwdziałanie bezrobociu i ubóstwu oraz łagodzenie ich skutków

Zmiany, jakie zachodzą na rynku pracy, konkurencja w obszarze pozyskiwania zatrudnienia oraz stosowane przez pracodawców metody i techniki rekrutacji i selekcji personelu, powodują konieczność zdobywania umiejętności związanych z poszukiwaniem pracy przez osoby, chcące powrócić do zatrudnienia. W tym miejscu dużą pomocą mogą okazać się formy szkoleń w zakresie kształtowania umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Podczas szkoleń osoby bezrobotne mają możliwość zapoznania się m.in. z sytuacją na rynku pracy, usługami urzędu pracy, sposobami samodzielnego poszukiwania zatrudnienia, zasadami pisania dokumentów aplikacyjnych i formami komunikacji interpersonalnej ułatwiającymi kontakt z pracodawcą w czasie rozmowy kwalifikacyjnej. Wśród osób aktywizowanych zawodowo z grupy trwale bezrobotnych największym problemem nie jest znalezienie pracy, ale jej utrzymanie.

Skuteczne przeciwdziałanie ubóstwu i aktywizacja zawodowa w ogromnym stopniu zależne będzie od rozwoju gospodarczego Miasta, przyrostu miejsc pracy, warunków świadczenia pracy i ogólnej pomyślności ekonomicznej, niezależnej wprost od działań ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Istotnym jest jednak by osoby i grupy istotnie słabsze ekonomicznie nie utrwały swojej trudnej sytuacji poprzez zależność od systemu pomocowego i nie były pozbawiane możliwości podejmowania ról zawodowych, powrotu na rynek pracy i przezwyciężania aktualnej sytuacji. Działania takie jak ujęte w poniższym zestawieniu występują także w innych obszarach dla ściśle wskazanych grup adresatów takich jak rodzina, osoby bezdomne, niepełnosprawne, osoby z zaburzeniami i z problemami uzależnień. Dla tych osób i grup aktywizacja zawodowa uwzględniać musi pewne szczególne problemy i ograniczenia tych osób i winna być realizowana wraz z pakietem innych usług wspierających uwzględniających tę specyfikę.

Cel operacyjny 1 - Łagodzenie skutków ubóstwa poprzez pomoc materialną i pracę socjalną na rzecz przewycięzania ubóstwu

Działania		Wskaźniki realizacji działań																																																											
1	udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych osobom spełniającym kryteria dochodowe do uzyskania takiego wsparcia	– liczba osób objętych instrumentami pomocy materialnej, – liczba świadczeń, – wartość świadczeń z podziałem na ich rodzaje, – liczba osób korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa, innych świadczeń pieniężnych warunkowanych kryterium dochodowym																																																											
		<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Rodzaj świadczenia</th> <th colspan="2">Liczba osób</th> <th colspan="2">Liczba świadczeń</th> <th colspan="2">Kwota świadczeń w zł</th> </tr> <tr> <th>2016 r.</th> <th>2017 r.</th> <th>2016 r.</th> <th>2017 r.</th> <th>2016 r.</th> <th>2017 r.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogółem liczba osób objętych pomocą materialną – świadczenia pieniężne</td> <td>8 057</td> <td>7 271</td> <td>580 624</td> <td>612 322</td> <td>36 743 491</td> <td>30 562 997</td> </tr> <tr> <td>Zasilek stały</td> <td>2 563</td> <td>2 580</td> <td>26 103</td> <td>26 096</td> <td>13 596 977</td> <td>13 586 750</td> </tr> <tr> <td>Zasilek okresowy</td> <td>4 416</td> <td>3 607</td> <td>27 070</td> <td>22 225</td> <td>7 798 376</td> <td>5 912 160</td> </tr> <tr> <td>Zasilek celowy</td> <td>7 115</td> <td>6 304</td> <td>29 465</td> <td>26 145</td> <td>8 493 192</td> <td>4 546 719</td> </tr> <tr> <td>Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”</td> <td>9 868</td> <td>7 640</td> <td>496 010</td> <td>535968</td> <td>5 882 443</td> <td>5 406 997</td> </tr> <tr> <td>Usamodzielnienia (na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i na podstawie ustawy z dnia</td> <td>178</td> <td>229</td> <td>1 976</td> <td>1 888</td> <td>972 503</td> <td>1 110 371</td> </tr> </tbody> </table>					Rodzaj świadczenia	Liczba osób		Liczba świadczeń		Kwota świadczeń w zł		2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.	Ogółem liczba osób objętych pomocą materialną – świadczenia pieniężne	8 057	7 271	580 624	612 322	36 743 491	30 562 997	Zasilek stały	2 563	2 580	26 103	26 096	13 596 977	13 586 750	Zasilek okresowy	4 416	3 607	27 070	22 225	7 798 376	5 912 160	Zasilek celowy	7 115	6 304	29 465	26 145	8 493 192	4 546 719	Program wieloletni „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania ”	9 868	7 640	496 010	535968	5 882 443	5 406 997	Usamodzielnienia (na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i na podstawie ustawy z dnia	178	229	1 976	1 888	972 503	1 110 371
Rodzaj świadczenia	Liczba osób		Liczba świadczeń		Kwota świadczeń w zł																																																								
	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.																																																							
Ogółem liczba osób objętych pomocą materialną – świadczenia pieniężne	8 057	7 271	580 624	612 322	36 743 491	30 562 997																																																							
Zasilek stały	2 563	2 580	26 103	26 096	13 596 977	13 586 750																																																							
Zasilek okresowy	4 416	3 607	27 070	22 225	7 798 376	5 912 160																																																							
Zasilek celowy	7 115	6 304	29 465	26 145	8 493 192	4 546 719																																																							
Program wieloletni „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania ”	9 868	7 640	496 010	535968	5 882 443	5 406 997																																																							
Usamodzielnienia (na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i na podstawie ustawy z dnia	178	229	1 976	1 888	972 503	1 110 371																																																							

9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej							
liczba osób korzystających z pomocy z powodu ubóstwa (według liczby osób w rodzinach)	8 891	5 943	474 178	391 700	25 793 841	22 735 985	

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

2	warunkowanie pomocy materialnej współudziałem w przewyciężaniu trudnej sytuacji życiowej	– liczba kontraktów socjalnych, innych indywidualnych programów i planów z elementami aktywizacji
---	--	---

Lp.	Realizator	realizator	Liczba osób objętych programem	
			2016 r.	2017 r.
1.	Kontrakt socjalny	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	334	380
2.	Indywidualny program wychodzenia z bezdomności	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	20	28
3.	Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	27	29
4.	Pogłębiony program dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	-	15 ukończyło 7
5.	Indywidualny program integracji cudzoziemców	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	6	4
6.	„Aktywna integracja w Szczecinie”	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	74	513
7.	„Aktywny samorząd”	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	199	185
8.	„Szkoła dla Rodziców”	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	58	54 dorosłych i 58 dzieci
9.	„Warsztaty terapeutyczne”	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	12	7

10.	"Wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez pielęgnowanie tradycji świątecznych"	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	22	-
11.	Indywidualny program zatrudnienia socjalnego	Centra Integracji Społecznej	107	76
12.	„Program wspierający rozwiązywanie problemów bezdomności”	Polski Komitet Pomocy Społecznej	55	-

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Cel operacyjny 2 - Aktywizowanie i motywowanie do zmiany swojej sytuacji poprzez usuwanie kluczowych przyczyn trudnej sytuacji życiowej

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	motywowanie i obejmowanie instrumentami aktywizacji zawodowej	- liczba osób objętych instrumentami aktywizacji zawodowej

Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie

1. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 1 131 994,43 zł:
 - staż 16 osób (w tym 1 w ramach umowy z 2016 r.);
 - studia podyplomowe 1 (w ramach umowy z 2016 r.);
 - szkolenia 9 osób;
 - działalność gospodarcza i wkład do spółdzielni – 12 osób (w tym 1 osoba wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej);
 - wyposażenie stanowiska pracy 11 osób.
2. Fundusz Pracy – 8 508 002,93 zł:
 - staż i bony stażowe – 344 osoby;
 - działalność gospodarcza – 49 osób;
 - szkolenia i bony szkoleniowe – 335 osób;
 - prace interwencyjne – 24 osoby;
 - roboty publiczne – 586 osób;

<ul style="list-style-type: none"> – wyposażenie stanowiska pracy – 28 osób; – studia podyplomowe – 94 osoby; – prace Sołeczno-użyteczne PAI – 150 osób; – dofinansowanie wynagrodzenia 50+ - 22 osoby; – bon zatrudnieniowy – 37 osób; – bon na zasiedlenie – 12 osób; – stypendia za okres nauki – 1 osoba; – egzaminy i licencje – 11 osób; – przygotowanie zawodowe dorosłych – 11 osób. <p>3. Środki wspólnotowe oraz wkład krajowy – 7 204 171,58 zł:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działalność gospodarcza – 203 osoby; – szkolenia – 242 osoby; – staż – 502 osoby. <p>4. Fundusz Pracy art. 150 f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – 1 399 716,15 zł:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Refundacja wynagrodzenia dla osób do 30 roku życia – 145 osób. 		
<i>Źródło: materiał opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy</i>		
2	wsparcie wejścia i powrotu na rynek pracy osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób długotrwale bezrobotnych poprzez działania mające na celu zwiększenie motywacji do aktywności zawodowej	– liczba osób objętych wsparciem
<p>Powiatowy Urząd Pracy – Program Aktywizacja i Integracja - 28 osób. Źródło finansowania – Fundusz Pracy – 33 409,32 zł.</p> <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie</i></p>		
3	motywowanie i kierowanie do objęcia terapią uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób skierowanych, – liczba osób korzystających z programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych
<u>Centrum Socjalne Caritas</u>		
– podjęcie terapii uzależnień zamkniętej – 8 osób;		

<ul style="list-style-type: none"> – podjęcie terapii uzależnień dochodzącej – 7 osób; – mitingi AA – 14 osób; – uczestniczenie w zajęciach grupy wstępnej do leczenia – 200 osób; – uczestniczenie w zajęciach profilaktycznych (zagospodarowania czasu wolnego, alternatywy wobec nudy i stosowania substancji psychoaktywnych – 156 osób; – warsztaty podnoszenia umiejętności życiowych i gospodarowania budżetem domowym – 40 osób; – 		
4	motywowanie i kierowanie na kursy i warsztaty podnoszenia umiejętności życiowych i gospodarowania budżetem domowym	– liczba osób objętych formami podnoszenia umiejętności życiowych i umiejętności gospodarowania budżetem domowym
Cel operacyjny 3 – Kreowanie rozwiązań dedykowanych szczególnym grupom na rynku pracy: młodocianym, osobom 50 +, niepełnosprawnym, kobietom powracającym na rynek pracy po urodzeniu dziecka		
Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	objęcie programami aktywizacji zawodowej	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób objętych takimi programami, – liczba zrealizowanych edycji programów

Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie

1. **Program dotyczący osób 50+** - przywrócenie do zdolności zatrudnienia poprzez realizację robót publicznych oraz przyznanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
Liczba osób – 131.
Źródło finansowania – Rezerwa Funduszu Pracy – 1 121 579,22 zł.
2. **Program aktywizujący osoby będące dłużnikami alimentacyjnymi** – przywrócenie do zdolności zatrudnienia poprzez realizację robót publicznych.
Liczba osób – 5.
Źródło finansowania – Rezerwa Funduszu Pracy – 32 671,75 zł.
3. **Program dotyczący aktywizacji rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych** – przywrócenie do zdolności zatrudnienia poprzez przyznanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
Liczba osób – 19.
Źródło finansowania – Rezerwa Funduszu Pracy – 402 890,00 zł.
4. **Regionalny Program Operacyjny WZ** – zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 29 roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, zarejestrowanych w PUP w Szczecinie do 31.12.2017 r.
Liczba osób – 500.
Źródło finansowania – środki wspólnotowe oraz wkład krajowy – 3 919 710,57 zł.
5. **Program Operacyjny Wiedza, Edukacja Rozwój** – aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy – zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia, pozostające bez pracy.
Liczba osób – 447.
Źródło finansowania – środki wspólnotowe oraz wkład krajowy – 3 284 461,01 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy

2	oferowanie możliwości podnoszenia kwalifikacji dla osób o utrudnionym dostępie do rynku pracy	– liczba osób które uzyskały wyższe kwalifikacje
---	---	--

Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie

1. Fundusz Pracy – 139 605,74 zł:
 - szkolenia – 80 osób (w tym 34 osoby z grupy 50+, 1 osoba niepełnosprawna, 44 osoby z grupy kobiet powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka);

- studia podyplomowe – 23 osoby (w tym 10 osób z grupy 50+, 13 kobiet powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka);
 - stypendia za kontynuowanie nauki – 1 osoba powracająca na rynek pracy po urodzeniu dziecka;
 - egzaminy i licencje – 4 osoby z grupy 50+.
2. Środki wspólnotowe oraz wkład krajowy:
- szkolenia – 88 osób (w tym 57 osób z grupy 50+, 4 osoby z grupy niepełnosprawnych, 27 osób z grupy kobiet powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka).

Źródło: materiał opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie

Zachodniopomorska Komenda Wojewódzka OHP w Szczecinie

„Akcja – aktywizacja YEI” – projekt realizowany w ramach inicjatyw na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w wieku 16-18 lat.

Do projektu przystąpiło 10 osób, projekt ukończyło 9 osób.

Źródło finansowania – Projekt Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój – 4 500,00 zł na jednego uczestnika.

Źródło: materiał opracowany przez Zachodniopomorską Komendę Wojewódzką OHP w Szczecinie

3	oferowanie programów łączących integrację społeczną i zawodową poprzez uczestnictwo w KIS, CIS, ZAZ, WTZ	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób skierowanych do tych form, – liczba zrealizowanych programów integracji
<p>Centrum Integracji Społecznej - Stowarzyszenie „SOS dla Rodziny” – 45 osób.</p> <ul style="list-style-type: none"> – koszt realizacji zadania – 401 760,00 zł. <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin</i></p>		
<p>Cel operacyjny 4 – Współpraca i współdziałanie w poprawie przepływu informacji i budowie rozwiązań na rzecz wzrostu aktywności zawodowej osób bezrobotnych</p>		
Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	uzgadnianie ze środowiskami pracodawców, służb zatrudnienia kierunków aktywizacji zawodowej i podnoszenia kwalifikacji	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zawartych porozumień i uzgodnień, – liczba osób objęta programami szkoleń

7.	Porozumienie z PFRON w celu intensyfikacji działań na rzecz rozpoznawania potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej	Powiatowy Urząd Pracy		
----	---	-----------------------	--	--

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Kierunek działania IV.4. - Zapobieganie bezdomności i reintegracja osób bezdomnych

W 2017 r. został opracowany Miejski Programu Przeciwdziałania Bezdomności i przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXXIV/936/17 Rady Miasta Szczecin z dnia 17 października 2017 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Bezdomności.

Program poprzedzony wnikliwą diagnozą wskazuje konkretne działania w tym inwestycyjne w zakresie poprawy i rozbudowy infrastruktury dla osób bezdomnych, określa standardy dla realizowanych osobom bezdomnych usług, jasną perspektywę dla podmiotów pozarządowych realizujących cały szereg zadań na rzecz bezdomnych oraz zawiera wskazania dla realizowanej polityki mieszkaniowej Miasta by z jednej strony ograniczać zasilania środowiska osób bezdomnych, a z drugiej urealniać i zwiększać możliwości reintegracji osób bezdomnych, a tym samym przeciwdziałać zjawiskom utrwalania statusu osoby bezdomnej i niechęci do zmiany sytuacji życiowej przez te osoby.

Cel operacyjny 1 - Zapobieganie bezdomności

Działania		Wskaźniki realizacji działań						
1	opracowanie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Bezdomności	– Miejski Program Przeciwdziałania Bezdomności						
<p>W 2017 r. został opracowany Miejski Program Przeciwdziałania Bezdomności na lata 2017-2021 przyjęty Uchwałą Nr XXXIV/936/17 Rady Miasta Szczecin z dnia 17 października 2017 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Bezdomności na lata 2017-2021</p> <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i></p>								
2	przeciwdziałanie trudnym sytuacjom grożącym utracie prawa do lokalu, podejmowanie interwencji na rzecz osób zagrożonych utratą lokalu, pomoc w sporządzaniu planów rozwiązania tych sytuacji	– liczba zidentyfikowanych osób i rodzin w sytuacji takiego zagrożenia, – liczba podjętych interwencji i opracowanych planów pomocy						
<p>Pomoc rodzinom w utrzymaniu posiadanego lokalu mieszkalnego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udzielanie pomocy w formie zasiłku celowego na pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania: <ul style="list-style-type: none"> • remont mieszkania – 41 świadczeń, na kwotę 8 059,92 zł; • opłaty związane z utrzymaniem mieszkania – 3 023 świadczeń, na kwotę 733 371,01 zł; • zakup opału – 2 022 świadczeń, na kwotę – 752 636,55 zł; – praca socjalna – 4 109 rodzin; – dodatek mieszkaniowy – 4 436 gospodarstw domowych, na kwotę 10 239 820 zł; – dodatek energetyczny – 1 738 gospodarstw domowych, na kwotę 208 485 zł. <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie</i></p>								
3	udzielanie porad prawnych i doradztwa socjalnego dla osób o niskiej zaradności życiowej zagrożonych bezdomnością	– liczba udzielonych porad i innych oferowanych usług,						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">Lp.</th> <th style="width: 55%;">Działania</th> <th style="width: 40%;">Realizator</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td style="text-align: center;">Prowadzenie pracy socjalnej, w tym udzielanie pomocy</td> <td style="text-align: center;">Centrum Socjalne Caritas</td> </tr> </tbody> </table>			Lp.	Działania	Realizator	1.	Prowadzenie pracy socjalnej, w tym udzielanie pomocy	Centrum Socjalne Caritas
Lp.	Działania	Realizator						
1.	Prowadzenie pracy socjalnej, w tym udzielanie pomocy	Centrum Socjalne Caritas						

	w uzyskaniu i utrzymaniu zatrudnienia oraz interwencji kryzysowej na rzecz rodzin z dziećmi w kryzysie	
2.	Poprawa dostępności do poradnictwa i pomocy psychologicznej dla osób zagrożonych kryzysem psychicznym	Centrum Socjalne Caritas
3.	Biuro Porad Obywatelskich	Polski Komitet Pomocy Społecznej

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

4	aktywizowanie osób młodocianych szczególnie zagrożonych bezdomnością poprzez oferowanie programów ekonomicznego usamodzielnienia, podnoszenia kwalifikacji, uzyskania i utrzymania zatrudnienia	– liczba osób objętych takimi programami, – liczba podmiotów realizujących takie programy we współpracy z Miastem
---	---	--

Zachodniopomorska Komenda Wojewódzka OHP w Szczecinie

„Akcja – aktywizacja YEI” – projekt realizowany w ramach inicjatyw na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w wieku 16-18 lat.

Do projektu przystąpiło 10 osób, projekt ukończyło 9 osób.

Źródło finansowania – Projekt Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój – 4 500,00 zł na jednego uczestnika.

Źródło: materiał opracowany przez Zachodniopomorską Komendę Wojewódzką OHP w Szczecinie

Cel operacyjny 2 - Wspieranie i reintegracja osób bezdomnych

Działania		Wskaźniki realizacji działań
1	rozszerzanie zakresu opieki całodobowej o miejsca całodobowe dla osób o specjalnych potrzebach (zaburzeni, przewlekle chorzy, niepełnosprawni)	– liczba miejsc o specjalnym przeznaczeniu, – liczba korzystających z takich miejsc

Lp.	Podmiot prowadzący	Liczba miejsc		Liczba osób korzystających		Środki finansowe
		2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.	
1.	Stowarzyszenie „Złoty Wiek” – Schronisko dla bezdomnych	91	85	125	147	– Gmina Miasto Szczecin –

	przewlekle chorych, niepełnosprawnych					724 550,00 zł; – środki własne Stowarzyszenia - 134 150,00 zł
2	Podjęto działania zmierzające do utworzenia ogrzewalni dla osób bezdomnych					

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

2	rozbudowa systemu opieki i wsparcia o usługi ogrzewalni	– liczba miejsc, liczba osób korzystających
---	---	---

Podjęto działania w celu uruchomienia w 2018 r. ogrzewalni dla osób bezdomnych w ramach struktury Szczecińskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień.

Źródło: materiał opracowany przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin

3	stworzenie stałego centrum dziennego oparcia dla osób bezdomnych z jadalnią , łaźnią, punktem wydawania żywności, odzieży, świetlicą dla osób bezdomnych	– ilość obsługiwanych osób z wyszczególnieniem liczby i rodzajów oferowanych usług wspierających i doradczych
---	--	---

Centrum Socjalne Caritas

Stworzenie w Szczecinie 3 punktów dziennego wsparcia dla osób bezdomnych, w których mogą skorzystać:

- kąpiel – 635 kąpeli;
- niezbędne artykuły higieniczne – 220 osób;
- niezbędną odzież – 1 079 sztuk odzieży;
- posiłek – wydano 635 osób.

Cel :

1. Podwyższenie nawyków higienicznych i zdrowotnych oraz estetycznego wyglądu, zapewnienie swobodnego dostępu do toalet, natrysków, a tym samym wzrost poziomu higieny osobistej osób ubogich i bezdomnych.
2. Zapewnienie ciepłego posiłku osobom głodnym, zmniejszenie roznoszenia się chorób.
3. Możliwość pomocy socjalnej Ludziom biednym, udzielanie informacji na tematy innych dostępnych form pomocy.
4. WYROBIE NAWYKU DBANIA O HIGIENĘ OSOBISTĄ, poprzez udostępnienie niezbędnych sanitariatów, środków czystości i odzieży

Źródło: materiał opracowany przez Centrum Socjalne Caritas

Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Szczecinie

Umożliwienie osobom bezdomnym oraz tym, które znalazły się w trudnej sytuacji materialno-bytowej systematycznego korzystania z łaźni, odzieży:

- łaźnia:
 - skorzystały 104 osoby;
 - liczba kąpieli – 1 590;
- wydawanie odzieży:
 - skorzystało 250 osób;
 - wydano 5 609,9 kilograma odzieży.

Źródło finansowania:

- Gmina Miasto Szczecin – 25 000,00 zł;
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie – 82 840,00 zł.

Źródło: materiał opracowany przez Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Szczecinie

4	tworzenie kompleksowych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych takimi programami, - liczba zrealizowanych programów,
---	--	---

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie - Indywidualne programy wychodzenia z bezdomności

Liczba zrealizowanych programów:

- 2016 r. – 20;
- 2017 r. – 28.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

5	standaryzacja w zakresie świadczonych usług dla bezdomnych,	<ul style="list-style-type: none"> - liczba opracowanych i wdrożonych standardów usług dla osób bezdomnych, - liczba osób objętych poszczególnymi standardami usług,
---	---	--

Centrum Socjalne Caritas – sporządzenie kosztorysu przebudowy 3 schronisk, celem poprawy jakości mieszkania i funkcjonowania mieszkańców.

6	rozszerzanie możliwości pobytu w mieszkaniu chronionym jako etapu wychodzenia z bezdomności	<ul style="list-style-type: none"> – liczba miejsc w mieszkaniach chronionych, – liczba osób korzystających, 									
<p>Mieszkanie chronione dla osób bezdomnych i znajdujących się w kryzysie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba mieszkań: <ul style="list-style-type: none"> • 2016 r. – 5; • 2017 r. – 4; – liczba miejsc: <ul style="list-style-type: none"> • 2016 r. – 29; • 2017 r. 24; – liczba osób korzystających: <ul style="list-style-type: none"> • 2016 r. – 45; • 2017 r. – 24. <p><i>Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</i></p>											
7	motywowanie i oferowanie terapii uzależnień dla osób objętych programami wychodzenia z bezdomności	– liczba osób objętych programami terapii uzależnień									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">Lp.</th> <th style="width: 30%;">Działania</th> <th style="width: 25%;">Realizator</th> <th style="width: 40%;">Liczba osób korzystających</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">1.</td> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">Podjęcie terapii uzależnień</td> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">Centrum Socjalne Caritas</td> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> – terapia uzależnień zamknięta – 8 osób; – terapia uzależnień dochodzący – 7 osób; <ul style="list-style-type: none"> – mitingi AA – 14 osób; – uczestniczenie w zajęciach grupy wstępnej do leczenia – 200 osób; – uczestnictwo w zajęciach profilaktycznych (zagospodarowanie czasu wolnego alternatywy wobec nudy i stosowania substancji psychoaktywnych) – 156 osób; – warsztaty podnoszenia umiejętności życiowych i gospodarowania budżetem domowym – 40 </td> </tr> </tbody> </table>				Lp.	Działania	Realizator	Liczba osób korzystających	1.	Podjęcie terapii uzależnień	Centrum Socjalne Caritas	<ul style="list-style-type: none"> – terapia uzależnień zamknięta – 8 osób; – terapia uzależnień dochodzący – 7 osób; <ul style="list-style-type: none"> – mitingi AA – 14 osób; – uczestniczenie w zajęciach grupy wstępnej do leczenia – 200 osób; – uczestnictwo w zajęciach profilaktycznych (zagospodarowanie czasu wolnego alternatywy wobec nudy i stosowania substancji psychoaktywnych) – 156 osób; – warsztaty podnoszenia umiejętności życiowych i gospodarowania budżetem domowym – 40
Lp.	Działania	Realizator	Liczba osób korzystających								
1.	Podjęcie terapii uzależnień	Centrum Socjalne Caritas	<ul style="list-style-type: none"> – terapia uzależnień zamknięta – 8 osób; – terapia uzależnień dochodzący – 7 osób; <ul style="list-style-type: none"> – mitingi AA – 14 osób; – uczestniczenie w zajęciach grupy wstępnej do leczenia – 200 osób; – uczestnictwo w zajęciach profilaktycznych (zagospodarowanie czasu wolnego alternatywy wobec nudy i stosowania substancji psychoaktywnych) – 156 osób; – warsztaty podnoszenia umiejętności życiowych i gospodarowania budżetem domowym – 40 								

			osób.
2.	Profilaktyka uzależnień, pomoc terapeutyczna i prawna	Polski Komitet Pomocy Społecznej Schronisko „WILGA”	55 osób bezdomnych
3.	Rehabilitacja społeczna osób bezdomnych, zapewnienie schronienia połączone z profilaktyką uzależnień, prowadzenie pogotowia zimowego oraz punktu pierwszej pomocy dla osób bezdomnych	Stowarzyszenie „Feniks”	w okresie letnim 90 osób; w okresie zimowym 160 osób.

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

8	aktywizacja zawodowa osób bezdomnych	– liczba osób objętych instrumentami aktywizacji zawodowej,
---	--------------------------------------	---

Lp.	Działania	Realizator	Liczba osób korzystających
1.	Aktywizacja zawodowa jako przeciwdziałanie bezrobociu i ubóstwu oraz łagodzenie ich skutków – wsparcie wejścia i powrotu na rynek pracy osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób długotrwale bezrobotnych przez działania mające na celu zwiększenie motywacji do aktywności zawodowej	Centrum Socjalne Caritas	usamodzieliło się, podjęło pracę – 50 osób; zarejestrowało się w Powiatowym Urzędzie Pracy 48 osób
2.	Prace społecznie użyteczne	Polski Komitet Pomocy Społecznej	15 osób
3.	Prace społecznie użyteczne w ramach Programu Aktywizacja i Integracja		3 osoby

Źródło: materiał opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

2. EWALUACJA

Ewaluacja Strategii to systematyczna i obiektywna jej ocena wdrożenia i osiągniętych rezultatów.

Celem ewaluacji jest określenie adekwatności i stopnia osiągnięcia celów, efektywności, skuteczności, wpływu i trwałości. Ewaluacja stanowić będzie ocenę przedsięwzięć w kontekście ich wyniku, wpływu, oraz potrzeb, które miały zaspokajać.

Ewaluację dokonano na podstawie wcześniej sporządzonego monitoringu realizacji Strategii, w oparciu o analizę dokumentów.

Podczas ewaluacji brano pod uwagę przede wszystkim faktyczny stan realizacji działań wchodzących w zakres realizacji danego celu, ale także perspektywę i możliwość realizacji danego celu w najbliższej przyszłości.

Zastosowano skalę od **0** do **10**, gdzie 0 oznaczało sytuację braku realizacji celu, zaś 10 oznaczało sytuację, w której dany cel został już zrealizowany i ewentualnie należy kontynuować działania.

Obszar I

Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz wyrównywania szans w starcie życiowym dzieci i młodzieży

Cel operacyjny 1		Ocena realizacji celu operacyjnego
Wspieranie rodziny poprzez działania na rzecz dzieci i młodzieży		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	prowadzenie placówek wsparcia dziennego, w tym opiekuńczych i specjalistycznych	zrealizowane w pełni
2	organizowanie wypoczynku wakacyjnego dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin z występującym problemem uzależnień, finansowanego ze środków publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb i możliwości oddziaływań profilaktycznych i promocyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień, promocji zdrowego trybu życia, rozwoju	zrealizowane w całości
3	prowadzenie programów profilaktycznych, korekcyjnych i terapeutycznych, grup wsparcia realizowanych dla dzieci i młodzieży poza placówkami wsparcia dziennego, budowanie adekwatnego do zidentyfikowanych potrzeb systemu reagowania na szczególne potrzeby np. dla dzieci z FAS, zaburzeniami więzi, dzieci z problemem uzależnień, dzieci jako ofiary przemocy i cyfrowego uzależnienia itp. dzieci zdiagnozowanych w kierunku ADHD, problemów wieku dojrzewania,	90 różnych programów;

4	zapewnianie opieki dzieciom do lat 3 rodziców godzących zatrudnienie z pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zwiększenie dostępności do różnych form opieki nad dzieckiem do lat 3, w tym ‘bon opiekuńczy’, co pozwoli na godzenie życia zawodowego ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem, umożliwi udział w programach aktywizacji społecznej i zawodowej rodzicom samotnie wychowującym dziecko	Wzrost ilości miejsc w klubach dziecięcych – o 69 miejsc, opieka u opiekunów dziennych – o 20 miejsc
5	zwiększenie dostępu do opieki przedszkolnej w zakresie stymulowania rozwoju dzieci w wieku 3-5 lat w szczególności dla dzieci z rodzin objętych programami aktywizacji społecznej i zawodowej	– liczba przedszkoli – 95; – liczba miejsc – 10 710
6	wzmocnienie aktywności szkół w procesie identyfikacji problemów społecznych rodzin ze środowiska lokalnego i podejmowaniu działań stymulujących rozwój społeczny dzieci poprzez poszerzenie oferty zajęć świetlic szkolnych, zajęć ogólnorozwojowych, sportowych prowadzonych w szkołach w ramach realizacji programów wychowawczych)	– 11 programów; – wszystkie placówki oświatowe;
Cel operacyjny 2		Ocena realizacji celu operacyjnego
Podnoszenie kompetencji rodzicielskich		7
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	inicjowanie rozwiązań przygotowujących do roli rodziców, świadomego i planowanego rodzicielstwa i przeprowadzanie tego typu przedsięwzięć w celu lepszego przygotowania do pełnienia ról rodzinnych	– 14 przedszkoli; – 15 klas; – 500 rodziców – budżet Wydziału Oświaty + organizacji pozarządowej
2	popularyzacja i upowszechnianie udziału warsztatowych formach podnoszenia kompetencji rodzicielskich (przedsięwzięciach typu Szkoła dla Rodziców i przeprowadzanie tego typu szkoleń i warsztatów)	– 25 programów;
3	promocja wartości, zasad i metod wychowania bez przemocy	– Kampania „Biała wstążka”; – 4 kampanie organizowane przez placówki oświatowe i teatr
4	poszerzenie oferty edukacyjnej dla rodziców w zakresie kompetencji rodzicielskiej, z zapewnieniem równoległej opieki dla dzieci w trakcie trwania zajęć dla rodziców)	realizacja działań przesunięta na kolejne lata, między innymi w programach realizowanych przez MOPR ze środków RPO
Cel operacyjny 3		Ocena realizacji celu operacyjnego
Wyrównywanie szans w dostępie do dóbr, usług publicznych dla rodzin z dziećmi		8
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>

1	upowszechnianie instrumentu kart rodzinnych w celu wyrównywania szans i ułatwiania dostępu do usług publicznych dla rodzin z dziećmi, wspierania rodzin wielodzietnych, promocji wartości dużych rodzin, przeciwdziałania stereotypom towarzyszącym wielodzietności, zwiększania gotowości do posiadania dzieci	zrealizowane w pełni proponując nowe rozwiązania: aktualizacja obecnych programów, pozyskiwanie nowych partnerów, modyfikacja przepisów
2	wydawanie rekomendacji dla uzyskania lokalu mieszkalnego z zasobów komunalnych w celu poprawy warunków mieszkaniowych dla rodzin z dziećmi, usamodzielnianych podopiecznych dorastających w pieczy zastępczej	– realizacja na bieżąco – realizacja programu „DOM dla dużej rodziny”:
3	prowadzenie mieszkalnictwa chronionego dla bezdomnych rodzin z dziećmi co pozwoli na utrzymanie opieki rodzicielskiej przez osoby nieposiadające odpowiednich warunków mieszkaniowych	MOPR – 4 mieszkania chronione dla bezdomnych rodzin i rodzin w kryzysie – liczba miejsc – 24;
Cel operacyjny 4		Ocena realizacji celu operacyjnego
Udzielanie wsparcia materialnego rodzinom		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	udzielanie świadczeń z pomocy społecznej w celu lepszego zaspokojenia potrzeb i motywowania do zmiany sytuacji poprzez warunkowanie pomocy w ramach dostępnych rozwiązań prawnych	1. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej – 1 445. 2. Zasiłek stały: – liczba rodzin z dziećmi – 82; – kwota przyznanej pomocy – 187 473,83 zł. 1. zasiłek okresowy: – liczba rodzin z dziećmi – 966; – kwota przyznanej pomocy – 1 903 320,19 zł. 2. zasiłek celowy i w naturze: – liczba rodzin z dziećmi – 1 112; – kwota przyznanej pomocy – 810 354,02 zł. 3. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”: – liczba rodzin z dziećmi – 1 157; – kwota przyznanej pomocy – 1 699 170,60 zł. 4. Dodatkowe zadanie – 500+: – liczba rodzin z dziećmi – 21 000; – kwota przyznanej pomocy – 171 540 272,00 zł. 5. Dodatek wychowawczy -500+: – liczba świadczeń – 6 815; – kwota przyznanej pomocy –

		4 033 646 zł. 6. Dodatek do zryczałtowanej kwoty: – liczba świadczeń - 184; – kwota przyznanej pomocy – 110 914 zł.
2	udzielanie świadczeń z dodatkami: rodzinnych, opiekuńczych, alimentacyjnych, dodatków mieszkaniowych i energetycznych dla rodzin z dziećmi w celu poprawy kondycji ekonomicznej rodzin z dziećmi, w szczególności wielodzietnych, z dzieckiem o specjalnych potrzebach z tytułu niepełnosprawności	1. Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych: – liczba rodzin – 5 818; – kwota świadczeń – 22 059 091 zł. 2. Jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia się dziecka: – liczba świadczeń – 875; – kwota świadczeń – 727 735 zł. 3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka: – liczba świadczeń – 2 671; – kwota świadczeń – 2 671 000 zł. 4. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego: – liczba rodzin – 1 930; – kwota świadczeń – 14 094 920 zł. 5. Dodatki mieszkaniowe: – liczba gospodarstw domowych – 4 436; – kwota świadczeń – 10 239 820 zł. 6. Dodatki energetyczne: – liczba gospodarstw domowych – 1 738; – kwota świadczeń – 208 485 zł.
3	świadczenie pomocy materialnej dla dzieci i młodzieży na podstawie ustawy o systemie oświaty w celu wyrównywania szans edukacyjnych, wspierania potrzeb związanych z edukacją, eliminacja „wykluczenia edukacyjnego”	– liczba uczniów korzystających z pomocy materialnej (w tym stypendia i zasiłki szkolne) – 3 349; – wysokość nakładów – 3 772 505,36 zł
4	stypendia socjalne	– stypendia edukacyjne i socjalne – 2 926; – wysokość nakładów – 3 610 205 zł
Cel operacyjny 5		Ocena realizacji celu operacyjnego
Doradztwo, mediacje i terapie dla rodzin doświadczających trudności		7
działania		wskaźniki monitoringowe
1	świadczenie usług w zakresie doradztwa, mediacji i terapii dla rodzin z dziećmi	– ilość osób objętych wsparciem – 28 050
2	organizację i inicjowanie grup wsparcia i samopomocowych dla rodzin z dziećmi z określonym typem problemów	– liczba grup wsparcia – 40; – grupy wsparcia dla rodziców: • dzieci z nadpobudliwością;

		<ul style="list-style-type: none"> • dzieci ze specyficznymi trudnościami; • dzieci niepełnosprawnych; • dzieci chorych na cukrzycę; • dzieci w sytuacji kryzysowej; • dzieci z trudnościami emocjonalnymi, wychowawczymi; • dzieci klas młodszych; • dzieci z FAS/FASD; <p>– rodzina w konflikcie około rozwodowym;</p> <p>– dla rodzin zastępczych.</p>
3	obejmowanie projektami socjalnymi rodzin z dziećmi przeżywających trudności	pomoc w formie pracy socjalnej
4	prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie	– liczba punktów konsultacyjnych – 6; – liczba osób korzystających – 1 431; – liczba udzielonych porad – 1 431.
Cel operacyjny 6		Ocena realizacji celu operacyjnego
Ograniczanie kierowania dzieci do form pieczy zastępczej i reintegracja rodzin		7
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	dostosowywanie asystentury rodzinnej do potrzeb rodzin z dziećmi, zgodnie z obowiązującymi standardami w celu uzyskania dalszego spadku liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej i ograniczania czasu pobytu dzieci w pieczy zastępczej, szczególnie w formach interwencyjnych	<p>– wzrost liczby rodzin objętych asystenturą w 2017 r. w stosunku do roku 2016;</p> <p>– liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej utrzymuje się na poziomie roku 2016;</p> <p>– wzrost liczby dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w stosunku do 2016 r.;</p> <p>– nieznaczny wzrost liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej w stosunku 2016 r.;</p> <p>– odpływ dzieci z pieczy zastępczej utrzymuje się na poziomie roku 2016</p>
2	poszerzenie oferty pomocy dla rodzin realizowanej w formie asystentury specjalistycznej kierowanej do rodzin z utrwalonymi deficytami np. upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna rodziców)	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
3	prowadzenie pracy socjalnej, w tym udzielanie pomocy w uzyskaniu i utrzymaniu zatrudnienia oraz interwencji kryzysowej na rzecz rodzin z dziećmi w kryzysie	– zapewniono miejsce schronienia osobom i rodzinom w kryzysie w Hostelu jak również w mieszkaniach chronionych, Schronisku dla Kobiet i Matek

		z Dziećmi; – prowadzono pracę socjalną, zawierano kontrakty socjalne.
4	budowa w strukturze MOPR wydzielonych zespołów ds. asystentury rodzin i przeciwdziałania przemocy w rodzinie	realizacja działania przesunięta na kolejne lata, uzależniona od możliwości uzyskania dodatkowych etatów
5	współdziałanie i współpracę osób i podmiotów na rzecz rodziny w kryzysie, w tym w celu poprawy obiegu informacji, lepszego wykorzystania istniejących instrumentów, zwiększenia skuteczności oddziaływania	Realizacja na bieżąco
6	doskonalenie form i procedur wymiany informacji oraz współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze wspierania rodziny, w tym w celu opracowywania wspólnego planu edukowania rodziny i aktywizowania jej zasobów własnych w rozwiązywaniu pojawiających się problemów funkcjonowania	Realizacja na bieżąco
7	tworzenie mechanizmów koordynujących działania i realizację działań pomocowych i wspierających poszczególne rodziny przez różne komórki organizacyjne, podmioty, instytucje i organizacje pozarządowe	Realizacja na bieżąco
Cel operacyjny 7		Ocena realizacji celu operacyjnego
Monitorowanie sytuacji rodzin z dziećmi, promocja i popularyzacja rozwiązań wspierających prawidłowe funkcjonowanie tych rodzin		8
działania		wskaźniki monitoringowe
1	sporządzanie raportów, diagnoz potrzeb i ocen dostępności w celu uzyskania pełniejszego obrazu kondycji szczecińskich rodzin, lepszego świadomości występujących zagrożeń i potrzeb, poziomu finansowania zadań uwzględniającego zidentyfikowane potrzeby	Realizacja na bieżąco
2	opracowanie i upowszechnianie informatorów drukowanych i elektronicznych co pozwoli na poprawę dostępu do informacji	Realizacja na bieżąco, w miarę potrzeb
3	organizowanie i udział w szkoleniach i konferencjach w celu wzrostu kwalifikacji, umiejętności i kompetencji realizatorów, poprawy jakości współpracy i współdziałania, lepszego znajomości działania między sektorami i instytucjami, lepszego implementacji skutecznych rozwiązań, identyfikacji trudności i barier	Realizacja na bieżąco
4	honorowanie i popularyzowanie rozwiązań i praktyk przyjaznych rodzinie, istotnie	Realizacja na bieżąco

	poprawiających warunki funkcjonowania rodzin	
5	utworzenie platformy informacyjnej dostępnej elektronicznie dysponującego aktualną ofertą organizacji pozarządowych i instytucji realizujących działania w obszarze wspierania rodziny z uwzględnieniem ofert pomocowych, świadczonych usług, warunków ich udzielenia, pozyskania pomocy wolontaryjnej i możliwości zgłaszania takich ofert z uwzględnieniem szczególnych potrzeb i lokalnych możliwości w skali Miasta i poszczególnych dzielnic, która w sposób przyjazny dla potencjalnie zainteresowanych będzie gromadzić i aktualizować kompletną wiedzę o możliwościach wsparcia dla poszczególnych zainteresowanych	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
Cel operacyjny 8		Ocena realizacji celu operacyjnego
Zapewnienie opieki zastępczej dzieciom pozbawionym okresowo lub stale środowiska rodzinnego		9
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	zwiększanie corocznego limitu rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin zawodowych: <ul style="list-style-type: none"> • 2016 r. – 23 rodziny; • 2017 r. – 21 rodzin; - liczba rodzinnych domów dziecka: <ul style="list-style-type: none"> • 2016 r. – 12; • 2017 r. - 12
2	pozyskiwanie kandydatów do prowadzenia niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, w tym szczególnie zawodowych specjalistycznych i pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz kandydatów do prowadzenia rodzinnych domów dziecka, w celu zmniejszenia liczby dzieci kierowanych do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych i w nich przebywających	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenie dla kandydatów do pełnienia rozmaitych funkcji w obszarze rodzicielstwa zastępczego; - skierowano 53 osoby, szkolenie ukończyły 52 osoby
3	prowadzenie cyklicznych akcji promujących rodzicielstwo zastępcze poprzez współpracę instytucji i osób zajmujących się obszarem pieczy zastępczej	4 kampanie promujące rodzicielstwo zastępcze
4	zapewnienie opieki i wychowania w odpowiednio do potrzeb dzieci i młodzieży dostosowanych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinnych formach pieczy zastępczej	Trzy placówki w strukturze Centrum Opieki nad dzieckiem mają aktualnie większą liczbę miejsc niż docelowo zakłada ustawa (do 14). Umowy wieloletnie – 2 organizacje – zapewnienie 45 miejsc opieki zastępczej. Trudności w realizacji postanowienia o umieszczeniu w pieczy skutkują niekiedy kierowaniem do pieczy

		instytucjonalnej dzieci poniżej 7 roku życia
5	kontynuacja procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, zwiększenie liczby miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, poprawa standardów sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie liczebności dzieci umieszczanych w poszczególnych formach pieczy	<p>1. Dzieci w pieczy zastępczej (narastająco) – ogółem 1 265</p> <ul style="list-style-type: none"> – w rodzinnych formach pieczy zastępczej 976 – 75,37% ogólnej liczby dzieci w pieczy zastępczej; – liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 319 – 24,63% dzieci w pieczy zastępczej. <p>2. Dzieci w pieczy zastępczej na dzień 31 grudnia – ogółem – 1 021:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w rodzinnych formach pieczy zastępczej – 805 – 78,92%; – w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 215 – 21,08%
6	ograniczanie pieczy zastępczej dla dzieci i młodzieży, po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia wsparcia rodzicom biologicznym w zakresie przywrócenia władzy rodzicielskiej i powrotu dzieci do domu lub umieszczenia w rodzinach przysposabiających	<ul style="list-style-type: none"> – liczba dzieci powracających do rodziny naturalnej: z rodzinnej pieczy zastępczej - 40, z instytucjonalnej pieczy zastępczej – 33; – liczba dzieci przysposobionych – 43;
7	tworzenie w ramach struktury MOPR działu/sekcji/zespołów ds. reintegracji rodziny	Działanie realizowane w ramach asystentury rodzin bez wyodrębnienia organizacyjnego takich zespołów
8	skracanie okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej szczególnie w trybach interwencyjnych, z wykorzystaniem instrumentów prawnych i intensyfikacji działań na rzecz przysposobienia zwiększenie rotacyjności miejsc w pieczy zastępczej, która nie jest formą docelową (dot. form interwencyjnych)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wystąpień do sądów o uregulowania z urzędu sytuacji prawnej dziecka: <ul style="list-style-type: none"> • 2016 r. – 39; • 2017 r. - 49 – liczba dzieci przysposobionych w danym roku: <ul style="list-style-type: none"> • 2016 r. – 40 dzieci; • 2017 r. 43.
Cel operacyjny 9		Ocena realizacji celu operacyjnego
Udzielanie wszechstronnego wsparcia rodzinnym formom pieczy zastępczej		9
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	kontynuacja i podwyższenie jakości wykonywania zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie wsparcia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wszystkim rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka funkcjonującym na terenie Miasta Szczecin	Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w 2017 r. pracowali z 568 rodzinami

2	optymalizacja organizacji pracy pracowników Działu Pieczy Zastępczej przez tworzenie zespołów specjalistów specjalizujących się w pomocy w zależności od formy rodzinnej pieczy zastępczej np. zespół ds. zawodowej pieczy zastępczej)	Od stycznia 2017 r. w Dziale Pieczy Zastępczej powstało 6 zespołów zadaniowych: – zespół wsparcia specjalistycznego; – zespół ds. zawodowej pieczy zastępczej; – cztery zespoły ds. rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych.
3	zwiększanie dostępności i rozwój poradnictwa specjalistycznego, działań terapeutycznych oraz poradnictwa prawnego dla osób prowadzących rodzinne formy pieczy zastępczej i dzieci w nich umieszczonych oraz dzieci własnych opiekunów zastępczych, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami	Realizacja na bieżąco w miarę potrzeb: Miejski Ośrodek pomocy Rodzinie Placówki oświatowe
4	zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą,	– 8 szkoleń; – liczba uczestników – 63 osoby.
5	rozwój wolontariatu w zakresie pomocy dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej głównie w nauce szkolnej i wyrównaniu deficytów rozwojowych	Zwielokrotnienie działań w kolejnych latach
6	pomoc w zapewnieniu dzieciom i młodzieży z rodzinnych form pieczy zastępczej różnego rodzaju form spędzania wolnego czasu, w tym np. kolonii, obozów i turnusów socjoterapeutycznych, w szczególności we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz poprzez udzielanie dofinansowania	1) wypoczynek letni – kolonie i obozy: – liczba dzieci – 132 w tym 6 dzieci skorzystały z kolonii dwukrotnie 2) dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania: – liczba świadczeń – 129.
7	wykorzystywanie możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację programów i projektów wspierających tworzenie i funkcjonowanie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka	– „Aktywna integracja w Szczecinie” - środki finansowe pochodzą z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020; – „Asystent i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” – program MRPiPS „Asystent i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” – program MRPiPS.

Cel operacyjny 10		Ocena realizacji celu operacyjnego
Przygotowanie do samodzielności młodzieży i osób pełnoletnich z rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej i rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze w ramach budowania systemu wsparcia		9
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	wsparcie rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka w tworzeniu i realizacji planów pomocy dziecku w celu przygotowania wychowanków do samodzielnego życia,	realizacja na bieżąco w miarę potrzeb
2	pozyskiwanie wolontariuszy chętnych do roli opiekunów usamodzielnienia, przeszkolenie wolontariuszy w zakresie zadań opiekuna usamodzielnienia	skala realizacji skromna, do rozwoju w bliższej współpracy z organizacjami pozarządowymi
3	zapewnienie pełnoletnim wychowankom właściwego wsparcia, odpowiednich warunków zamieszkania, pomocy w uzyskaniu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz w pozyskaniu zatrudnienia we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami	<ul style="list-style-type: none"> – pomoc pieniężna na usamodzielnienie – 24 osoby; – pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki – 218 osób; – pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej – 32 osób; – pobyt w mieszkaniu chronionym – 43 dzieci; – przydział lokalu socjalnego - 3 dzieci
4	organizację szkoleń i konsultacji dla przyszłych opiekunów usamodzielnienia	we współpracy z Fundacją Robinson Crusoe przeszkolono 15
5	monitorowanie procesu usamodzielnienia pełnoletnich osób, które opuściły pieczę zastępczą, we współpracy z organizacjami pozarządowymi	26 ocen końcowych procesu usamodzielnienia
6	oferowanie programów wspierania samodzielności młodzieży dorastającej w rodzinach naturalnych	realizacja działania przesunięta na kolejne lata

Obszar II
Solidarność pokoleń, aktywizacja i wsparcie osób starszych

Cel operacyjny 1		Ocena realizacji celu operacyjnego
Promocja wiedzy dot. Procesów starzenia się, utrzymania dobrej kondycji psychofizycznej, popularyzacja wiedzy o potrzebach osób starszych, uwrażliwianie innych pokoleń na te potrzeby		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	opracowanie całościowej polityki senioralnej Miasta Szczecin	– powstał Zespół ds. polityki rodzinne i senioralnej; – Miejska Rada Seniorów – Uchwała Nr XXIII/551/16 Rady Miasta Szczecin z dnia 18 października 2016 r.
2	upowszechnienie wiedzy i informacji o specyfice III wieku potrzebach i ograniczeniach osób w tym wieku	– 2 konferencje; – 15 wykładów; – 10 warsztatów
3	promowanie i wspieranie wolontariatu działającego na rzecz osób III wieku	Centrum Wolontariatu i Mentoringu Seniorów WHUS
4	przygotowywanie bliskich do opieki nad starzejącym się i chorym członkiem rodziny	Centrum Wolontariatu i Mentoringu Seniorów WHUS
Cel operacyjny 2		Ocena realizacji celu operacyjnego
Rozszerzanie dostępności do usług opiekuńczych i wspierających dla seniorów		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	rozwój infrastruktury dziennych ośrodków wsparcia i klubów seniora i zmiana dotychczasowej czasowej dostępności tych podmiotów	Realizacja na dotychczasowym poziomie
2	mieszkania wspomagane i chronione dla seniorów	Realizacja na dotychczasowym poziomie
3	rozwój zakresu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania seniora	Wzrost osób korzystających z usług opiekuńczych
4	posiłek dla seniora oferowany w miejscu zamieszkania lub w jego pobliżu	Kontynuacja porozumienie na dowóz posiłków 7 razy w tygodniu dla 25 osób
5	poprawa dostępu do całodobowej opieki dla przewlekle chorych i osób w podeszłym wieku	– liczba miejsc opieki całodobowej – 492; – liczba osób korzystających – 628; – liczba osób oczekujących 9na dzień 31 grudnia 2017 r.) – 162
6	tworzenie całodobowego monitoringu osób samotnych, przewlekle chorych poprzez rozwiązania telemedycyny	Uruchomiono program „Przycisk życia” dla 50 osób, od 2015 r. – 23 mieszkania w kwartale 23

7	rozwój możliwości oferowania czasowych miejsc całodobowego pobytu dla seniorów (w sytuacjach interwencyjnych i jako wsparcie dla rodzin zapewniających opiekę w miejscu zamieszkania)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba miejsc czasowego pobytu – 5; – liczba osób korzystających 41; – pobyt całodobowy o charakterze interwencyjnym – 31 osób.
Cel operacyjny 3		Ocena realizacji celu operacyjnego
Poprawa warunków utrzymania i rozwoju aktywności własnej seniorów		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	rozwój usług i świadczeń o ulgowej dostępności dzięki Szczecińskiej Karcie Seniora	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wydanych w 2017 r. Kart – 3 549; – liczba posiadaczy Kart ogółem – 13 398
2	rozwój usług z obszaru edukacji, kultury, rekreacji i wypoczynku dedykowanych seniorom,	Zadanie realizowane na bieżąco WSS UM Szczecin, WO UM Szczecin, MOK Szczecin, DK „Słowianin”, DK „13 MUZ”, MBP, PZN, Fundacja Humanum (B)Est, Szczeciński Humanistyczny Uniwersytet Seniora
3	oferowanie programów profilaktycznych i promocji zdrowia dedykowanych seniorom,	Zadanie realizowane na bieżąco: WSS UM Szczecin, Komenda Miejska Policji
4	wspieranie aktywności w tym zawodowej i samopomocy seniorów w działaniach na rzecz własnego środowiska i innych osób	Otwarty konkurs ofert w ramach polityki senioralnej – 2 programy
Cel operacyjny 4		Ocena realizacji celu operacyjnego
Monitorowanie sytuacji osób III wieku, tworzenie rozwiązań organizacyjnych i prawnych ułatwiających realizację praw osób trzeciego wieku		5
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	realizacja badań, diagnoz, ocen dostępności i ocen warunków życia seniorów	Fundacja ProLongaVita
2	wdrożenia instrumentu rzecznika osób III wieku	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
3	utworzenie Centrum Informacji Senioralnej	Portal słowo.senior.pl
4	Wydzielenie w strukturze MOPR zespołu ds. wspierania seniorów i pracy socjalnej z klientami III wieku	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
Cel operacyjny 5		Ocena realizacji celu operacyjnego
Wzmacnianie roli i miejsca osób starszych w środowisku lokalnym		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	Kontynuacja prac Rady ds. Seniorów	kontynuacja
2	rozwój wolontariatu osób starszych	realizowane
3	rozwój mentoringu osób starszych	realizowane

Obszar III
Przeciwdziałanie dysfunkcjom

III.1. - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i redukcji skutków

Cel operacyjny 1		Ocena realizacji celu operacyjnego
Intensyfikacja działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Szczecinie		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	profilaktyka przemocy w rodzinie poprzez wdrażane dla różnych grup programy i warsztaty umiejętności rozwiązywania sporów i konfliktów bez przemocy	– liczba zrealizowanych programów w tym zakresie – 13
2	wdrażanie w placówkach oświatowych i wsparcia dziennego programów profilaktyki przemocy	Wszystkie przedszkola, szkoły i placówki oświatowe
3	promocja dobrych praktyk poprzez popularyzację i honorowanie autorów najlepszych programów i wydarzeń profilaktycznych	- liczba zrealizowanych programów - 2
Cel operacyjny 2		Ocena realizacji celu operacyjnego
Zwiększenie skuteczności ochrony i wsparcia osób doznających przemocy w rodzinie w Szczecinie		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	zwiększanie udziału przedstawicieli innych niż pomoc społeczna i Policja instytucji w pracach grup roboczych i tworzenia kompleksowych planów pomocy	Udział w grupach roboczych przedstawicieli MOPR, Policji, oświaty, Sądu i służby zdrowia
2	monitorowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie w tym ich rodzaje i kategorie zgłaszających, poprawa obiegu dokumentów dokumentujących te zjawiska,	– „Niebieskie Kart” – 1 322; – grupy robocze – 1 684; – zamknięte procedury „Niebieskich Kart” – 993
3	IZdPPR. MOPR NGO działające na rzecz seniorów	– „Srebrny telefon dla Seniora; – Działania Policji na rzecz osób starszych
4	opracowanie i wdrożenie procedury dotyczącej zapewnienia pomocy osobom starszym doznającym przemocy	Liczba podjętych interwencji - 598
Cel operacyjny 3		Ocena realizacji celu operacyjnego
Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w Szczecinie		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	łączenie oddziaływań wobec stosujących przemoc w rodzinie z dziećmi w ramach	Realizacja na bieżąco

	procedury Niebieskiej Karty z oddziaływaniami na podstawie innych ustaw (np. na podstawie Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, Ustawy o ochronie praw lokatorów)	
2	zwiększanie liczby środków stosowanych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie polegających na zobowiązaniach prawnych do określonych postępowań bądź wydawanych ograniczeń i zakazów	Program korekcyjno-edukacyjny – zakwalifikowano 34 osoby; – ukończyło 21 osób Pogłębiony program dla osób stosujących przemoc: – zakwalifikowano -34 osoby; – ukończyło – 21 osób
Cel operacyjny 4		Ocena realizacji celu operacyjnego
Zwiększenie poziomu kompetencji oddziaływań przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i skuteczności świadczonych usług na terenie Szczecina		5
działania		wskaźniki monitoringowe
1	tworzenie dostępnej dla realizatorów i osób wymagających wsparcia bazy danych o podmiotach realizujących konkretne usługi ich rodzaje, warunki ich uzyskania, miejscu i czasie ich świadczenia, zasięgu oferowania (np. w skali Miasta, rejonu MOPR, grupy adresatów np. niepełnosprawni itp.)	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
2	poprawa współdziałania międzysektorowego w działaniach na rzecz osób doznających przemocy	Współpraca Zespołu Interdyscyplinarnego z przedstawicielami MOPR, Policji oświaty, Sądu i służby zdrowia
3	wydziałanie w strukturze MOPR osób i zespołów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
4	podnoszenie kompetencji podmiotów i osób realizujących zadania z zakresu przemocy w rodzinie	Placówki oświatowe, Komenda Miejska Policji

III.2. – Profilaktyka uzależnień i redukcja skutków

Cel operacyjny 1		Ocena realizacji celu operacyjnego
Profilaktyka ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży i nowych zagrożeń z obszaru uzależnień		8
działania		wskaźniki monitoringowe
1	programy profilaktyki realizowane dla dzieci i młodzieży w podmiotach	– placówki kultury, Policja, SANEPID, organizacje

	oświaty, placówkach wsparcia dziennego, instytucjach kultury i w innych formach z uwzględnieniem współczesnych zagrożeń (uzależnienia w cyberprzestrzeni, dopalacze)	pozarządowe; – w tym wszystkie placówki oświatowe; – liczba programów - 37; – liczba osób objętych programami – powyżej 90 000 osób.
2	promocja zdrowego i trzeźwego macierzyństwa jako eliminacja zagrożenia FAS i innych zaburzeń wynikających z używania alkoholu i środków odurzających	– liczba wydarzeń, kampanii promujących – 2.
3	upowszechnianie i honorowanie udanych programów i wydarzeń profilaktyki uzależnień	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
Cel operacyjny 2		Ocena realizacji celu operacyjnego
Dostosowanie infrastruktury i pakietu usług dla osób uzależnionych do zdiagnozowanych potrzeb i nowych zjawisk w obszarze uzależnień		8
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	zabieganie o utworzenie w strukturze służby zdrowia specjalistycznego oddziału detoksykacji dla osób uzależnionych	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
2	rozszerzenie możliwości terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z problemem uzależnień, w tym behawioralnych	– realizacja na bieżąco
3	rozszerzenia wsparcia dla rodzin osób uzależnionych od narkotyków	– liczba podmiotów realizujących usługi – 4
4	tworzenie dla zainteresowanych i realizatorów działań bazy informacyjnej z pełnym zakresem informacji o realizowanych usługach, świadczeniach, poradnictwie, terapii dla osób uzależnionych, w tym behawioralnie i ich rodzin, oraz warunkach ich uzyskania i dostępności	Gminna komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczecinie
5	wykonanie aktualnych badań diagnozujących zjawiska uzależnień oraz oceny dostępności i skuteczności realizowanych działań pomocowych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Diagnoza problemu dostępności alkoholu i jej wpływa na zjawiska społeczne: –I etap diagnozy – mapa dostępności punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Szczecina; –II etap diagnozy – analiza wpływu picia alkoholu na zjawisko przemocy w rodzinie „Niebieskie Kart”

Obszar IV
Integracja i wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

IV.1. – Rehabilitacja, aktywizacja i wsparcie osób i rodzin z niepełnosprawnością

Cel operacyjny 1		Ocena realizacji celu operacyjnego
Kształtowanie świadomości społecznej na temat niepełnosprawności, zmiana postaw wobec niepełnosprawności a dyskryminacyjnej na integracyjną		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	kampanie i akcje informacyjne dla pracodawców dla zwiększenia możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych	realizacja zadań na bieżąco – 2 podmioty
2	zmiana postaw wobec niepełnosprawności, kształtowanie postaw na sprzyjające integracji społecznej osób z niepełnosprawnością	realizacja zadań na bieżąco - 11 podmiotów
3	kształtowanie świadomości potrzeb i ograniczeń osób z niepełnosprawnością wśród projektantów i redagujących zamówienia publiczne	Nawiązanie przez Powiatową Radę ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Szczecin współpracy z pracownikami/biurami architektonicznymi w celu opiniowania przystosowania obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością: – 20 pracowni; – wydano 17 opinii dotyczących przystosowania obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością.
4	promocja rejestracji osób z niepełnosprawnością jako poszukujące zatrudnienia (co rzutuje na wysokość środków PFRON dla powiatu)	Na dzień 31 grudnia 2017 r. – 116 osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujący pracy, o 100 więcej niż w 2016 r.
Cel operacyjny 2		Ocena realizacji celu operacyjnego
Usuwanie barier w przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	konsultowanie rozwiązań w obiektach użyteczności publicznej ze środowiskiem osób niepełnosprawnych	Konsultacje nowych projektów - 5
2	realizacja w obiektach użyteczności publicznej i przestrzeni publicznej rozwiązań przyjaznych osobom z niepełnosprawnością	– liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością – 10.
3	upowszechnianie wsparcia dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin	Realizacja na bieżąco

	poprzez pomoc wolontariuszy i asystentów osób niepełnosprawnych	
Cel operacyjny 3		Ocena realizacji celu operacyjnego
Poprawa dostępu i rozszerzenie zakresu informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	budowa przyjaznej dla osób niepełnosprawnych platformy informacyjnej o oferowanych usługach, podmiotach wspierających wybrane grupy osób z niepełnosprawnością, możliwym wsparciu i uprawnieniach.	Strona internetowa Urzędu Miasta Szczecin
2	dostosowanie stron internetowych do różnego rodzaju niepełnosprawności	Strona internetowa Urzędu Miasta Szczecin

IV.2. – Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin

Cel operacyjny 1		Ocena realizacji celu operacyjnego
Promocja zdrowia psychicznego		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	kampanie informacyjne przezwyciężające stereotypy dotyczące osób z zaburzeniami psychicznymi, poprawiające możliwości ich funkcjonowania i uzyskania wsparcia	– liczba środowisk, do których kierowane są kampanie i akcje informacyjne – trudno określić (portal społecznościowy, artykuły prasowe, biuletyny, ulotki, plakaty)
2	poprawa dostępności do poradnictwa i pomocy psychologicznej dla osób zagrożonych kryzysem psychicznym	– 9 podmiotów prowadzących specjalistyczne poradnictwo
3	poprawa dostępu do poradnictwa psychologicznego i terapii psychologicznej dla dzieci i młodzieży	7 podmiotów prowadzących
Cel operacyjny 2		Ocena realizacji celu operacyjnego
Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym		5
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	utworzenie miejsc czasowego całodobowego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
2	rozwój mieszkalnictwa chronionego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną	– dwa mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi; – liczba miejsc – 21; – liczba osób korzystających – 21 (utrzymane na poziomie roku 2016)

3	zwiększanie możliwości podjęcia zatrudnienia wspieranego przez osoby z zaburzeniami psychicznymi	– liczba osób objętych programami zatrudnienia wspieranego - 61
4	wydziałenie w strukturze MOPR specjalistycznego zespołu ds. pracy socjalnej z osobami po kryzysach psychicznych	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
5	zwiększanie dostępności do usług psychiatrii środowiskowej	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
6	rozwój specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	– liczba osób korzystających – 78; – liczba godzin – 27 951; nieznaczny wzrost w stosunku do roku 2016.
7	poprawa dostępności do informacji dla osób z zaburzeniami i ich rodzin, podmiotów i osób realizujących wybrane zadania na rzecz tej grupy poprzez stale aktualizowaną platformę informacyjną z katalogiem informacji o świadczonych usługach, oferowanym wsparciu i warunkach jego uzyskania	– portal informacyjny dotyczący Zespołu Downa

IV.3. – Aktywizacja zawodowa jako przeciwdziałanie bezrobociu i ubóstwu oraz łagodzenia ich skutków

Cel operacyjny 1		Ocena realizacji celu operacyjnego
Łagodzenie skutków ubóstwa poprzez pomoc materialną i pracę socjalną na rzecz przezwyciężania ubóstwa		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych osobom spełniającym kryteria dochodowe do uzyskania takiego wsparcia	– liczba osób objętych instrumentami pomocy materialnej – 7 271 (spadek w stosunku do roku 2016); – liczba świadczeń – 612 322 (wzrost w stosunku do roku 2015); – wartość świadczeń – 30 562 997 (spadek w stosunku do roku 2016); – liczba osób korzystających z pomocy z powodu ubóstwa – 5 943 (spadek w stosunku do roku 2016)
2	warunkowanie pomocy materialnej współudziałem w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej	wzrost wskaźników w stosunku do roku 2016
Cel operacyjny 2		Ocena realizacji celu operacyjnego
Aktywizowanie i motywowanie do zmiany swojej sytuacji poprzez usuwanie kluczowych przyczyn trudnej sytuacji życiowej		7
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>

1	motywowanie i obejmowanie instrumentami aktywizacji zawodowej	– liczba osób objętych instrumentami aktywizacji zawodowej – 2 845 osób
2	wsparcie wejścia i powrotu na rynek pracy osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób długotrwale bezrobotnych poprzez działania mające na celu zwiększenie motywacji do aktywności zawodowej	– liczba osób objętych wsparciem – 28 osób
3	motywowanie i kierowanie do objęcia terapią uzależnień	Centrum Socjalne Caritas
4	motywowanie i kierowanie na kursy i warsztaty podnoszenia umiejętności życiowych i gospodarowania budżetem domowym	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
Cel operacyjny 3		Ocena realizacji celu operacyjnego
Kreowanie rozwiązań dedykowanych szczególnym grupom na rynku pracy: młodocianym, osobom 50+, niepełnosprawnym, kobietom powracającym na rynek pracy po urodzeniu dziecka		10
działania		wskaźniki monitoringowe
1	objęcie programami aktywizacji zawodowej	– liczba osób objętych takimi programami – 1 102 osób; – liczba realizowanych edycji programów – 5 programów
2	oferowanie możliwości podnoszenia kwalifikacji dla osób o utrudnionym dostępie do rynku pracy	– liczba osób, które uzyskały wyższe kwalifikacje – 196 osób
3	oferowanie programów łączących integrację społeczną i zawodową poprzez uczestnictwo w KIS, CIS, ZAZ, WTZ	– liczba osób skierowanych do tych programów – 45 osób – CIS i 135 warsztaty terapii zajęciowej – łącznie 180 osób; – liczba zrealizowanych programów integracyjnych – 1 CIS + 2 warsztaty terapii zajęciowej
Cel operacyjny 4		Ocena realizacji celu operacyjnego
Współpraca i współdziałanie w poprawie przepływu informacji i budowie rozwiązań na rzecz wzrostu aktywności zawodowej osób bezrobotnych		2
działania		wskaźniki monitoringowe
1	uzgadnianie z środowiskami pracodawców, służb zatrudnienia kierunków aktywizacji zawodowej i podnoszenia kwalifikacji	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
2	promocja tzw. „klauzul społecznych” w zamówieniach publicznych generujących zatrudnienie dla osób	realizacja działania przesunięta na kolejne lata

	o szczególnej sytuacji na rynku pracy	
3	wspieranie tworzenia spółdzielni socjalnych	realizacja działania przesunięta na kolejne lata
4	upowszechnienie i wdrożenie modeli współpracy i standardów współdziałania instytucji działających na rzecz osób bezrobotnych	– liczba opracowanych i wdrożonych procedur współdziałania – 7

IV.4. – Zapobieganie bezdomności i reintegracja osób bezdomnych

Cel operacyjny 1		Ocena realizacji celu operacyjnego
Zapobieganie bezdomności		10
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	opracowanie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Bezdomności	zrealizowano
2	przeciwdziałanie trudnym sytuacjom grożącym utracie prawa do lokalu, podejmowanie interwencji na rzecz osób zagrożonych utratą lokalu, pomoc w sporządzaniu planów rozwiązania tych sytuacji	– udzielanie pomocy finansowej na pokrycie kosztów utrzymania mieszkania; – praca socjalna; – dodatek mieszkaniowy; – dodatek energetyczny
3	udzielanie porad prawnych i doradztwa socjalnego dla osób o niskiej zaradności życiowej zagrożonych bezdomnością	Realizacja na bieżąco
4	aktywizowanie osób młodocianych szczególnie zagrożonych bezdomnością poprzez oferowanie programów ekonomicznego usamodzielnienia, podnoszenia kwalifikacji, uzyskania i utrzymania zatrudnienia	OHP
Cel operacyjny 2		Ocena realizacji celu operacyjnego
Wspieranie i reintegracja osób bezdomnych		9
<i>działania</i>		<i>wskaźniki monitoringowe</i>
1	rozszerzanie zakresu opieki całodobowej o miejsca całodobowe dla osób o specjalnych potrzebach (zaburzeni, przewlekle chorzy, niepełnosprawni)	Stowarzyszenie „Złoty Wiek”
2	rozbudowa systemu opieki i wsparcia o usługi ogrzewalni	Przewidywany termin uruchomienia ogrzewalni – 2018 r.
3	stworzenie stałego centrum dziennego oparcia dla osób bezdomnych z jadłodajnią, łazienką, punktem wydawania żywności, odzieży, świetlicą dla osób bezdomnych	– brak danych dotyczących liczby osób korzystających; – punkty dziennego wsparcia prowadzone przez Centrum Socjalne Caritas i PCK
4	tworzenie kompleksowych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności	– liczba osób objętych programem – 28 (wzrost o 8 w stosunku do roku 2016)

5	standaryzacja w zakresie świadczonych usług dla bezdomnych,	po wprowadzeniu nowych przepisów prawnych
6	rozszerzanie możliwości pobytu w mieszkaniu chronionym jako etapu wychodzenia z bezdomności	<ul style="list-style-type: none"> - liczba mieszkań chronionych dla osób bezdomnych – 4 (; - liczba miejsc – 24; - liczba osób korzystających 24
7	motywowanie i oferowanie terapii uzależnień dla osób objętych programami wychodzenia z bezdomności	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezdomnych objętych instrumentami aktywizacji zawodowej - 574
8	aktywizacja zawodowa osób bezdomnych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych instrumentami aktywizacji zawodowej - 116

3. REKOMENDACJE

Rekomendacje i wnioski formułowane będą w oparciu o określone standardy i kryteria

Obszar I – Wsparcie rodziny poprzez działania na rzecz dzieci i młodzieży

Rekomendacje dla tego obszaru zredagowano uwzględniając zawarte w dokumencie Strategii zakładane rezultaty, przede wszystkim – **ograniczenie skali dysfunkcji rodzinnych i spadek liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej.**

Z tej perspektywy w oparciu o dane z monitoringu oraz ewaluację planowanych i realizowanych działań w tym obszarze uznać należy, że mimo bardzo szerokiego zakresu zrealizowanych działań osiągnięcie tego rezultatu jest zagrożone, dlatego rekomenduje się:

1. Dokonanie analizy skuteczności działań na rzecz rodziny z dziećmi w pieczy zastępczej.
2. Wdrożenie zakładanych posunięć organizacyjno-prawnych w postaci tworzenia wydzielonych skoncentrowanych na tym typie klienta i problemu zespołów pracy socjalnej ds. wspierania rodziny i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Poprawę kompetencji i skuteczności oddziaływań pracowników jednostek i instytucji poprzez oferowanie im szkoleń i popularyzowanie metod pracy nastawionych w większym stopniu na przezwyciężaniu dysfunkcji niż na identyfikację porażek i niepowodzeń (np. praca na zasobach, dialog motywujący).
4. Korektę sprawozdawczości tych zadań z naciskiem na osiągnięte efekty i weryfikowalne rezultaty, szczególnie w odniesieniu do kluczowych danych dotyczących liczby dzieci kierowanych do pieczy, liczby przebywających w tych formach opieki i liczby rodzin, które odzyskały zdolność do sprawowania władzy rodzicielskiej, obecnie bowiem ogromna skala działań i usług jest prawdopodobnie w części powielaniem tych samych propozycji dla osób wykazywanych wielokrotnie w sprawozdaniach wielu podmiotów o jasnej skuteczności działań.
5. Opracowanie i oddanie do użytku platformy informacyjnej, która nie tylko zawierać powinna aktualne i wiarygodne informacje o realizowanych na terenie Miasta usługach społecznych dla rodzin, ale tak że być narzędziem wsparcia dla rodziny i pieczy zastępczej.
6. Dostosowanie do standardów liczby pracowników Działu Pieczy Zastępczej i uzyskanie lokalizacji na wspólną siedzibę Działu.
7. Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej.
8. Rozwój wolontariatu dla dzieci w zakresie nauki, wyrównywania deficytów rozwojowych.

Obszar II - Solidarność pokoleń, aktywizacja i wsparcie osób starszych.

1. Wykorzystanie potencjału Miejskiej Rady Seniorów w Szczecinie do przeprowadzenia konsultacji z seniorami celem uzyskania informacji w zakresie potrzeb i oczekiwań.
2. Podejmowanie współpracy z Radami Osiedli celem intensyfikacji działań podejmowanych na rzecz seniorów w środowisku lokalnym zgodnie ze zgłaszanymi przez nich potrzebami oraz aktywizacja osób starszych.
3. Uruchomienie kolejnych mieszkań chronionych (docelowo do 2020 r. ma funkcjonować 20 mieszkań chronionych).
4. Rozszerzenie usługi Posiłek dla seniora oferowany w miejscu zamieszkania lub w jego pobliżu

5. Kontynuacja działań zmierzających do zwiększenia liczby miejsc opieki stacjonarnej całodobowej dla osób starszych.
6. Miejsca czasowego pobytu - docelowo utworzenie 12 nowych miejsc czasowego całodobowego pobytu.
7. Kontynuacja działań promocyjnych w zakresie Szczecińskiej Karty Seniora.
8. Rozwój wolontariatu na rzecz osób starszych.

Obszar III – Przeciwdziałanie dysfunkcjom

1. Zwiększenie kompetencji, a co za tym idzie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (szkolenia dla przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania).
2. Wzmocnienie współpracy interdyscyplinarnej z policją, oświatą, strażą miejską, ochroną zdrowia, sądami.

Obszar IV 1 – Rehabilitacja, aktywizacja i wsparcie osób i rodzin z niepełnosprawnością.

1. Utworzenie platformy informacyjnej (strony internetowej) dla osób niepełnosprawnych.
2. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach publicznych i lokalach mieszkalnych.
3. Wzrost wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Obszar IV 2 – Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin.

1. Utworzenie miejsc czasowego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
2. Zwiększenie dostępności do psychiatrii środowiskowej.
3. Utworzenie portalu informacyjnego przeznaczonego do szerszego grona osób z zaburzeniami psychicznymi (nie tylko dla osób z zespołem Downa) i ich rodzin.

Obszar IV 3 – Aktywizacja zawodowa jako przeciwdziałanie bezrobociu i ubóstwu oraz łagodzenia ich skutków.

1. Wzmocnienie wykorzystania instrumentów aktywnej integracji wobec osób długotrwale bezrobotnych.

Obszar IV 4 – Zapobieganie bezdomności i integracja osób bezdomnych

1. Utworzenie centrum wsparcia dziennego dla osób bezdomnych.
2. Profilaktyka bezdomności, działania wspierające dla osób zagrożonych utratą mieszkania.
3. Wprowadzenie do systemu streetworkingu skierowanego do osób bezdomnych.
4. Podniesienie motywacji bezdomnych do trzeźwości, poradnictwo terapia.
5. Wprowadzenie standardów usług oferowanych osobom bezdomnym.
6. Zwiększenie dostępności do pomocy psychiatrycznej (psychiatria środowiskowa).

WNIOSKI:

1. Wzmocnienie współpracy i komunikacji pomiędzy poszczególnymi podmiotami, partnerami.

2. Wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi w rozwiązywaniu problemów społecznych.
3. Zorganizowanie cyklicznych szkoleń z zakresu celów i zadań strategicznych dla poszczególnych pracowników jednostek (podmiotów, partnerów) biorących udział w realizacji Strategii.
4. Pozyskiwanie środków finansowych z zewnętrznych źródeł (np. RPO) w celu intensyfikowania realizacji zadań na rzecz osób i rodzin - mieszkańców Szczecina.

SPIS MAP

<i><u>Mapa Nr 1 Dzielnice Szczecina</u></i>	<i><u>5</u></i>
---	-----------------